

هفتہ نامہ

فردوسی امروز

U.S. Price \$4.50

Wednesday, December 29, 2010 Issue No: 31

FERDOSI EMROOZ

سال اول، شماره ۳۱، چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۳۸۹

ارذانی چنان، کرانی نان!

ارزانی جان، گرانی نان!

یک روز پس از این که رژیم کمی بابت ضربه انفجاری که خورده بود باشد، کجی به هموطنان بلوج، یازده نفر، زندانی را در زاهدان از سلول‌ها بیرون کشید و دسته جمعی به دارآویخت! نرخ نان هم اعلام شد. آن هم به قیمت خون پدر عمه جان رهبر معظم و خاله جان محمود مشنگ! یعنی چندین برابر و انگار ورق زرا تصور در می‌آورند!

دیدیم این اصطلاح قدیمی‌ها که در عصر شاه شهید متداول بود چه برآنده ریش آخوندهای حکومتی است: ارزانی جان، گرانی نان!

با این که چندین و چند ماه است که هر که در دلش یک‌نخود «مهرملت» داشته به محمود مشنگ سفارش کرده که به جای «یارانه»، دست به سوبسید مایحتاج و کالاهای مورد نیاز مردم نزد ولی او همچنان به عادت دیرینه بده به راه خدا! (که صبح به صبح دهشایی کف‌گدای سرراش می‌گذاشته) همچنان به این سیستم گدامندی «هدفمندی یارانه»، دامه می‌دهد با این ادعایه تا سال آینده یک نفر فقیر در ایران پیدا نخواهد شد در حالی که در جان مردمی که – همه آن نعماتی که تا پیش از انقلاب در سفره اشان بود و حالا ربوده شده است – دیگر توش و توانی و رقمی برای ادامه زندگی اشان نماند! مگر این که بگویند: یا علی غرقش کن، ما هم روش!

یک نفر سرجوی آب نشسته بود و گریه اش را می‌شست! عابری رد می‌شد و بهش گفت: گربه را نشور می‌میره! یاروگفت: دوستش دارم و می‌خواهم پاک و پاکیزه بمنه!

دو ساعت بعد عابر نامبرده بازگشت و دید صاحب گربه عزارگرفته و گریه می‌کند. بهش گفت: مگر نگفتم گربه را نشور می‌میره! صاحب گربه مرده گفت: موقع شستن نمرد، وقتی می‌چلاندمش فوت شد!

حرف هفتی،

از آن قرن تا این قرن!

یکی از هموطنان تلفن می‌زد و می‌گفت آن هفته حیرت کرده بودید که یارو در مسابقه پرواز پرندۀ‌ها، خوش را آورده بود. و به او گفتند اینجا مسابقه پرندۀ هاست، خر که نمی‌پری! جواب داده بود: خره دیگه یه دفعه دیدید که پرید!

او می‌گفت: ما خودمان سی سال است که شاهد حکومت مذهبی هستیم که عالم و آدم می‌گفتند: حکومت مذهبی در قرن بیستم حرف مفتی است و نمی‌ماسد! دیدیم که در قرن بیستم ماسید و خودش را رساند به قرن بیست و یکم!

حالا غیر از آن لاقل با رهبری علی خامنه‌ای و رئیس جمهوری دوچهار ساله

احمدی نژاد، حرف آن هم ولایتی ما به ثبوت رسیده: که خره دیگه، یکه و بالآخره پریده!

گفتیم خدا از دهانت نشنود: احمدی نژاد خواهان حکومت جهانی و کاندیدای مدیریت این حکومت است! و اگر اوضاع بر این مدار بچرخد/ یکه و دیدی...؟! که گاه باشد که کودک نادان، از قضا بر هدف زند تیری!

برای خالی نبودن عویضه...!

صد رحمت به نماینده‌های سابق!

دیگر فکر نمی‌کردیم کار ملک و ملت و روزگار و نرخ و ارزاق و مقام و کارها و مملکت به جایی بکشد – که در «حسرت خیلی از چیزهای روزگار خوش استبداد! آریامهری – بابت نمایندگان مجلس هم بگوییم باز هم می‌شویم! به این ترتیب عجیب گلی به جمال نمایندگان آن دوره ها! نماینده مجلسی به نام علی مطهری (پسر آیت الله فیلسوف!) طرح سؤال درباره تخلفات احمدی نژاد روی دستش مانده است چون احتیاجی به تعدادی امضا از نمایندگان مجلس کویا نمایندگان مجلس کنونی، به آن تهدید محمد علیشاه قاجار رسیده‌اند که به نمایندگان مجلس گفته بود به مجلس بروند و تشکیل جلسه بدنه‌ند نماینده می‌گوید: خیلی ها به زبان موافقند ولی می‌توانند حق قانونی وکالت مجلس استفاده کنند! اینها خیلی هم سعی می‌فرمایند: او می‌گوید بعضی ها می‌ترسند مستمریشان قطع شود! عده‌ای واهمه دارند که مبدأ از طرف استاندار و دختر، نگاه کن، من شاهم!)

این بنده لااقل بابت تلفن هایی که از ایران می‌شود به خصوص کسانی که از ولایت مازندران زنگ می‌زنند. هنوز در حال و هوای چند سال بعد از انقلاب و ماندن در ایران هستم، علی الخصوص روزهای بعد از خلاصی از زندان جمهوری اسلامی در سال ۱۳۵۹ اما این هم ولایتی های

داداش های حاتم طاپی!؟

مثل این که جمعی از چهره‌های این شهر هنوز در پی کسب شهرت اند و معروفیتی حتی در حد داداش حاتم طاپی: حاتم چاه آب زد و شهرت یافت و اخوی نامبرده در چاه شاشید و معروف شد.

این عادت اینجایی ها، گاه به صورت حرفا های گنده گنده زدن است گاه به شکل پیش بینی های محیر العقول سیاسی در آینده! و بیشتر اظهار نظره ای فاضلانه است در حد فضل اند اختن!

همین طور خود نشان دادن در تصاویر تلویزیونی و از این بابت «سیمرونی» هم ندارند. می‌گویند ناصرالدین شاه به آذربایجان سفر کرده بود و با اسب از خیابان های تبریز در میان قراول و یساول ها می‌گذشت که همه مردم اورابینند با این وجود نگاهان به گوشش خورد که زنی می‌گوید: والله من شاهی گرمدیم! (به خدا شاه راندیدم!)

سلطان صاحبقران با بدبه و کبکه سراسیش را طرف آن صد اکج کرد و به ترکی گفت: آی قز... ایله گر من شاهم! (آهای دختر، نگاه کن، من شاهم!)

گل روی همودیتی‌ها ...!

زندانیان سیاسی را فراموش نکنیم!

مجموعه‌گزارش‌های خبری هفته‌گذشته حاکی بود که حکومت اسلامی در تمام زمینه‌ها خشونت‌گسترده‌ای را علیه دستگیر شدگان و زندانیان تشید کرده است. در دادگاه‌های انقلاب، حاکم شرع و قضایی که به تازگی از قم به شهرهای مختلف ارسال شده‌اند. مجازات‌های شلاق تا اعدام، سنگسار تا قطع دست و هم‌چنین جبس‌های طولانی را برای اتهاماتی (که‌گاهی بیش از ۳ تا ۱۰ماه جبس‌ندارد) برای متهمن صادر می‌کنند.

در همین حال کماکان بازداشت فعالان سیاسی، روزنامه نگاران ادامه دارد و همزمان به مأموران رژیم دستورداده شده که زندانیان سیاسی در زندان اوین و زندان گوهر دشت و رجایی شهرکرج هم چنین زندان‌های اصفهان، مشهد، سنترج، ارومیه، تبریز و سلیر شهرهای بزرگ بیشتر در مضيقه‌های بهداشتی و دارویی بگذرانند و مورد اذیت و آزار و تحقیر و توهین قرار دهند.

از جمله‌گزارشی از بنده ۳۵۰ زندان اوین، شکوئیه‌ای از زندانیان سیاسی است که حاکی از برخورد نامناسب رئیس این بند و سایر مسئولان با زندانیان است بنابرگزارش افسر نگهبان بنده ۳۵۰ و جانشین او و هم‌چنین رئیس بند همواره برخورد نامناسبی با زندانیان دارند و با واژه‌ها مستهجن و نامطلوبی زندانیان سیاسی را مورد فحش و تحقیر و توهین قرار می‌دهند و بارها از انتقال زندانیانی – که اقدام به اعتصاب غذا کرده‌اند و حال همه‌ی آنها وخیم شده است – به بهداری و دسترسی به پزشک جلوگیری نموده‌اند. زندانیان بنده ۳۵۰ اوین از دادستان تهران خواسته‌اند مانع از برخوردهای نامناسب مسئولان زندان اوین با آنها شود و اجازه ندهد که زندانیان به فحاشی و درنهایت ضرب و شتم آنها اقدام کنند. نه زندانیان سیاسی اوین می‌گویند: زندانیان حق ندارند در مقام قاضی و باز جوبار آنها رفتار کنند. در حالی که آنها ناعادلانه محکمه شده و حکم‌شان را گرفته‌اند و در حال گذراندن احکام اجباری‌شان هستند و دیگر کسی حق تبیخ و یا تحقیر آنان را ندارد. در همین حال به مناسبت زمستان و سرما، تعداد زیادی از زندانیان سیاسی اوین مبتلا به انفلونزا و بیماری و بروسوی ناشناخته‌ای شده‌اند که عالم آن تهوع و سرگیجه است و به دلیل نبود پزشک و دارو سلامتی اشان به شدت مورد مخاطره قرار گرفته است.

هم‌چنین زندانیان از نظر سرویس‌های بهداشتی هم دچار مشکلات اساسی از جهت حمام، دستشویی و نظافت هستند و تمام وقت آنها در روز، به انتظار در صفحه‌ای طولانی برای حمام و دستشویی می‌گذرد. در همین حال مجازات شرعی! شلاق در ملاء عام – که مدت‌ها معموق گذاشته شده بود – دوباره در میادین شهرها از جمله در شهر رامشیر خوزستان و ارومیه در مورد دونفر که متهم به شرب خمر بودند به اجراد رآمده است. خبرگزاری حکومتی در ادامه خبر اجرای حکم شلاق ادعای کرد است که «در پایان مردم حاضر در محل از اقدامات قاطع دادگاه‌های انقلاب، قدردانی کرده‌اند! (برای جلا دست زده و هوا کشیده‌اند!!)

اما در حالی که حکم سنگسار سکینه محمدی با اعتراضی جهانی رو برو شده است دادگاه ارومیه به جرم زنای محسنه حکم سنگسار «ولی جانفشنی» و خانم «ساریه عبادی» را صادر کرده و مورد تأیید دیوان عالی کشور هم قرار گرفته است.

یادتان باشد که اینها اوایل انقلاب پدر مردم را در آورده بودند بابت پز دادن به «عدل علی» و این که حضرت علی زندانی نداشت و حالا خجالت هم نمی‌کشند!

یا بابت شیوه «تعهد» دارند. که مرتب تکرار کنند. دوران پادشاهی در ایران تمام شده با بابت شیوه قلمفرسایی می‌فرمایند و جالب این که تأکید می‌کنند آمریکایی‌ها این طور می‌خواهند! غربی‌ها این طور نظر دارند؟! البته شاید اهالی یکی از استان‌ها حرف و حدیث دیگری غیر از مازندرانی‌ها داشته باشند ولی علی ایحال این گپ و گفت و حرف و حدیث‌ها مارا از «رژیم حاکم» غافل می‌کنند و اکنون ضروری این که چنین «خرسنج» بدھیبیتی به نام جمهوری اسلامی را از سر راه استقرار یک حکومت آزاد و دمکرات برداریم تا چنانچه گفته شده (و حتماً) مردم خودشان نوع نظام آینده را تعیین کنند و در آن صورت هم‌وطنه مازندرانی خیالشان راحت باشند: حاجت مشاطه نیست، روی دل‌ازم را.

سال است حرف‌هاییش را گفته، کتاب سخنرانی داشته با شخصیت‌های جهانی ملاقات نموده و دیگر کافی است! تلفن «مازندرانی‌ها» – تمام شدنی نبود که یکی از چهره‌های آشنا همولاًیتی در خارج از کشور «امیر مازندرانی» اول «فاکس» فرستاد بعد خودش تلفن زد. این «قادیکلایی» شاهوی (قادیکلایی‌ها در منطقه شهر شاهی (قائم شهر فعلی) هستند و همه شجاع و دلاور - امیر سال هاست به نمایندگی و سخنگویی مازندرانی‌ها خواستار اعلام پادشاهی از سوی شاهزاده رضا پهلوی است و هم‌شاكی - مثل سایر مازندرانی‌ها - که چرا در یکی از تلویزیون‌های لس آنجلس دوشه برنامه ساز و مفسر و سیاستمدار و پیشگو و فال قهوه بین و کف بین سیاسی اصرار دارند. انگار «موظفند» آنها از من در باره مصاحبه‌ای از شاهزاده رضا پهلوی می‌پرسیدند (گویا با یکی از برنامه‌های زبان یامدیران تلویزیون صدای آمریکا داشته است) و در آن آمادگی خود را برای هرگونه شرکت عملی در مبارزات اعلام کرده است و با تأکید این که ۳۰

یکی از چهره‌های «جمهوری خواه ملی!» غیر از دکتر ابراهیم بیزدی را برای ما بگویند تا چاپش بزنیم!

برنامه‌های سیاسی!

● ساعات برنامه‌های سیاسی تلویزیونی و رادیویی چند چهره معروف از جمله برنامه سردبیر فردوسی در کanal یک راه رفته چاپ کنید تا بتوانیم از آنها استفاده کنیم.

— ما خودمان هم سردر گم هستیم و لابد، جوینده، یابنده است.

وتحصین کارگران در ایران می‌خوانیم و می‌شنویم پس فرضیه «کارگران نیروی محرکه هر جامعه هستند» چه شد؟

— این حرکت‌ها تا «تشکل» پیدا نکند و حلقه‌های زنجیر به هم نپیوندد، آن فرضیه هم هیچ وقت در ایران عملی نمی‌شود!

کدام چهره ملی؟

● به جای چاپ این همه عکس آخوند و عمله اکره جمهوری اسلامی، چرا عکس مبارزان، چهره‌های ملی و سیاسی مخالف رژیم و طرفدار جمهوری ملی را چاپ نمی‌کنید؟

— عقده «کرم کشی» و بیماری فضولی و حالت واوساچسکی نمی‌گذارد!

— «مسایل سیاسی روز برایمان خیلی عادی شده، باز خاطرات گذشته لطفی دیگر دارد.»

— بله به شرطی که غیر از «لطف» در جهت آگاهی باشد و جعلی هم نباشد!

خارج از محدوده؟

● نیروی محرکه این همه خبر از اعتصاب

آنچه در تماس تلفنی، ارسال فکس، گفتگوهای فضوصی و دوستانه برای شما یادداشت گرده ایم؟

xxx

سخن دوست:

چند بار، نه؟

— چندبار تقاضا و خواهش شد که کمی هم به فکر مطالب سرگرمی برای خوانندگان خود، باشید از جمله داستان و جدول.»

● ناسلامتی ما برای خودمان روش متفاوتی داریم؛ شاید در مورد چاپ داستان — تجدید

نظری بکنیم ولی در مورد جدول تمام جدول! نشریات خارج، صادرهای جمهوری اسلامی و نشریات آنجلست و توی آن پر از خرد شیشه و ما هم طراح جدول نداریم!

نوعی ناراحتی!

— «روی جلدای شما اعصاب ما را خراب کرده!»

● شما دیگر چرا اوقات تلخی می‌فرمائید مگر از «اونهایید»؟

باز هم چه خبر؟

— «خبرهای ایران از جمله کمبودهای مجله است.»

● از پرسش چه خبر؟ در محاورات روزانه تا رسانه هایی که هر روز پر از خبر است و طلا باز هم خبر؟ خبر؟

گپ و گفت:

۱— «رژیم ولايت فقیه همان رژیم سلطنتی است.»

— آیا در دوران پادشاهی این چنین مردم را دچار خفقات کرده و به روز سیاه نشانده بودند؟

وجود داشت که در کنار هم حکومت می‌کردند. روحانیون و حکومتگران. هرگز در هیچ کجا دنیا حکومت و مذهب مانند امروز در ایران، به این صورت یک کاسه نبوده است. امروز مذهب در ایران دولتی شده است با: نرخ دولتی! احکام دولتی! فرامین دولتی!

حکومت اسلامی در حال حذف «مراجع تقليد مستقل» است و می‌خواهد از غر و لندهای گاه به گاه مراجع — که اغلب برای منافع شخصی خودشان است نه منافع مردم — خود را خلاص کند.

آخوندی می‌گوید با بودن ولايت فقيه دیگر احتياج به مراجع تقليد نداريم و آنها نيز بайд از ولی فقيه تقليد کنند. درست به آن ممی‌ماند که گروههای مانند کشورهای آفریقایی یک شبه زنرال می‌شود و همهی اميران ارتش باید از او فرمانبردای کنند؟ مذهب نمی‌تواند حکومت کند چون حتی اگر بخواهد عملی صحيح انجام دهد با قوانین خشک و متحجر آخوندی مواجه می‌گردد. دختران ايراني به بازيهای آسيابي رفته و مدارال گرفته‌اند. آيت الله — که با توجه به سن اش نمی‌تواند حتی جلوی پايش را ببیند — فريادش به هوا رفته که زنان نباید به مسابقات خارجی فرستاده شوند!

مردی که آنقدر کور است که این
همه جنایت را نمی‌بیند و آنقدر کر
است که صدای ضجه‌ی ملتی را
نمی‌شنود و انقدر لال است که

اعترافی به زبان نمی‌آورد، وقتی پای زن و دختر به میان می‌آید همه‌ی حواسش به خوبی کار می‌کند!

این یک نمونه از صدھا نمونه است که مذهب نمی‌تواند حاکم باشد. وظیفه مذهب (اگر مردم بپذیرند) ارشاد است. مذهب باید در جامعه باشد و نباید با آن دشمنی کرد بلکه بایستی به مذهبی که می‌خواهد حکومت کند اعتراض کرد و این دورا از هم جدا ساخت. تا حکومت به اداره‌ی مملکت بپردازد و مذهب با سازگاری و موافقت عمومی به اخلاق بپردازد. هر مذهبی که باشد.

سین۔ نائینی۔ سوئیس

ماسکی از مذهب بچهره ایران آخوندی!

مذهبی که از دست این آفایان در حال احتضار سی و دو سال است که مذهب، حکومت و مملکت را اشغال کرده ویر جامعه و مردم حاکم ست ضریبه زد!

دیهی است همان طور که برای جامعه، است ولی دین در حال مرگ است.

بدين ترتيب می توان نتيجه گرفت که حکومت مذهبی می تواند مذهب را از میان بردارد ولی یک حکومت غیرمذهبی نمی تواند مذهب را حکومت لازم داریم تا مملکت اداره شود، به مذهب نیز- که می تواند سازندهی اخلاق اشد- نیاز دارد.

مذهب یک نیاز اجتماعی است. مهم نیست ریشه کن کند!

قبل از جدایی دین از حکومت در اروپا، همه از جنایاتی که به نام دین انجام می‌گرفت آگاهی دارند. با این تذکر که مذهب به طور کامل حکومت را در دست نداشت بلکه در کنار که چه مذهبی باشد یا چه اعتقادی؟ حتی می‌تواند «لامذهب» باشد ولی به آن اخلاقی که هدف یک مذهب پاک است، اعتقاد داشته باشد.

حقوق انسانی در ایران خودمان نیز از دورترین ایام دوقدرت هفتاد سال حکومت شوروی مذهب را از جامعه راند ولی هرگز مذهب نمرد. به عوض

حکومت اسلامی با دستاویز «مذهب» به قدرت رسید. این به اصطلاح جمهوری یکبار دیگر نشان داد که اکثریت می‌تواند اشتباه کند.

در این تردید نیست که اکثریت به رفراندم جمهوری اسلامی رأی مثبت دادند و با رأی خود اقلیتی را به حکومت رساندند. این حکومت برای رسیدن به مقصد از عامل مذهب سوء استفاده کرد و همین حکومت است که امروز بزرگترین لطمات را به مذهب زده و مردم را از دین بیزار کرده است. اگر حکومت اسلامی آمده بود که به قول خودش دین از دست رفته‌ی مردم را به آنها بازگرداند؟ کار اما حالاً مردم به کلی آن‌چه از دین و ایمان داشته‌اند، آخوندها از قلبشان ربوده‌اند. آیا امروز، مردم به مذهب واقعی که در حقیقت «اخلاق است» بیشتر پایبندند یا پیش از انقلاب؟ به اعتقاد من قبل از انقلاب مردم به مذهب و روحانی بسیار بیشتر از امروز باور داشتند و به همین دلیل بود که پیش از انقلاب بر اساس همان اعتقادات چهره خمینی را در ماه باور کردند و راه افتادند که او را به زمین بیاورند! تا بر آنها حکومت کند ولی امروز مردم حتی خدا را هم در خود نمی‌بینند.

به جامعه و رویداهای آن نگاه کنید، آیا جز سقوط اخلاق چیزی می‌بینید؟ از خود حکومت گرفته تا بسیاری از

مردمی که در جامعه زندگی می‌کنند فقط ماسکی از مذهب به چهره دارند. امروز متأسفانه بسیاری از جوانان از دین بیزار شده و آنها را می‌کنند.

خود حکومت نیز با دین مشکل دارد چون هر تصمیمی که بخواهد بگیرد باید مذهبی باشد و چون قوانین مذهب «به روز» نیست در نتیجه جامعه آن را نمی‌پذیرد و خود آنها هم مستأصل مانده‌اند. یک نماینده‌ای مجلس که نامش «رهبر» است (ولی در نادانی دست کمی از رهبر ندارد) می‌گوید: «که برای حجاب باید برخورد فیزیکی کرد»! یعنی دختر وزن مردم را به باد کتک گرفت! یعنی چوب برد اشت و به آن لامب بسیار نیست.

نهاده امنیتی

مقابله و سرکوب مردم به نیروی انتظامی، لباس شخصی‌ها و حتی استخدام و فرستادن ۲۷ هزار طلاب و حجت‌الاسلام‌های جاسوس و مسلح به اسم «بازرس» میان مردم گویای اینست که رژیم با وجود نیروی موافی ارتش و سپاه و یک نیروی نظامی نیمه به اسم بسیجی‌ها، ولی خود چندان امیدی ندارد که این نیروهای رسمی به خاطر هیچ و پوچ در مقابل مردم بایستند. آنها می‌خواهند در فردا و فرداهای دیگر-در فروپاشی حکومت فقهایی سیدعلی خامنه‌ای-در میان مردم کشورشان زندگی کنند چه بر سرده که حتی حالا- و نیز همین رژیم، به ناچار از زیر اخیه کشیدن و محکمه و بازخواست و مجازات گماشتگان خویشاست. کیفرخواست متهمان فاجعه کهریزک- اگرچه مردم خود شاهد بودند که سیدعلی خامنه امروز فرمانده این سرکوب و کشتار بود- او بود که رسم‌آعلام کرد: هر کس به انتخابات ریاست جمهوری اعتراض و اقدام به راهپیمایی کند خونش پای خودش است- ولی با این حال عده‌ای از مأموران رژیم به عقوبت خود رسیدند از جمله سردار پاسدار سرتیپ «عزیز الله رجبزاده» فرمانده آن زمان نیروی انتظامی سردار سرهنگ روانبخش فلاج رئیس بازرسی فرماندهی نیروی انتظامی و سردار پاسدار فرج کمیجانی رئیس زندان کهریزک.

در همین حال آن عده از افراد «خر مرد رند» و «فرصت طلبی»- که به هر عنوان خود را به رژیم می‌فروشنند و چون کاردی در دست آنها قرار می‌گیرند- حالا از سرنوشت محمد رضا

تازه‌ی کنترل و نظارت راهی اندازید علاوه بر آن همه‌ی گشتهای و آمادگی رزمی نیروهایی که برای برخورد و سرکوب مردم راه‌انداخته اید؟! تکراری در بی‌درتشکیل گروه‌های سرکوب با عنایین گوناگون نشان از این واقعیت دارد که رژیم آخوندی همچنان از نارضایتی و خشم مردم بی‌مناک است، از یک قیام عمومی، وحشت دارد و به نحوی از انحصار به مراکز و گشتهای کنترل و نظارت می‌افزاید. در حالیکه «کنترل و نظارت» امنیتی چیزی مانند باطری است که ظرفیت خاصی و لوبرای یک چراغ قوه تایک ماشین را دارد که تمام شدنی است و به همین جهت است که می‌بینیم، رژیم مرتب دست به تعویض طرح‌های کنترل و نظارت می‌زند و با نام جدیدی به عرصه خیابان‌ها، دانشگاه‌ها، کارخانه‌ها و همه مراکزی که تجمع مردمی است، گسیل می‌دارد و هر کدام از آنها با هر عنوانی اعم از: طرح مبارزه با سرقت اکنترل قیمت یا نظارت بر راهنمایی و رانندگی! تأمین امنیت محلات! حفاظت دانشگاه‌ها! حفاظت کارخانه‌ها و پمپ بنزین‌ها! فقط و فقط مجوزی برای سرکوبی گسترده‌تر مردم در اعتراض به حکومتی است که در همه‌ی زمینه‌ها مشروعیت مردمی خود را از دست داده و با «کنترل و نظارت عمومی» همراه با دستگیری آحاد و افراد ملت و اعدام‌های دسته جمعی و بی وقهه هفتگی، ادامه استبداد و خفقان، فشار به مردم، فقط فضای ارتعاب و وحشت در سراسر ایران را تشديدة می‌کند.

ایجاد این گشتهای تازه و مأموریت‌های

در هفته‌گذشته با اجرای طرح امنیتی تازه‌ای از سوی رژیم نظامی آخوندی اسلامی، «گشت کنترل و نظارت» هم با آمادگی کامل و ظایف تازه‌امنیتی رادر تهران به عهدگرفت. این «گشت کنترل و نظارت» علاوه بر: گشتهای حفاظت و حراست، نیروی ضد شورش، مأموران لباس شخصی و به علاوه پلیس و مأموران وزارت اطلاعات و امنیت، گشت نیروی انتظامی محلات، گشت نیروی ویژه مبارزه با ارادل و اوباش است که در مجموع، مانند روز عاشورا آن هفته، تهران و سایر شهرهای بزرگ را به صورت یک دز نظامی در می‌آورند. هم چنان که مردم در روزهای عادی، حضور مأموران امنیتی رامث ویروس زکام و آنفلونزا در فضای زندگی روزمره خود حس می‌کنند.

این «گشت تازه کنترل و نظارت» که با پوشش خرنگ کن «پلیس رانندگی تهران» در قد و قواره چند خواه رکماندو به نمایش گذاشته و فعال گردید، از سوی بعضی از فرماندهان نیروی انتظامی یک «طرح امنیتی برای اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها» هم عنوان گردید! ولی رئیس پلیس پیشگیری تهران بزرگ برای مستتمالی بیشتر اعلام کرد طرحی که از روز یکشنبه اجرا گردید «طرح مبارزه با سرقت» است؟!

با همه اینها باید پرسید: اگر نیت شما خیر است- و برای تأمین مایحتاج عمومی و تثبیت قیمت‌ها و جلوگیری از گرانی است- که حتی برای آن «یارانه» هم می‌پردازید، پس دیگر چه مرگtan است که این همه دنگ و فنگ، گشت-

آن چشم‌هی جادو را
چشمان چوآهو را
گرداندو به این سو کرد
یکباره به ما رو کرد
چون صاعقه

بر ما زد
بر این دل شیدا زد

نگاه حیاط ما
یک باع مصفا شد
این کنج فقیرانه
اندازه دنیا شد
آن باغچه خالی
یک جنگل زیبا شد
حوض وسط خانه
انگار که دریا شد
انگارکه دریا شد
انگارکه دریا شد

علیرضا میبدی

سکونت

... یک قایق زنگاری
تورش پُر مُرواری
از دور

هويدا شد

عبرتی برای همه عاملان و آمران ظلم و ستم
خواهد بود که مجازات این گونه افراد پلید و
شقاوت پیشه دیروز و داردو لی سوخت و سوز
ندارد: پنداشت ستمگر که جفا بر ما کرد / در
گردن او بماند و بر ما بگذشت /.

«پندار»

حسین دهنی (مشهور به قاضی حداد)
معاون دادستان و علی اکبر حیدری فردادیار
— که دستور انتقال جوانان را به بازداشتگاه
صادر کرده بود و عده دیگری از مأموران رژیم —
از پستهای خود برکنار و مصونیت قضایی آنها
لغو شد. از کار برکنار و در آینده از هر پست و
مقامی محروم گردیدند که این خود درس

مأمور اذیت و آزار بازداشتی ها، در همان زندان
کهریزک شده بودند نیز نتوانستند مانند
رؤسایشان از این «سرپل خربگیری» در حد
تشدید مجازات — جان سالم به در ببرند: به
قول معروف: جایی که شتر بود به یک غاز، خر
قیمت واقعی ندارد!
همچنان که سعید مرتضوی دادستان انقلاب،

کرمی (از اشراری که در همان کهریزک زندانی
کشیده و بالضروره از سوی رئیس زندان
کهریزک به خدمت گرفته شد و به عنوان
رئیس بند، حکم گرفت تا به جان بازداشت
شدگان جوان بیفت) این گونه نفرات نیز
می دانند که نمی توانند از قهر و غصب مردم در
امان باشند کما این که آن عده از اراذل و او باش

اردشیری زاهدی

از دیدگاه بیک

نویسنده و روزنامه‌نگار مستفاست

دستخط اساتید:
دکتر صدرالدین الهی

والاحضرت شاهدخت شهناز پهلوی بود با آقای اردشیر زاهدی پسر سپهبد زاهدی و عکس‌ها و تفصیلات بسیار که روزنامه‌ها چاپ کرده و مجله‌های هفتگی صفحات بسیارتری به آن اختصاص داده بودند.

آمد نشسته‌روم روی صندلی، من در تهیه این نوع گزارش‌ها و مصاحبه‌ها اصلاً نه تخصصی داشتم و نه علاقه‌ای. لحن آمرانه‌ی دکتر هم کم سابقه بود. گیلانپور سرشنوی روزنامه‌ی «اکیپ» بود و خبر ترجمه می‌کرد. رفتم روی صندلی کنار دستش نشستم و حکایت را با او در میان گذاشت. بدون اینکه سراز روزنامه بردارد قلمش را زمین گذاشت و فکر کرد. هر دو ساكت بودیم سرانجام او سکوت را در هم شکست و گفت:

— لابد مصلحتی در کار است. باید کرد!
اردشیر زاهدی برای نسل تازه کار روزنامه نویس، یک چهره‌ی آن طرفی بود. یعنی از گروهی که طرفدار شاه بودند؛ و معروف بود که اردشیر صمیمانه و مخلصانه و پرس و صدا شاهدوس است و شاه پرست است. می‌گفتند خوش قیافه و خوش برخورد است اما امان از وقتی که «گر» بگیرد، آن وقت درست می‌شود مثل داریوش فروهر از این طرفی‌ها یعنی «پان ایرانیست» ها.

آن روز و آن شب و صبح روز بعد فکر این بودم که بالاردشیر زاهدی چطور باید روبرو شد؟
سوء سابقه ورزشی!؟

دفتر کارش در خانه پدرش بود. در خیابان ولی آباد. من تازه عروسی کرده بودم و با زنم در خانه پدرم در چهارراه سرچشم مه زندگی می‌کردیم.

— پس فردا صبح ساعت ۵ می‌روی خدمت آقای اردشیر زاهدی و یک مصاحبه با ایشان می‌کنی درباره سوابق ورزشی و فعالیت‌های ورزشی ایشان در دوران تحصیل و یک مطلب خوب برای هفتنه‌ی بعد می‌نویسی، این هم تلفن و آدرس منزلشان!

سپس تکه‌کاغذی به دستم داد و بعد دست دراز کرد و گوشی تلفن را برداشت و شماره‌ای گرفت. یعنی که دیگر کاری ندارم. بیرون که آدم مثل آدم‌های گیج بودم. دکتر معمولاً از این گونه دخالت‌ها در کار مانمی‌کرد. خبر داغ آن روزها ازدواج

یک توصیه غافلگیر کنند!

دکتر مصباح زاده آمد تو و من از پیش میز برخاستم به رسم ادب. اونگاهی به دور و برش کرد. بچه‌های دیگر همه ایستاده بودند و او آهسته به من گفت:

— پیش از فتن بیابینم!

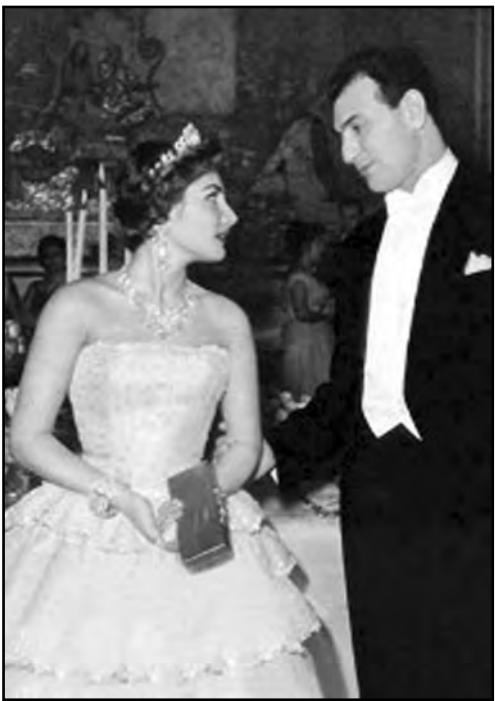
بعد به روش همیشه با بچه‌های دیگر خوش و بشی کرد و از اتفاق بیرون رفت. («گیلانپور» نبود و طبق معمول صبح هایش رادر USIS (اداره اطلاعات سفارت آمریکا) می‌گذراند و عصرها می‌آمد به کیهان ورزشی بارسنجی‌گن روی دوش او و من بود. باز او عنوان مدیر داخلی را داشت. ولی من چکاره بودم؟ همه کاره و هیچ کاره!

عنوان تشریفاتی مدیر از آن منوچهر قراگزلو رئیس فدراسیون دو و میدانی و رفیق خیلی خیلی نزدیک گرمابه و گلستان شاه بود. و به عنوان دهن پرکن سردبیر، مال محمود منصفی که از خبرنگار ورزشی کیهان بود و پس از و تحمل غرغره‌ای، عظیمی سردبیر کیهان روزانه، حالا کیهان ورزشی را سردبیری می‌کرد، یعنی در واقع هیچ کاری نمی‌کرد. فقط دکتر دوستش داشت به خاطر روابط خانوادگی و خلق خوش و استعداد هنریشگی و اداد آوردن‌های بی‌مانندش.

دکتر که رفت همه به من خیره شدند. معلوم بود که کار مهمی در پیش است آن هم یک امر خصوصی.

ساعت چهار بعد از ظهر وارد دفترش شدم و ایستادم. اصلاً تعارف نکرد که بنشینم، خیلی مدیرانه، به رویم خیره شد و گفت:

با والا حضرت شہنماز پھلوی در دوران زناشویی

● زاهدی در یک جای کتاب خود می‌گوید هنگامی‌که می‌خواهد از خانه‌ی پدری برای والاحضرت شهناز که عمل آپاندیسیت کرده و در بیمارستان بانک ملی بستری است، آش رشته و کوفته‌ی همدانی ببرد، عمه اش به او می‌گوید: — «بیم، بیم، کورشوم که تو عاشقی».

خاطره نویس این حدس را می‌گیرد و می‌نویسد:
«تازه داشت سئوالی در ذهنم نقش می‌بست که
چه بسا پشت این شوخی، یک احساس جدی
هم وجود داشته باشد.»

مصطفی میرفندرسکی با احمد هایش و ارشید قره باگی که به صورت کتاب منتشر شده است در شمارکارهایی است که به آن اشاره کردم.

اماکار تنظیم و ویراستاری و ارائه خاطرات اردشیر زاهدی به سبک و سیاقی که در آن از جهت عکس مستند و اسناد مربوط به هر فصل کتاب کوششی در حد یک اثر تحقیقی صورت گرفته است، به قول بیهقی «از لونی دیگر است! در یک کلام، اردشیر زاهدی به کمک اسناد و عکس هایی که در اختیار دارد به تاریخ عصر ما جلوه‌ای از راستگویی و حقیقت داده است.

حیه های امخته هه حققت

اما ویژگی دوم کتاب نشان دادن ویژگی های اردشیر زاهدی است از طریق ویراستاری مصاحبه یادشده و کمک گرفتن از مصاحبه های اردشیر زاهدی با دیگران در گذشته و سعی در یک فصل بندی معقول به طریق توالی تاریخی که در خلال آن، شما با مردمی رو برو می شوید که چهره های دیگر دارد. یعنی ادبیت و دینگ.

خصایص ذاتی طرف گفتگو به کمک ویراستاری و دقت احرار
ودق بزنید

ورزشی سه ساله نشده بود، چاپ شده است. و من تصویری که از اردشیر زاهدی دارم همان است که نوشت. این اولین و آخرین بار بود که من آقای اردشیر زاهدی را در زندگی ملاقات کردم.

هم کو دکستانی!

بعد از آن، در این سال های اخیر که یادداشت های بی تاریخ را (در هفت نامه کیهان - لندن) می نویسم. ایشان خود را از خوانندگان پر و پا قرق این یادداشت می داند و هر چندگاه یک بار تلفنی احوالی از من می پرسد و گفتگویی داریم از گذشته و حال و در خلال این گفتگو بود که من دریافتتم ایشان شاگرد اولین دوره‌ی کودکستان ایرانی (برسابه «برسابه») بوده است که پدرش با مکمک مادموازل (برسابه هوسپیان) آن را به وجود آورده و بنیادگذاشته است و سپس آقای اردشیر زاهدی را به آنجا فرستاده، همچنان که پنج سال بعد، من نیز در آن مدرسه درس عشق و زندگی را از آن خانم ارمنی فراموش ناشدندی فراگرفتم. آقای زاهدی به یادداشت های بی تاریخ لطف فراوان دارد و بعد از آن تنها دیدار، این گفتگوهای گاه گاه، شتله بهمند ایشان و م: بهده است.

جلوهای از راستگویی

جلد دوم کتاب خاطرات اردشیر زاهدی مدتی است که منتشر شده و بسیاری درباره آن نوشته‌اند. هفته پیش به مناسبتی و برای مقایسه دو روایت از یک واقعه (۲۱ فروردین)، کتاب را برای بار سوم خواندم و تصمیم گرفتم که یادداشت‌های این هفتۀ رابه تفصیل به این کتاب تاریخی اختصاص بدهم. پیش از این، جلد اول کتاب را هم خوانده بودم اما در خلال قرائت سوم از این جلد دوم، من اردشیر زاهدی دیگری را کشف کردم که باید شناخته شود.

در این سال‌های دوری و دلگیری کار خاطره نویسی رونقی به سزا داشته است. خاطرات رجال و بزرگان رنگارنگ گاه بسیار کاسپکارانه و حتی حیله گرانه به زیور طبع آراسته شده است. بسیارند خاطره هایی که در حد یک واقعه پیش پا افتاده بود، ولی نویسنده‌گان از آن یک واقعه تاریخی! ساخته‌اند که با حضور تاریخی خود به آن زینت بخشند تا در «بازار مسگرها» صدایشان شنیده شود. اما خاطرات کتاب اردشیر زاهدی از دوویژگی برخوردار است:

- یکی ان که کتاب (با توجه به مصاحبه‌های پیشین او با مصاحبه‌گران و روزنامه نگاران و بر اساس یک مصاحبه شفاهی) مجدداً بازنویسی و ویراستاری شده است و این بار ویراستار کتاب (احمد احرار) یک روزنامه نگار حرفه‌ای است که سابقه‌ی عمرکاری او به اندازه‌ی سابقه‌ی این بندۀ است در این کار و ماتاکیه‌ان لندن به وجود نیامده بود، هرگز با هم در یک جا کار نکرده بودیم. زیرا احمد احرار در روزنامه اطلاعات کارمی کرد و این بندۀ در کیهان، اماهرد و مابه اصولی از جهت کار حرفه‌ای پایین‌بوده ایم که همیشه و همواره مارا از خطر درافتادن به گرداب خود محور بینی نجات داده است. او در این سال‌ها با مصاحبه‌هایی که با آدم‌های مؤثر گذشته انجام داده و با ویراستاری دقیق این مصاحبه‌ها، جان‌کلام را

احرار با این کار، حقی انکار ناپذیر به گردن تاریخ معاصر دارد:

راه درازی تا ولی آباد نبود اما تامن به آنجا رسیدم انگار قرنی طول کشید. مستخدم مرا به اتاقی که شبیه همه اتاق‌های پذیرایی خانه‌های بزرگ آن زمان، منتهی هم بزرگ‌تر و هم شیک‌تر بود، راهنمایی کرد.

آقای بلند بالای خوش صورتی که پشت یک میز تحریر ایستاده بود آمد جلو و با مهربانی جواب سلامم را داد و دست دراز کرد. خودش بود. از روی عکس‌ها شناختمش. خیلی خودمانی گفت:
—بنیش؛ حانمه!

خواستم موضوع را با و در میان بگذارم، مجال نداد و گفت:
- می دانم آقای دکتر مصباح زاده به من لطف مخصوص
دارند. ضمن آن که ما از طریق فروغ خانم با ایشان قوم و
خوبیش هستیم.

من برای آن که از قافله عقب نمانم، گفتم:
- من هم پسر خاله ایشان هستم.
با نام خواهان مگفت:

- خوب پس رخاله! چکار برایت می توانم بکنم؟
- آقای دکتر فرموده اند من یک مصاحبه و یک بیوگرافی درباره‌ی سوابق ورزشی شما تهیه کنم.

خنده‌ی شیرینی کرد و گفت:
— خوب اگر من «سوء سابقه» داشته باشم چی؟

از طنزش خوش آمد. جوابی نداشتمن و او ادامه داد:
- بین جانم، از اینکه رحمت کشیدهای و توصیه دکتر را
اطاعت کرده‌ای، خیلی ممنونم. اما راستش را بخواهی من
ورزش را در حد سرگرمی و تفریح در زمان مدرسه می‌کرده‌ام.
چندبار در تیم فوتبال مدرسه بازی کرده‌ام. با عجله حرفش را
پر پیدم و گفتم:

از آن زمان عکس هم دارید؟
ای... بله! عکس هایی دارم بالباس فوتبال و توب و اینجور
چیزها ... چائیت را بخور، یخ کرد. این شیرینی‌ها هم
خوشمزه است.

تا من چند تکه شیرینی خشک توی بشقاب گذاشتم، او
برخاست و به طرف میزرفت و با یک مشت عکس برگشت.
عکس هارا به دستم دادوم من مشغول زیوروکردن آنها شدم.
راست می گفت. عکس هایی بود که در آلبوم همه، مشابه آن
رامی تو انسانی یافت. بعد صحبت هایی کردیم درباره ورزش
درو مدرسه ها و اصولاً چیز هایی که می شود در زمین ورزش یاد
گرفتی.

مجموعاً خوش صحبت و شیرین سخن بود و وقتی حرف می‌زد آدم رامی گرفت. یادداشت‌های برداشتم. عکس‌هایی را انتخاب کردم. با مهرانی و خوشرویی تادم در بدرقه امکرد و خدا حافظه کردیم.

با گیلانپور مطلب را سر و سامانی دادیم و به صورت یک نیچه گزارش و مصاحبه در کیهان ورزشی چاپ کردیم. نه دکتر اظهار رضایتی کرد نه عکس العمل بدی گرفتیم، کاری بود سطکارها چاپ شد و فرت. کاش دوره‌ی کیهان ورزشی را داشتم. این مطلب را در می‌آوردم و به ۵۲ سال پیش

این مصاحبه در پاییز ۱۳۳۷ یعنی در حالی که هنوز کیهان

یک شخصیت مستقل

با سه شرط اردشیر زاهدی به راحتی می‌توان به شخصیت مستقل راوی خاطرات پی برد. او کسی است که می‌خواهد خودش باشد و مع الواسطه مورد احترام قرار نگیرد. این شخصیت مستقل در تمام کتاب حضور دارد و در همه وقایع حرف‌هایش را با صداقت و صراحت می‌به خطر افتادن موقعیت است – ندارد. او بارفیق است و دوست و یامخالف است و دشمن. از دسته آدمهایی که صورت هم‌رامی بوسندو هر کدام خنجری برای فرو بردن در پهلوی او آمده دارند، نیست.

به این بخش معنی دار از سخنان او در مورد روزهای آخر حکومت فکر کنید. او زبک و روش کاری امیر عباس هویدا راضی نیست و درباره وزارت دربار هویدامی گوید:

«وقتی آقای شریف امامی نخست وزیر شد با هدف این که التیامی در روابط دستگاه بالماراجع و محافل مذهبی به وجود آید، من هم باقی ماندن آقای هویدا را در مقام وزارت دربار عاقلانه نمی‌دانستم. اصولاً بعد از روی کار آمدن جمشید آموزگار صلاح نبود که هویدا به وزارت دربار برود. تعداد زیادی از گرفتاری‌ها که پیش آمد به علت تضاد و رقباتی بود که بین این دو وجود داشت. اینها به ظاهر دست هم‌دیگر رامی فشردند و ماج و بوسه می‌کردند ولی هویدا مخالفان آموزگار را در دربار جمع می‌کرد و به کلامی گفت بروید علیه دولت رأی بدھید. خارجی در ایران نفوذی نداشت ما را یک جنگ داخلی از بین برد و قطره قطره جمع شد تا به آنجا رسید».

فرموده بودند: «کسی که می‌خواهد بادختر شاه ازدواج کند و این شرط‌ها را می‌گذارد و باید قبول کرد که عقل درستی ندارد».

اما من به عنوان یک خواننده و یک ناظر بی طرف فکر می‌کنم که داماد حق داشته است این سه شرط را بگذارد. در مورد شرط اول یعنی تغییرنام خانوادگی داماد.

● **نام فامیلی:** من برخلاف آقای زاهدی و شاید به غلط، تصور می‌کنم که این تغییر نام‌های خانوادگی که برخی از وابستگان نسبی و سببی شاه انجام دادند بر اثر اجبار نبوده است و گمان نمی‌برم که کس یا کسانی آنان را وادار به این کار کرده بودند. بلکه به گمان من، (و باز هم تأکید می‌کنم به گمان شخصی من) در آن زمان مثل هر زمان دیگر، آدم‌ها بردو طایفه بوده‌اند: آنها که از طایفه پیروان مصلحت روزنده و اسم عوض کردن برایشان وسیله‌ی تقریب و توجه بیشتر می‌شود و این کار را می‌کنند که مقبول‌تر شوند؛ و دیگرانی که از طایفه اصالت و پایمردی هستند (اردشیر زاهدی از این طایفه است) و نام خانوادگی پدری را به ازای دامادی شاه، عوض نمی‌کند.

● **دوستان قدیمی:** اما شرط دوم او توجیه جالبتری از اولی دارد. زاهدی می‌نویسد:

(اما) دوستانی از دوره نوجوانی داشتم که آن را هم به اصطلاح نقطه ضعف بر من گرفته بودند و می‌گفتند دوستانم بچه حمامی و بچه بقال و بچه آخوند هستند که البته تا حدودی هم راست می‌گفتند. من در مدرسه با همه دوست بودم. دوستی داشتم که پدرش محمد زنگل صاحب دو حمام بزرگ عمومی تهران بود. اما این بچه حمامی زندگی اشرافی داشت و نوکرها او را به مدرسه می‌رسانندند. در حالی که من فقط یک مراقب داشتم، آن هم گماشته پدرم بود.

هر وقت می‌رفتیم اینطرف و آنطرف، او دستش بیشتر از من به جیش می‌رفت گرچه به او می‌گفتند بچه حمامی! دوست دیگرم حسین خلیلی بود که پدرش از علمای به نام مشروطه خواه بود. یکی دیگر بهرام پلونده بود که خانواده‌اش از مهاجران قفقازی بودند و پدرش باطری سازی داشت و خودش بچه در سخوان و با استعدادی بود. این دوستان رامن از دوران نوجوانی داشتم و دوستشان داشتم. در خانواده خودمان هم همه جور آدمی بود. دختر عمه‌ای داشتم که تازه از انگلیس برگشته بود و چاچا می‌رقصید و موقع رقصیدن از روی کله من می‌پرید. عمه‌هایی هم داشتم که حتی در زمان قدرت رضا شاه، کسی نتوانست چادر از سرشاران بردارد و هنوز هم چادری بودند».

● **خانه داماد:** شرط سوم داماد هم این است که عروس باید به خانه‌ی داماد بیاید.

به عبارت دیگر اردشیر زاهدی دوست ندارد که «داماد سرخانه» باشد و در خانه عروس زندگی کند. خود او در این باره می‌گوید:

«شرط سوم هم این بود که گفتم خانه ام را عوض نمی‌کنم. علیا حضرت می‌گفتند آخر این دختر شاه است، باید در قصر زندگی کند، غیر از این اگر باشد، تو همین به اوست؟! من گفتم: وقتی عروسی کردیم او می‌شود همسر من و باید در خانه من زندگی کند».

به ما امکان می‌دهد که چهره اردشیر زاهدی، چهره‌ای آمیخته به حقیقت، دور از ریای متدائل تاریخی با بیانی شیرین و سرشار از جرأت و صداقت جلوه‌گر شود.

در جلد دوم کتاب خاطرات اردشیر زاهدی، ما به اردشیر برخورد می‌کنیم که بزرگترها او را «اردی»، دوستان نزدیکش «اردشیر»، دوستان متعارف‌ش «اردشیرخان» و ارادتمندانش وی را جناب آقای زاهدی می‌خوانند و در مکاتبات رسمی عنوان او «عالی‌جناب اردشیر زاهدی» است و برای من همه اینها به کنار، در این کتاب او اردشیری دیگر است. چرا؟ ...

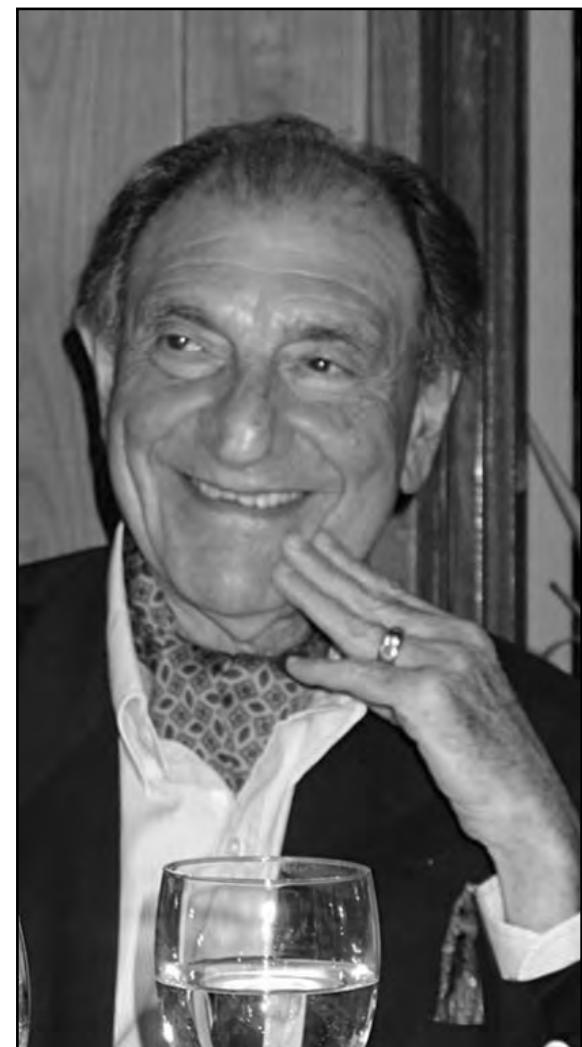
سه شرط مردانه!

زمانی اردشیر زاهدی، قرار بود داماد شاه شود. در عروسی معمولاً خانواده عروس است که در تشریفات خواستگاری شرط و شروط خود را از باب مهر و رونما و طلا و جواهر و خرج عروسی عنوان می‌کند. امادر دامادی دختر شاه، این اردشیر زاهدی است که شرط خود را به خانواده عروس اطلاع می‌دهد. شرط‌هارا با هم می‌خوانیم و بعد به یک تحلیل از آن می‌پردازیم:

«اول اینکه اسم خانوادگیم را عوض نمی‌کنم. چون بعضی از دامادهای خانواده‌ی سلطنتی را وادار به این کار کرده بودند؛ دوم این که دوستانم را عوض نمی‌کنم؛ سوم این که من به قصر نمی‌آیم و شهناز و قتی همسر من شد باید بیاید به خانه شوهر».

(خاطرات اردشیر زاهدی جلد دوم – ص ۵)

در کتاب آمده است که وقتی پدر عروس یعنی اعلیحضرت

از: دکتر ناصر انقطع

به داوری تاریخ بنگیریم، زیرا تاریخ داوری است آگاه، بی نظیر و همچنین سختگیر و بی رحم اگر ما، اندکی بیش از آنچه که امروز به تاریخ می نگیریم و می آندیشیم، آگاهی تاریخی داشتیم و داوری های آن را بررسی می کردیم و به یاد می سپردم، بی گمان امروز اختاپوسی به نام جمهوری اسلامی پر گزده ملت ایران سوران بود. خیلی راه دور نمی رویم. به دویست و اندی سال پیش نگاهی می کنیم. می بینیم، می زمانی که «محمد افغان» یک «ایرانی شورشی» بیست و یکی دو ساله — که از ناتوانی سلطان متشرع صفوی — شاه سلطان حسین و فرمانروایی نامربی آخوندها آگاه بود، با مشتی پاپنه و گرسنه، از قندهار کویید و کویید و خود را به سپاهان رسانید، حکومت ناشایست صفوی هیچگونه آمادگی نداشت و سردر آخرور آخوندها و آخوندیسم داشت.

محمود شهر را محاصره می کند، و این شهر بندی زمان درازی دنبال می شود، و مردم بینای سپاهان چنان دچار کمبود و خواربار و خوارک می شوند، که پس از خوردن برگ و ریشه درختها — آنگونه که برخی از تاریخ دانان نوشته اند — به کشن و خوردن سگها و گربه ها و حتی انسان های مرده ای می پردازند، و هر روز کودکانی گم می شوند! «بوداگر روز نیسکی» کشیشی که خود گواه بوده می نویسد: کار به جایی رسید که ران آدمهای مرده را کباب می کردند و می خوردند!

در چنین دوزخی شاه سلطان حسین به پیشنهاد «شیخ الاسلام محمد باقر مجلسی» برای دفاع از کشور و تاج و تخت سلسه صفویان، دستور پختن آش نخود نذری «تبrik شده» را صادر می کند. به دستور شاه همه درباریان، دولتیان، پیرامونیان، از زن و مرد می پاید با «خلوص نیت کامل»! به یکایک نخودهای این آش، پیش از ریختن درون دیگ دعا بخوانند و فوت کنند.

در همین زمان، جارچیان، در سر محله ها به مردم آگاهی می دادند که اعلاحضرت سرگرم کار بسیار بالا نزد نادر رفتند و پس از احترام و کرنش شایسته گفتند: راست می گویید! با نظر شما موافقم. ولی اگر به راستی حقوق خود را — قربان، اینها لشکریان دعا !! هستند، چرا

خلع سلاح لشکر دعا))!

می مردند و سلطان دین پناه! به سفارش مجتهد مذهبی خود می خواست با پختن آش نخود تبرک شده نذری از شهر و کشور دفاع کند؟! چند روزی گذشت، و زمانی که مردم دیدند آش نخود نذری اثرب نکرد، و روزبه روز آمار مرگ و میر به انگیزه هی گرسنگی بالا و بالاتر می رود، آواز اعتراض شان بلند شد.

شاه صفوی و محمد باقر مجلسی و گروه آخوندهای پیرامون آنها گفتند: یا چشم بد به دیگ خورده، یا یکدانه نخود که به آن دعا نخوانده بودند وارد دیگ شده، و یا یکی از کنیزان در حال نایاکی (غسل نکرده) دعا خوانده، که آش به معده ها رفته و اثر نابودی سپاه افغان را از دست داده است. شاه که مرگ خود را نزدیک دید، فرمان پختن دوباره آش نخود تبرک شده را می دهد، اما به او خبر می دهنده! نه نخودی برای پختن مانده! نه دعا گویی برای خواندن ارجیحی به نام دعا!

گریه آور آن که محمد میرزا و لیعهد احتمالی شاه سلطان حسین که در مکتب پدر خرافاتی ترازو بزرگ شده بود، برای همکاری با پدر خود، و برای دفع خطر محاصره شهر، زنان حرم‌سرا را به خواندن دعا و ورد های بی سرو ته، به خمیرهای گلوله شده نان ها و خوراندن آن به مرغ ها وامی داشت. چون شیوه ای بهتر از آن را در مغاز سنگ شده خود نمی یافتد.

این شاه سلطان حسین گذشته از هزاران سرباز، هفتاد هزار طلبه نیز به عنوان لشکر دعا در کنار خود داشت که در برابر شش هزار سرباز محمود افغان، مانند موشی که در مقابل مار کبرا قرار گرفته باشند فلح شده، و به توصیه رهبران مذهبی دربار به دعا خواندن و پختن آش نذری پنهان بردند.

سرانجام، محمود، شهر را تصرف کرد، و چندی بعد، اعلاحضرت شاه سلطان حسین، به دست اشرف افغان خفه شد.

xxx

زمان درازی نگذشت که نادر به سوی سپاهان آمد. و زمانی که به شهر رسید، دستور داد صورت هزینه های دربار و اصولاً بودجه کشور را به نزدش ببرند.

پس از اینکه رایزنان نادر اقلام بودجه را برایش خواندند، بی ترد که بیش از هفتاد هزار طلبه علوم دینی و ملاهای بیکار، ماهانه از خزانه دولت حقوق می گیرند.

هنگامی که از مستوفی علت را پرسید، پاسخ شنید که: شیخ الاسلام بزرگ گفته است که اگر از بول مالیات سهم طلاق و ملاها داده نشود، کشور کن فیکون!! خواهد شد.

نادر دستور داد فوراً حقوق مفت خورهای دستار بند قطع و همه موقوفات از دست آنها گرفته و تحويل مأموران حکومتی شود.

دو سه روز بعد، رؤسای طلاق و روحانیون ردهی بالا نزد نادر رفتند و پس از احترام و کرنش شایسته گفتند: راست می گویید! با نظر شما موافقم. ولی اینها لشکریان دعا !! هستند، چرا

می خواهند بروند به اردوجاه، کفش و لباس و کلاه سربازی بگیرند و بیوشنده و به سپاهیان ایران بیرونندند. چون ما، به اشکر «شمشیر زن» نیاز داریم، نه به لشکر «دعا خوان».

xxx

چه زیبا گفت «جواهر لعل نهرو» که: مردمی که رویدادها و درس های تاریخ را فراموش کنند، محکوم به تکرار آن هستند. آیا رویدادهای امروز ایران، کم از رویدادهای زمان شاه سلطان حسین است؟!

باید سپهسالار حقوق ایشان را قطع و موقوفات آنها را ضبط کند؟ نادر گفت: هنگامی که فقط شش هزار تن افغان به دولت مرکزی تاختند و به پایتخت رسیدند و شهر را گرفتند، این هفتاد هزار تن لشکر دعا کجا بودند و چه می کردند؟

گفتند: قربان! به هر حال اینها دارای عائله هستند و قطع مستمری و حقوق آنها باعث می شود که به مستمندان کشور افزوده شود. نادر پاسخ داد: راست می گویید! با نظر شما موافقم. ولی اگر به راستی حقوق خود را

نمی‌رسید که روزی شعار مرگ بر آنها در خیابان‌های تهران سر داده شود آن هم توسط غمال همان حکومتی که آنها برای برپایی و حفظ آن از خود مایه گذاشتند.

سردییر فقید کیهان لندن در آن مقاله بر نکته کلیدی دیگری نیز تأکید می‌کند: «در جامعه توالتیتر، انسانها از شخصیت انسانی خود تهی می‌شوند تا بتوانند زندگی کمتر مخاطره آمیزی داشته باشند. می‌کوشند خطر را، چون از بین رفتنی نیست، به حداقل ممکن کاهش دهند.»

حتی دقت کنید: «حتا پایوران رژیم، هنگامی که در کارنک درستگاه مجازات افتادند، هیچ قدرت دفاعی از خود ندارند. در رژیم نازیسم، فاشیسم، استالینیسم مواردی بسیار دیده ایم که بلندپایگان دیروز که نامشان احترام بر می‌انگیخت، در فاصله فقط چند روز به خائن‌هایی تبدیل شدند که خیانت در خانواده هایشان موروثی بود. نمونه‌ها در جمهوری اسلامی نیز کم نیستند.

می‌بینید آنکه امروز در جمهوری اسلامی به «خائن» تبدیل شده‌اند، راهی را در زمان نوشته شدن این مقاله در پیش گرفته بودند که محکوم به شکست بود و اینک نیز راهی را می‌پیمایند که هنوز به «جمهوری اسلامی» ختم می‌شود. حال آنکه همان گونه که وزیری به درستی نوشته: «هیچ جامعه توالتیتر را ندیده ایم که توانسته باشد خود را از درون اصلاح کند. جامعه ایران از این قاعده برکنار نیست. بر اصلاح طلبان در جامعه کنونی ایران

کمایش همان خواهد رفت، یا رفته است، که بر اصلاح طلبان "بهار پرگ" در چکسلواکی. باید از تاریخ درس گرفت.»

این هشدارها را عمدتاً از زبان روشنگرانی می‌توان شنید که شاهدان دوران خود هستند. از میان سیاستمداران و دولتمردان اما، کسی از تاریخ درس نمی‌گیرد. تکرار تجربه‌های محکوم به شکست!

تجربه ناکام فاشیسم و کمونیسم به مشابه نظامهای توالتیتر و ایدئولوژیک دربرابر چشم ماست. نوع خاورمیانه‌ای آن که با چاشنی دین و اسلام بر شدت تندي و تیزی آن افزوده شده است، سرنوشتی بهتر از آنها نخواهد داشت. با این همه کسانی در همان «حاشیه امن» حکومت تلاش کرند راهی را پیمایند که پیش از این توسط دیگران پیموده شده و به بن بست رسیده بود.

هوشنگ وزیری در «تجربه‌ای محکوم به شکست» نوشته: «آیا

به همان سال است. در هر دو مقاله «اصلاح طلبان» جمهوری اسلامی- با تکیه بر تجربه دیگران در موقعیت مشابه- به نقد کشیده می‌شوند.

اصلی ترین نکته‌ای که در دو مقاله وزیری بر آن تأکید می‌شود سرنوشت نظامهایی است که در سرشت ایدئولوژیک خویش شباخت بی بدیل به یکدیگر دارند. با این همه، جمهوری اسلامی روی دست همه رژیم‌های تاکنون شناخته شده‌ایدئولوژیک والاما توالتیتر بلند شده است.

روشنگران دوران

هوشنگ وزیری گویی این روزها را پیش بینی می‌کرد که نوشته: در جامعه توالتیتر هیچ کس نباید احساس امنیت کند. حتاً بالاترین مقام‌ها نیز باید شمشیر داموکلس را بالای سر خود احساس کنند.

«می‌توان گفت که جمهوری اسلامی از جامعه‌های کلاسیک توالتیتر به مراقب بدتر است. در این جامعه‌ها انسانها به هر حال حاشیه امنی داشتنند که می‌توانستند در آن بی ترس از دخالت ماموران دولت زندگی کنند. اما در جمهوری اسلامی هیچ حاشیه‌ای وجود ندارد که مردم بتوانند در آن احساس امنیت کنند.»

او حال و روز امروز کسانی را توصیف می‌کرد که در زمان نوشته شدن این مقاله هنوز از جاه و مقام «امن» برخوردار و در نهادهای حکومت جا خوش کرده بودند و چه بسا به فکر شان

مقالات هشدار

دهنه!

دو مقاله از هوشنگ وزیری، سردییر فقید آیندگان و کیهان چاپ لندن، را که هفته‌گذشته در سایت کیهان، کیهان آنلاین، منتشر شده بود، مرور می‌کرد.

هر دو در دوره دوم ریاست جمهوری حجت‌الاسلام محمد خاتمی «رییس جمهوری اصلاحات» نویسنده- روزنامه‌نگار

نوشته شده و دو سال پیش از گزینش متقلبانه محمود احمدی نژاد به مقامی که خاتمی آن را خیلی دیروپس از آنکه پشت خود را برای ریاست جمهوری کسی مانند احمدی نژاد خم کردو دست در دست وی و خندان آن مقام را به او سپرد «تدارکاتچی» نامید.

مقاله «باید از تاریخ درس گرفت» آخرین مقاله هوشنگ وزیری در ستونی بود که وی سال‌ها در آن با خوانندگان کیهان و عده دیدار داشت. وزیری یک هفته پس از انتشار آن مقاله درگذشت. مقاله «تجربه‌ای محکوم به شکست» نیز مربوط

هشدار روشنگرانی که شاهد صادق دوران خود هستند!

در جمهوری اسلامی هیچ حاشیه امنی نیست که مردم بتوانند در آن احساس امنیت کنند!

الاوه بقراط
نویسنده- روزنامه‌نگار

«جنبیش سبز» خود را در چارچوب دژیم کنونی تعریف می‌کند، تجربه‌ای که محاکوم به شکست است!

سیاسی و اقتصادی و اجتماعی را انکار نمی‌کنند، چیزی جز بیان این «واقعیت مهم» به زمامداران حکومت نیست: اگر کوتاه نیایید، نظام را در خطر قرار داده و فرو خواهید (خواهیم) پاشید!!

این است که همه موضوع بر سر جنبش سبز نیست که خواهان دموکراسی و تحقق حقوق بشر در یک ایران آزاد و متحده است. بخشی بر سر حفظ نظام بر شانه «جنبیش سبز» است. جنبشی که خود را در چارچوب رژیم تعریف می‌کند. این همان درسی است که از تاریخ گرفته نمی‌شود. همان تجربه‌ای است که محکوم به شکست است.

این جاست که پس از هفت سال که از نوشتن این دو مقاله هوشنگ وزیری می‌گذرد، هنوز و همچنان حرف همان است که در ماهها و سال‌های گذشته نیز تکرار شده است: آقایان، نظام یا ایران؟ و یا به صراحتی که هوشنگ وزیری به قلم آورد: «اگر دموکراسی می‌خواهید، باید دست رد بر سینه نظام ولایی بگذارید و اگر به نظام ولایی پاییند هستید، بیهوده حرف دموکراسی نزنید!»

سیاسی به تمامی ابزار پیاده کردن حکومت اسلامی دست یافت، چنان حکم داد و «دولت» را بر «دین» ارجح شمرد؟ هوشنگ وزیری «این» چرا؟ راجی؟ راجنین توضیح می‌دهد: «در این فتو الواقعیت مهمی نهفته است و آن اینکه امر حکومت از امر دین جداست و خمینی دست کم به تلویح این واقعیت را پذیرفت!»

ولی چرا خمینی به تلویح پذیرفت که امر حکومت از امر دین جداست؟ به نظر من پاسخ روشن است: اگر «حکومت» را- بنا بر تعریف نظام‌های ایدئولوژیک و توتالیتر، فقط حفظ قدرت به هر قیمتی بدانیم. آنگاه آن حکومت به دلیل سرشت سرکوبگر و محدودیت‌های خود از نظر سیاسی، اقتصادی و فرهنگی سرانجام دیر یا زود با گرهگاه‌هایی روبرو می‌شود که مجبور است برای نگاه داشتن حکومت در دست خود، پای بر سر ایدئولوژی خویش، دینی یا غیردینی، بنهد. همان چیزی که خمینی نیز به ضرورت بر آن گردن نهاد.

امروز نیز سخن هنوز بر سر همین نکته و همین «واقعیت مهم» است. هشدارهای «سران جنبش سبز» که مشکلات

می‌توان حکومتی اسلامی با چهره‌ای انسانی ارائه داد؟ این پرسش مرا اینجا به تجربه ناکام «الکساندر دوبچک» در چکسلواکی سال ۱۹۶۸ می‌اندازد. دوبچک و یاران او می‌خواستند «سوسیالیسمی با چهره انسانی» ارائه دهند. آنان شکست خوردند. شکست آنها بدین سبب بود که در شیوه پیشبرد امر خود استباہ کردن بلکه بدین سبب بود که سوسیالیسم با چهره انسانی از حیث ماهوی محکوم به شکست بود.

دوبچک و یاران او جملگی آدم‌های نیک نهاد بودند. درباره خصلت اخلاقی آن گروه از کسانی که امروز در ایران می‌کوشند حکومتی اسلامی با چهره‌ای انسانی ارائه دهند، بحث نمی‌کنیم.

«بحث بلکه در این است که یک رژیم تمامیت خواه را نمی‌توان به نظامی تبدیل کرد که در آن آزادی و حیثیت فرد در کانون همه چیز قرار داشته باشد. فارغ از اینکه کوشندگان در این راه آدم‌های نیک نهاد باشند یا بدند!»

امروز نیز پس از سرگذراندن تجربه محکوم به شکست اصلاحات در جمهوری اسلامی، عده‌ای موضوع اصلی را که ظرفیت‌های عملی و ممکن نظام تمامیت خواه جمهوری اسلامی است به کنار نهاده و بحث را به سوی امکانات و یا حسن نیت افرادی منحرف می‌کنند که هنوز بر این باورند که می‌توان «حکومتی اسلامی با چهره‌ای انسانی ارائه داد»!

گویی این افراد نمی‌بینند برای کسانی که هنوز بند ناف شان به نظام جمهوری اسلامی وصل است (از آن زاییده شده‌اند) مسئله در بهترین حالت بر سر نجات «نظام و ایران» است. آنها دوستداران و علاقمندان «نظام و ایران» را فرامی‌خوانند تا علیه دولت کنونی بسیج شوند. آنها می‌خواهند به آن جایگاه، به آن «حاشیه امن» رژیم، برگردند که از آن رانده شده‌اند. آیا بازگشت آنها به آن «حاشیه امن» چیزی را تغییر خواهد داد و یا سودی برای مردم خواهد داشت؟ برای دریافت پاسخ، باید به دورانی بازگشت که آنها نه در «حاشیه امن» بلکه در رأس نهادهای جمهوری اسلامی قرار داشتند.

پذیرش الزام‌های سیاسی

سردبیر فقید کیهان چاپ لندن در «تجربه‌ای محکوم به شکست» بر نکته مهم دیگری نیز تأکید می‌کند: هرگاه میان احکام اخلاقی دین از یک سو و الزام‌های سیاسی از سوی دیگر ناهمانگی یا شکافی پدید آمد، زمامداران جمهوری اسلامی درنگی نکردن که به الزام‌های سیاسی گردن نهند. شخص خمینی در این راه پیشقدم شد. آن هم هنگامی که میان وزیرکار وقت و خامنه‌ای که در آن زمان ریس جمهوری بود کشمکش در گرفت که اگر میان مصلحت حکومت و احکام دین شکافی پدید آمد چه باید کرد، خامنه‌ای اولویت را به احکام دین داد ولی کارپیش نمی‌رفت تا آنکه وزیرکار از خمینی فتوخواست، آن زمان خمینی به صراحت خامنه‌ای را به نادانی متهم کرد و گفت حکومت در اسلام در شمار اصول است و اگر مصلحت حکومت اقتضا کند، می‌توان احکام دین را نادیده گرفت.

به راستی چرا؟ چرا خمینی، یک روحانی بلندپایه که برای پیاده کردن احکام اسلام قیام کرد و سرانجام با کسب قدرت

بگو مگو با حمایت کننده یکی از چهره‌های ویران کننده ایران اعلامیه‌ای نه برای آزادی یک زندانی که پاکشویی پرونده یک فرد مشکوک و پیشینه‌دار سیاسی اوست!

زیرش رالمضا، کنند؟
یک حرکت زیرکانه!

می‌گوییم: من اتفاقاً بارها از این نامه‌ها برای آدم‌های مختلف و از طبقه‌های مختلف تهیه یا امضای کرده‌ام. اما، در عین حال، معتقد‌نمایی که زندان سیاسی تنها روزی وجود نخواهد داشت که این حکومت دینی جای خود را به حکومتی سکولار، ملی و مبتنی بر اعلامیه جهانی حقوق بشر داده باشد. و به همین دلیل هم هست که همه‌ی سعی خودم را روی مساله سکولار بیسم گذاشته‌ام. اما در اینجا مسئله اصل‌آبه خواستاری آزادی یک زندانی سیاسی بر نمی‌گردد و، بنظر من، قصد تهیه کنندگان این نامه نیز، بیش از آنکه تلاش برای آزادی دکتر یزدی باشد، دست زدن به انجام یک عمل سیاسی است مهمنم موفق آن نیستم. مثلاً اینکه بیانیه، جدا از خواستاری آزادی مردی که به جرمی سیاسی (اگر اساساً چنین بگوئی) من اطلاعی در این زمینه ندارم اما، خوب، تو چرا بیانیه‌ای برای خواستاری آزادی آنها که در نظر داری تهیه نمی‌کنی و از این خانم‌ها و آقایان نمی‌خواهی که

این بیانیه - که خوشبختانه تهیه کنندگانش هرگز به سراغ من نیامندند و نمی‌آیند - ربطی به این موضوع در پاسخ‌گوئی چیست؟

ندارد بلکه، از نظر من، بیشتر یک «عمل سیاسی» است؛ آن هم عملی که نه تنها به آن اعتقاد ندارم بلکه آن را مخالف مواضع سیاسی خودم می‌دانم.

عادلی برای رسیدگی به «جرائم سیاسی» بشمار بیاید، پس تردید تو در مگر خودت باره‌ادر تحسین برخی از این امضاء کنندگان ننوشت‌های؟

می‌گوییم: نه! امضاء نمی‌کدم. چیزی در این میانه وجود دارد که دست‌نمایه امضاء نمی‌برد.

عدم اعتقاد به آزادی!

می‌گویید: پس تو پیرو آن کسی که می‌گفت «حاضر جانم را بدhem تا دشمنم حرفش را بزند» هم نیستی؟

يعنى تو نیز چندان به آزادی سیاسی اعتقاد نداری که از یک زندانی به بند افتداده به خاطر عقیده حمایت نمی‌کنی؟

به او گفتم: چرا حمایت می‌کنم، من همه‌ی عمر سرکوب اندیشه و قلم و بیان را دیده و شنیده و چشیده و از آن منتفر بوده‌ام، و البته که آزو می‌کنم همه‌ی زندانیان سیاسی هر چه زودتر آزاد شوند.

می‌پرسید: پس چرا این بیانیه را امضاء نمی‌کردی؟

می‌گوییم: اگر این بیانیه فقط برای آزادی یک زندانی سیاسی نوشته شده بود حتماً امضاش می‌کردم. اما

پرسش‌ها از جانب یکی از رفقاء روبرو شدم و آگرچه او عاقبت، لابداز سر ادب و دوستی، سر مطلب را درز گرفت و رفت اما ذهن برآشته یا برانگیخته‌ی من نتوانست به آرامش قل از این پرسش برگرد؛ تا همین لحظه که نشسته ام تا آنچه را بین ما گذشته بنویسم:

دوستم با این پرسش آغاز کرد که: آیا بیانیه «کنشگران سیاسی» برای آزادی دکتر ابراهیم یزدی و نیز اعلامیه‌ی جبهه‌ی ملی را، در همین مورد، دیده‌ای؟

جواب دادم: بله، دیده‌ام.

پرسید: آیا به اسم‌های زیر بیانیه هم دقتش کرده‌ای؟

گفت: بله، دیده‌ام که خیلی‌ها آن را او با کنگناوی پرسید: اما من هرچه گشتم اسم تورادر آن میان ندیدم؟ یکه خوردم و شاید برای رفع تکلیف، پاسخ دادم کسی برای گرفتن امضاء به من مراجعه نکرد؟

خیره نگاهم می‌کند و می‌پرسد: یعنی اگر گرد آورندگان امضاء به تو هم مراجعه کرده بودند، تو آن را امضاء می‌کردی؟

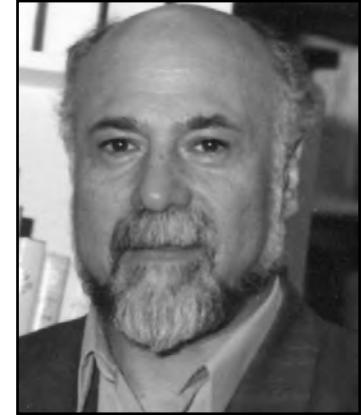
خودم از سکوت حیرت می‌کنم: مگر نه اینکه همیشه باور داشته ام که وجود زندان سیاسی نشانه‌ی وجود دیکتاتوری و استبداد و فقدان یک حکومت ملی مبتنی بر اعلامیه حقوق بشر است و اصطلاح «زندانی سیاسی» خود نشان از وجود حکومت ضد حاکمیت ملی و بی اعتماد به آزادی‌های مصروف در اعلامیه حقوق بشر دارد؟

مگر نه اینکه یک حکومت متبدن نمی‌تواند مردمان را بخاطر عقایدشان به زندان بیندازد، از این رهگذر، «زندان سیاسی» برپا کند؟

مگر نه اینکه هم اکنون نیز دکتر ابراهیم یزدی بعنوان یک «زندانی سیاسی» در این بسیاری از این مسائل تحمیل می‌کند.

من فکر می‌کنم پرداختن، یا نپرداختن عامده‌انه، به مسائلی که با حقوق بشر (آنگونه‌که در اعلامیه جهانی اش آمده) ارتباط دارند، و از جانب اشخاص مختلف در موارد گوناگون مورد اشاره قرار می‌گیرند، از این دست معماهای ذهنی اند که پیرمردی هشتاد ساله است؛ با سلطه ذهنیت و خودآگاهی مافراز می‌ایند برخلاف همان ملاحظات حقوق بشری مبتنی بر آزادی عقیده، به زندان نیفتاده است؟

يعنى مگر او نیز (صرف‌نظر از اینکه پیرمردی ناگهانه به سطح سلطان پروسات و هزار در دیگر)، مگر معتقدی که حکومت ضد ملی و مردمی اسلامی می‌تواند قاضی چندی پیش من با یکی از این

اسماعیل نوری علا

چرا امضا تو نیست؟
می‌توانم به یقین بگویم که همواره، و در ذهن همه کس، مسائلی وجود دارد که شخص، آگاهانه و ناخودآگاه، از پرداختن به آنها طفره می‌رود و آنها را در پس پشت مشغله‌های ذهنی دیگر خودبایگانی می‌کند.

اما، همواره، و در مورد همه، یک چنان لحظه‌ای هم پیش می‌آید که دوستی، خواننده‌ای، مخاطبی، خواننده‌ای، ما را در برابر پرسشی درباره‌ی همان مسائل نادیده گرفته شده قرار می‌دهد و وادار مان می‌سازد تا - شاید در تلاشی تدافعی، تمام نیروی خود را برای یافتن پاسخی که یک چنین بحث ناخواسته‌ای را به پایان می‌رساند - بکار ببریم اما، همچون وقتی که سنگی در آبگیری آرام می‌افتد و سطح آن را در حلقاتی هردم گسترنده بر می‌آشوبد، ذهن ما نیز در برابر اینگونه پرسش‌ها به تلاطمی ناگزیر چار می‌شود و پاسخ خود را برای مقاومت ما برای نشینیدن تحمیل می‌کند.

من فکر می‌کنم پرداختن، یا نپرداختن عامده‌انه، به مسائلی که با حقوق بشر (آنگونه‌که در اعلامیه جهانی اش آمده) ارتباط دارند، و از جانب اشخاص مختلف در موارد گوناگون مورد اشاره قرار می‌گیرند، از این دست معماهای ذهنی اند که جائی و زمانی ناگهانه به سطح ذهنیت و خودآگاهی مافراز می‌ایند برخلاف همان ملاحظات حقوق بشری مبتنی بر آزادی عقیده، به زندان نیفتاده است؟

پیرامون شان پاسخی درخور، و در مکار معتقدی که حکومت ضد ملی و مردمی اسلامی می‌تواند قاضی چندی پیش من با یکی از این

حکم صادر کردن هم بهمچنین.
لذا، من با قرارگرفتن در هیچ قدرت
مفروضی نمی‌توانم کسی را محاکمه
کنم.

من حداقل می‌توانم عنوان یک
شهروند کشور از شهروندی دیگر
شاکی شوم. می‌توانم وکیل بگیرم و
بروم دادگستری و بگویم من از آقای
دکتر ابراهیم یزدی شاکی ام. و در
شکنایه ام نیز خواهم گفت: چرا؟
مختصر بگویم؛ زیرا این آقا از روزی
که یکباره خوابنامشده واز آمریکا به
کویت پرواز کرده و آقای خمینی را در
مرز کویت تحويل گرفته و به پاریس
برده، تاروزی که عنوان عضوشورای
انقلاب اسلامی با «امام» اش به تهران
آمد، و تا شب انقلاب که افسران

کشورمان مستقر شود، دکتر یزدی
یکی از کسانی است که باید به ملت
ایران پاسخگو باشد.

در آن زمان او یک «زندانی سیاسی»
نخواهد بود. البته اگر پس از این
حکومت استبدادی (دارای
حکومتی ملی و مبتنی بر اعلامیه‌ی
حقوق بشر باشیم) در یک حکومت
ملی، کسی به جرم داشتن «عقیده و
مذهب و مشرب» یا «تشکیل حزب
سیاسی» دستگیر نمی‌شود. اما در
هر قانون اساسی ملی هم مواردی که
جرائم و جنایت علیه یک ملت
محسوب می‌شوند وجود دارند و با
نگاهی گذرا به آنچه دکتر یزدی با
ملت ایران کرده است کمتر کسی را
می‌توان همچون او مصدق آن موارد

معتقدان به اصلاح قانون اساسی جمهوری اسلامی، چپ‌های مترصد بهره‌برداری سیاسی، افرادی برآمده از انقلاب و حکومت اسلامی، فرصلت طلب‌های اهل معامله، کسانی که یکدیگر را به خیانت متهم کرده‌اند و چهره‌های از قمash دکتر ابراهیم یزدی زیر یک چتر ائتلاف، بهم گره خوردند!

اساساً «نهضت آزادی»، که او دبیرکل
من تصريح می‌کنم که اعتقاد دارم
بسیاری از آنها، که به شخصه
می‌شناسم، بی‌توجه به این مسائلی
چنین نامه‌ای را مضاء کرده‌اند.

شاید از روی دلسوزی برای پیرمردی
در آستانه‌ی مرگ. بسیاری شان هم
البته هنوز به انقلاب اسلامی و
حکومت برآمده از آن اعتقاد دارند و
فقط می‌اندیشند که حاکمان فعلی
بد عمل کرده‌اند و رستگاری همچنان
در ساختارهای حکومت اسلامی و
با رهبری آدم‌های مثل دکتر یزدی
ممکن است.

چرخ پنجم اصلاح طلبان!
اما در میان امضاء کنندگان بسیاری از
چهره‌های چپ هم دیده می‌شوند
که گویا خواستار حکومت
اسلامی نیستند اما از ابتدای بقدرت
رسیدن اسلامیست‌ها در ایران
همیشه اینگونه بوده و دیده ایم که
برخی از طیف‌های چپ ما، تحت
عنوان: مبارزه با امپریالیسم! با
راست‌ترین و جنایتکارترین
جناح‌های اسلامی ائتلاف کرده‌اند.

و دقیق

ارتش را (به خائن بودن یا نبودن شان
کاری ندارم) جلوی دوربین تلویزیون
(سین جیم) کرده و افکار عمومی را
برای اعدام بی‌محاکمه‌ی واقعی آنها
بر پشت بام مدرسه‌ی علوی آماده
ساخته است.

من می‌توانم عنوان یک شهروند، که
مجبر به گریز از کشورش شده و
جوانی اش در غربت سوخته و
آرزوی‌ایش همه برباد رفته‌اند، از تک
تک دست اندکاران استقرار
حکومت اسلامی شاکی باشم.
این حق من است. اما تو یقه مرا
گرفته‌ای که چرا زیربیانیه‌ای را مضاء
نمی‌کنم که آقای دکتر یزدی را یک
«مباز پر سابقه‌ی ملی - مذهبی که
پیوسته برای رفع استبداد و انسداد
عرصه‌های سیاسی و اجتماعی و بسط
آزادی‌های سیاسی و مدنی تلاش
کرده است» معرفی می‌کند؟ دستم
بریده باد اگر من پای چنین اظهار
نظری امضاء بگذارم.
می‌گوید: فکر نمی‌کنی که اینگونه
قضاؤت در مورد دکتر یزدی حاوی
قضاؤت مشابهی درباره امضاء
کنندگان نامه هم می‌شود، هرچند
که می‌گوئی قصد اهانت و گله

نامه اعتراض به دستگیری غیرقانونی
شخصی به لحاظ عقاید سیاسی اش
بود (هر چند که انتخاب این یک تن و
بی‌اعتنایی به همه‌ی زندانیان
سیاسی، جای اما و چرا داشت)
راحت‌تر می‌شد با آن روپرورد. اما
نامه، علاوه بر این اعتراض، نکات
دیگری را هم می‌گوید که ربطی به
خواستاری آزادی یک زندانی
سیاسی ندارد. یعنی، بیانیه
نمی‌گوید که آدم معینی که به جرم
عقیده‌ی سیاسی اش زندانی شده
باید آزاد شود بلکه، در واقع، نامه
چنین تنظیم شده است: «بیش از
یک ماه و نیم از بازداشت غیرقانونی و
سرکوب گرانه‌ی ابراهیم یزدی، مبارز
پرسبقه‌ی ملی - مذهبی و دبیرکل
نهضت آزادی ایران می‌گذرد... او
پیوسته برای رفع استبداد و انسداد
از عرصه‌ی سیاسی و اجتماعی و
بسط آزادی‌های سیاسی و مدنی برای
جامعه‌ی ایران تلاش کرده و در این راه
به قانونمندی و مشی اصلاحی و
مسالمت‌آمیز پایبند بوده است».
آیا، این متن اعتراضی و مطالباتی
است یا یک دفاعیه‌ی زیرکانه؟ من
چگونه می‌توانم زیرنامه‌ای را امضاء
کنم که اعلام می‌دارد شخصی به نام
دکتر ابراهیم یزدی «پیوسته برای
رفع استبداد و انسداد عرصه‌ی
سیاسی و اجتماعی و بسط آزادی‌های
سیاسی و مدنی تلاش کرده است»؟

باید محکمه شود!
اما در اینجا پرسش کننده مدعی
می‌شود: یعنی امتناع توبه نظراتی
پیرامون شخصیت سیاسی دکتر
یزدی مربوط می‌شود که این همه
می‌کنم. و اینها همه فقط برای این
توضیح است که چرا من چنان
نامه‌ای را مضاء نمی‌کرم.

عامل استقرار استبداد
پرسش‌های دردرس آفرین او ادامه
نیست. از آنها ایراد هم
نمی‌گیرم. اما عقایدی را که آنها زیرش
امضاء گذاشته‌اند قبول ندارم و
درست، بر عکس آنها، اعتقاد دارم
که دکتر ابراهیم یزدی یکی از ویران
کنندگان کشورم و بر باد دهنده‌ان
ثروت و آبروی آن در سطح جهانی
بوده است؛ و یقین دارم که اگر روزی
ورق برگردد و یک حکومت ملی
(همانکه مورد آرزوی بسیاری از این
امضاء کنندگان هم هست) در

من، از عبارت «حساب شان را
می‌رسیدی» همان معنای ادبی
«حسابرسی» را می‌گیرم. که
حسابرسی کاردستگاه قضائیه‌ی یک
حکومت ملی است. محکمه کردن و

چکه ! چکه !

دفاع از بیگناه و شهرت!
 گرچه «امیل زولا» در دفاع از یک بیگناه سرزمینی در فرانسوی شهرت بسیار یافت ولی در تاریخ برای اولین بار چنین دفاعی را «سیسیرون» خطیب و سیاستمدار بزرگ در دوران جمهوری روم باستان به عهده گرفت. او در ۲۶ سالگی دفاع از جوانی به نام «رسکیوس» – که ناعادلانه متهم به قتل پدرش شده بود. به عهده گرفت و توانست بیگناهی او را ثابت کند و به شهرت رسید. «سیسیرون» تا عالیترین مقام روم یعنی «کنسولی» هم رسید.

مردمی با دو آئین!

امروزه مردم را پن پیروزین «بودا» و آئین «شینتو» – قدیمی ترین اعتقاد این سرزمین هستند. مراسم ازدواج آنها در معبد شینتو برگزار می شود و مراسم تدفین شان به آئین بودا انجام می گیرد.

اصفهانی اهل تبریز؟!

«میرزا محمد علی» مشهور به «صاحب تبریزی» در اصفهان به دنیا آمد و بر حسب خانواده تبریزی اش او را «صاحب تبریزی» می گویند. وی در سفر به هند و حضور در دربار شاه جهان، خالق سبک «هندي» در شعر شد. «صاحب» سرانجام به اصفهان بازگشت و در همین شهر فوت شد ولی همچنان به «صاحب تبریزی» مشهور است.

جاروکش ناصرالدین شاه!

دریکی از نکته هادر «چکه چکه» در مورد «فراش خلوت» پدر خانم «الهیارخان صالح» آمده بود که بعد از این «دومان الملک» تغییر فامیلی داد. اما «فراش خلوت» شغل نسبتاً مهم و حساس «پیشخدمتی و جاروب کشی» آستان ملک پاسبان (شاه) را در دربار قاجار به عهده داشته است. معمولاً این شغل ارشی بوده و از پدر به فرزند بزرگ می رسیده است.

سخن آفرین فرخنده!

«انوری ابیوردی» یکی از ستایشگران حکیم ابوالقاسم فردوسی و شاهنامه است. او در ستایش فردوسی سروده آفرین بر روان فردوسی / آن سخن آفرین فرخنده /. او نه استاد بود و ما شاگرد / او خداوند بود ما بنده /.

اکنون نیز اصلاح طلبان (یعنی خواستاران ایجاد یک حکومت اسلامی تعديل شده و مخالف با انحلال کلی آن) خود را تنها بدیل حاکمان فعلی می بینند و نشان می دهند و مدعی اش هستند.

درنتیجه، در جریان رویاروئی با گروه سکولارهای انحلال طلب و آلترناتیو ساز، که اکنون در سپهر سیاسی ایران یک «نیروی سوم» محسوب می شوند، فکر می کنم ائتلاف بین سکولارها و اصلاح طلبان چنان ممکن نیست. به همین دلیل هم هست که من در این جمع امضاء کنندگان وجود کسانی را که مجده ایه سکولاریسم عمل می کنند، سخن می گویند و می نویسند عجیب نمی دانم اما حضور کسانی که خود را صریح اسکولار می دانند و ادعای می کنند که از اصلاح طلبی دل کنده اند برایم جای شگفتی دارد و بهتر است عمل اینگونه شخصیت ها را به پای «مصلحت اندیشی سیاسی» شان بگذاریم آن هم در معنای ایرانی آن. چرا که در سپهر سیاسی ایران ما «مصلحت اندیشی» اغلب زمینه ساز این امکان است که، اگر لازم شد، بتوان از سر «اصول» هم گذشت، حتی اگر آنها را در دهها سند و اعلامیه اعلام داشته باشیم، آنگونه که بر سرنسگ حک شده باشد.

در این ذهنیت بین «اصول» و «مصلحت» می توان پل زد یا اولی را بخاطر دو می نادیده گرفت. و البته این می تواند به معنای سقوط اخلاقیات سیاسی هم تعبیر شود.

پاکشویی یک پرونده!

دل می خواهد این راهم به او بگویم که اگر این نامه « فقط » حاوی خواستاری آزادی همه زندانیان سیاسی بود (که البته در جایی از آن هست) و از میان آنها فقط یک اسیر را بر نمی گزید، یا فهرستی از نامها را ارائه می داد، می شد آن را مضاء کرد. اما این نامه فقط یک نام را برگزیده اما نه برای دفاع از حقوق مدنی او بلکه برای پاکشویی پرونده ای که سی و دو سال است همه از آن خبردارند! وقتی مدعی بدرود می گوید و دور می شود از خود می پرسم: آیا باید لعنت اش کنم و یا از او مستشکر باشم؟ ولی با خود زمزمه می کنم: باید این گفتگو را بنویسم.

حسابرسی، محاکمه کردن، حکم دادن کار دستگاه قضائیه یک حکومت ملی است!

چتر ائتلاف ناجور! او از گفته من جور دیگری استناط می کند می گوید: تو مگر خودت از مبلغان ضرورت اتحاد نیروها برای ساختن یک آلترناتیو در برابر حکومت اسلامی نیستی؟ بهر حال اینها سازمانها و شخصیت های سیاسی ما هستند که، بقول تو، زیر چتر این بیانیه بهم گره خورده اند؛ آنگونه که حتی گروه های متضادی که در داخل جبهه ملی قبل از یکدیگر را به خیانت متهم کرده اند، در دفاع از پیشینیه مبارزاتی دکتر بیزدی، متفق القول شده اند. آیا یک اپوزیسیون متحد می تواند بدون وجود این همه آدم سیاسی بوجور آید؟

البته من پاسخ صریحی برای او ندارم. اما خوش بینی مزنمن نمی تواند مانع از آن شود که اتحاد این گروهها را با گروه سکولارهای انحلال طلب و آلترناتیو ساز که خود را به آن پیوند زده ام – امری ناممکن بدانم. من اعتقاد دارم که، از بدو انقلاب تا به امروز، همواره بازی سیاسی در حکومت اسلامی بین گروه بنیادگرایان (که خود سخت رنگارنگ اند) و اصلاح طلبان (که رنگارنگی شگرف شان را در جمع امضاء کنندگان همین نامه نیز می توان دید) جریان داشته است و

روزگاری می شد فکر کرد که این ائتلاف یک «تاكتیک» است و این گروه از چپ ها مترصد فرست هستند تا حکومت را از دست مذهبی ها بیرون بکشند (تا، لابد، برنامه های خانمان برانداز خودشان را اجرانند). اما اکنون، با گذشت سی دو سال، بر همه، و نیز بر خود آنها، ثابت شده است که چنین امکانی برای شان وجود ندارد. اما آنها، غوطه ور در اندیشه های ضد امپریالیستی (به سرکردگی امریکای جهان خوار) حکومت اسلامی را در روایت رحمانی آقای دکتر بیزدی و حججه اسلام کدیور - بهترین وسیله برای بیرون راندن امپریالیسم غرب از ایران می دانند و لذا، اغلب به چرخ پنجم اصلاح طلبان مذهبی تبدیل می شوند.

اعاده حیثیت به ظالمان
 مدعی در اینجا به نکته ای اشاره می کند که در مورد دکتر بیزدی بیشتر شایع است: اما در این مورد چه می گوئی که دکتر بیزدی را بیشتر دارای تمایلات غربی و آمریکائی می دانند، اگر نخواهیم به احتمال وجود روابط عمیق تر از این سازمان های مخفی غرب اشاره کنیم؟ می گوییم: طنز قضایا در همین جا است که «دوستان ضد امپریالیست» ما در بین پیغمبران می آورد.

است که ما باید کاری در خور انجام دهیم. در این میان مسأله ای شنیده می‌شود و برای کشورهای آمریکا و اروپا، حمله نظامی به رژیم اسلامی آخوندی جمهوری اسلامی یک «گزینه» می‌شود.

بخشی از مبارزان از روی احساسات پاک می‌مینند پرستانه اشان شیپور مخالفت با حمله نظامی را در دست گرفته و آن را به صدا در می‌آورند در حالی که من بر این باور هستم که این مخالفت باید به سمت و سوئی واقع گرایانه داشته باشد، چرا که مخالفت ما - در حالی که به مردم و خواست هایشان در درون ایران نگاه درستی نداشته باشیم - چیزی را حل نخواهد کرد.

از درون ایران خبر می‌رسد که درصد بسیاری از مردم آنچنان دل پرخونی از دست رژیم دارند که خواهان وارد

بدانیم که مردم ایران در درون سرزمینمان از چند سود رنگناها قرار دارند: از یک طرف حلقه محاصره باندهای سرکوبگر سپاه پاساران و بسیجی هاست. آنها هر روز حلقه فشار مردم ما و زندگی روزانه اشان و حتی مسائل بسیار خصوصی زندگی خانوادگی آنها، تنگتر می‌سازند، از سویی دیگر ایرانیان با اقتصادی بیمار رو برو هستند. کمبودها، ندانم کاری های اقتصادی، از بین رفتن امنیت شغلی و سرمایه گذاری و بسیاری فاکتورهای دیگر و سرانجام تحریم ها، روی مردم اثر گذاشته است. اما این مردم باید خوب در بند چه کسانی این مسائل را بر سر آنها آوار کرده اند؟

در ایران امروز، با وجود یک رژیم

اسلامی از نوع مذهب شیعه آن هم با

داشتمن «ولی فقیه» اختیاردار همه

ایرج فاطمی-پاریس

نسبت به آنچه در ایران می‌گذرد، نسبت به سیاست هایی که کشورهای بزرگ در رابطه با جمهوری اسلامی اتخاذ کرده اند. ما که در این سوی جهان پراکنده شده ایم تا چه حد به یک واقع بینی دور از هر نوع احساسات رسیده ایم؟

اپوزیسیون و آخرین گزینه آمریکا در مقابل رژیم ایران!

مخالفت احساساتی با حمله نظامی و عدم سمت و سواد دادن چاره ساز به آن و بدون واقعیت های زندگی مردم ایران همچنان ملت ما را در بن بست نگه می دارد!

ذهن خود می‌گذارم. ما باید بر اساس واقع بینی های جامعه ایران و مشکلاتی که رژیم - غیر از مسئله هسته ای برای مردم جهان و ایران فراهم کرده است - پافشاری و کار کنیم، حتی من تا آج اپیش می‌روم که روزی کشورهای مسئول جهان و در رأس آنان آمریکا، اعلامیه ای را صادر کنند که برای دفاع از مردم ایران در برابر تعرضات و حشیانه رژیم غیرقانونی جمهوری اسلامی، ما مواضع سرکوبگرانه رژیم اسلامی را چون مراکز قدرت و مراکز تصمیم گیری در هم خواهیم کویید، تا مردم ایران - بدون واهمه از سرکوبگرهای سپاه پاسداران و نیروهای وابسته اش - در یک میدان واقعی وارد عمل شوند و همه چیز را به صندوق های رأی واگذارند، رأی هایی که با نظرات سازمان ملل متعدد و همه نهادهای حقوق بشری باشد.

بدون هیچ تردیدی این ناشدنی است، اما اینکه اگر بخواهد حمله نظامی شود، نیروهای سیاسی و اجتماعی ایرانیان خارج از کشور با تکیه بر خواسته های مردم ایران می‌توانند به این امکان «غیر قابل پیش بینی بودن اقدام مردم» را در انبار ذخیره سازی رژیم آخوندی را از جا برکنند.

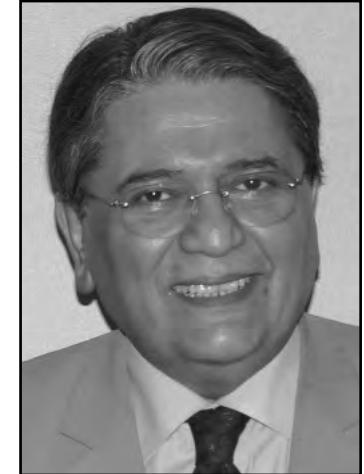
مراکز قدرت و مراکز تصمیم گیری رژیم». بدین معنا که زدن مراکز فرماندهی و پایگاه های تروریستی سپاه پاسداران و زدن مراکزی که تصمیم گیری های سیاسی و نظامی در آنجا گرفته می‌شود، در عین حال باید با همه ای از بازارهایی که در اختیار داریم (رادیوها و تلویزیون های رو به ایران) مردم را آماده کنیم که در صورت وقوع حمله نظامی به این مراکز چگونه آنها می‌توانند مراکز مهمی چون رادیو، تلویزیون را در اختیار خود درآورند. هم زمان در خارج از ایران، هر طور که شده باید نیروئی به وجود آورد که نقش «دوران گذار» را داشته باشد. اینها و بسیار چیز های دیگر که از چشم و قلم من پنهان مانده، «سرعت عمل» می‌طلبد و باید سریع به طرف این اهداف حرکت کرد. در اینجا یک نکته مهم را نباید ناگفته بگذارم و آن اینکه مردم ایران از نوع غیرقابل پیش بینی ترین جوامع جهان هستند و این امکان نیز وجود دارد که دست به کارهایی بزنند احتیاج به هیچ کدام از آن چه که گفتیم را، نداشته باشد.

این امکان «غیر قابل پیش بینی بودن

اقدام مردم» را در انبار ذخیره سازی

آوردن ضربه هایی به رژیم از طرف کشورهای مسئول جهان به خصوص آمریکا هستند. سؤال اینجاست: آیا به این ترتیب کار مردم را به سامان خواهد رساند؟ بدون شک پاسخ منفی است، بنابراین چه باید کرد و از آمریکا چه باید خواست؟ آیا ما می‌توانیم در صورت اینکه آمریکا و متحدانش به این نتیجه رسیدند (که باید ضربه هایی را بر جمهوری اسلامی فرود بیاورند) از آن جلوگیری کنیم؟ باز هم پاسخ منفی است، در اینجا یک راه پیش روی ما می‌ماند، ما (مبارزان بیرون از ایران) باید راه حل مبارزات مدنی مردم با مسئله فشارهای خرد کننده اقتصادی و «آخرین گزینه» آمریکا را سمت و سویی درست بدھیم و آن را به طرف مقاصد و خواسته های مردم ایران بگشائیم، یعنی این که با هر ایزاری که داریم، برای آمریکایی ها توجیه کنیم که حمله نظامی به مراکز اتمی جمهوری اسلامی گذارد و دائم مانورهایی در حمله به مراکز موشکی هم دردی را برای مردم ایران درمان نمی‌کند. اینها مسکنی است و در نهایت ترساندن جمهوری اسلامی و باج گرفتنها...! پس در این صورت چه راهی باقی ماند؟ من بر این باور هستم: که «فروپاشی

اما می‌بینیم که در جمع ایرانیان که به این اوضاع نابسامان اجتماعی و اقتصادی کار چندان سختی نیست: «ولی فقیه» و گماشتگان او و قانون خواهد رساند؟ بدون شک پاسخ منفی درست شدنی هم نیست. در این گیر و دارما که در خارج نشسته ایم باید با همه توانمندی که کمک مردم به زنجیر کشیده شده ای ایران پشتیم. به یقین توان این که ارتشی را پایه ریزی کنیم، نداریم و این نوع کارها را بیهوده می‌دانیم، ولی دل بستن به مبارزات مدنی مردم با مسئله مفید خود را بالا بریم. مردم ایران، در درون میهن - در این رهگذر و حتی گام نهادن به یک میدان مبارزه نامتعادل - به راستای هر کاری که می‌توانسته اند، انجام داده اند آنها از دادن جان خود نیز دریغ نکرده اند. یک نگاه به کشته شدگان و مجروهان، یک نگاه به زندان های انبیاشته شده رژیم این را به خوبی نشان می‌دهد و با وجود همه بگیر و بیندها، با وجود زمینه های گوناگون می‌دهد و همچنان وضع ایران و مردم ایران به سوی سقوط پیش می‌رود. در این میان در چند زمینه متوجه می‌شویم که منافع آمریکا، با منافع شاهد حرکت هایی از مبارزه جانانه مردم با رژیم و عواملش هستیم. ما که در خارج نشسته ایم باید این را

دکتر علیرضا نوریزاده

عزل فجیع «حاج منوج» که در هیچ خرابستانی اتفاق نمیافتد!

پست سفارت خانه‌هایی که برای «متکی» هم پول و پله داشت
هم ارتقاء مقام تا وزارت خارجه!

فیلهاش» آدمی به شدت کینه جو و کینه ورز است. همین که متکی در انتخابات دوره نهم ریاست جمهوری مسؤول ستاد انتخاباتی علی لاریجانی شد برای آنکه دکتر محمود خان، از هر فرصتی برای بی اعتبار کردن او استفاده کند، کفایت می‌کرد.

دوران چهار ساله نخست همکاری این دو، موارد بسیاری بود که درست ساعتی پس از آنکه متکی سختی را در سفری به خارج یا دیدار با رسانه‌ها عنوان کرده، جناب محمود خان درست عکس آن را بین کرده است.

در جریان انتخابات سال پیش، متکی از همه اعضای کابینه احمدی نژاد، کمتر علیه سبزها و موسوی و کروی سخن‌گفته بود و هر بار که به او گوشزد می‌شد باید موضع بگیرد! او با اشاره به اینکه «مسؤلیت او در عرصه سیاست خارجی است و نباید خود را گرفتار قضایی داخلی کند!» از اظهار نظر پرهیز می‌کرد.

زمانی که احمدی نژاد به اشاره نایب امام زمان بار دیگر برکرسی ریاست جمهوری ابقا شد، در فهرست اولیه‌ای که ازو زرای پیشنهادی اش برای سیدعلی آقا فرستاد نامی از متکی در میان نبود. احمدی نژاد وزارت خارجه را به «قطب و مرادش»

بدون کیسه‌های پول اهدایی به حامد کرزای و دیگر بلندپایگان افغانی، و مسؤولان عراقی و رئیس جمهوری سودان و گامبیا و محمود زهار و خالد مشعل فلسطینی، رژیم جائی در منطقه نداشت.

بنابراین نمی‌توان گفت به برکت دیپلماسی هدیه سفارت ژاپن در واقع دستمزد این کار بود و (حاج منوج) توانست برای دو سه نسل پس از خود و حاج خانم، از پورسانتازهای شرکتهای آمریکای لاتین حضور آن را در سطح بالا مشاهده می‌کنیم. چند هفته پیش نوشتمن که چگونه رژیم با دادن رشوه‌های کلان، پر زینت عالیجاناب حاج یحیی جمارادر اختیار گرفته بود و طرف وقتی دید گند ارسال اسلحه در نیجریه درآمده است و همین روزه است که آشکار می‌شود این سلاحها قرار بوده از طریق گامبیا به شمال سنگال ارسال شود تا شورشیانی که بعضی از آنها بادریافت رشوه از فرستاده ویژه رژیم در سال ۲۰۰۸ شیعه شده‌اند. با این سلاح‌ها حملات خود را علیه دولت قانونی و منتخب سنگال گسترش دهند.

رئیس جمهور کینه جو!
برای بازگردیدم به موضوع روابط متکی و احمدی نژاد.
می‌گویند احمدی نژاد درست مثل «ارباب ولايت

کرد. آن هم با بودن دو تن از اعضای مجاهدین خلق که در ترکیه شکار شده بودند و در صندوق عقب اتممیل سیاسی عالیجاناب سفیر به ایران منتقل شدند.

هدهی سفارت ژاپن در واقع دستمزد این کار بود و (حاج منوج) توانست برای دو سه نسل پس از خود و حاج خانم، از پورسانتازهای شرکتهای نفتی و غیرنفتی ژاپن، پس اندازانگفتی ذخیره کند. احمدی نژاد که به هیچ روی با متکی هماهنگ نبود و ناچار به تحمل او شده بود، در طول دوران چهار ساله اولش، هر چه توانست از اعتبار وزیر خارجه کاست و با تعیین سفرا از بالای سروزیر و استفاده از نزدیکان خود برای ارسال پیامهای ویژه به خارج، متکی را عملاً به چرخ پنجم ماضین دیپلماسی کابینه‌اش درآورد.

البته در اینجا لازم است توضیح دهم که اصولاً جمهوری ولايت فقیه چیزی به نام دیپلماسی، استراتژی سیاست خارجی، چشم انداز روند تحرك دیپلماتیک و... ندارد و اساس دیپلماسی رژیم بر پایه فریب، تزویر، سوءاستفاده، صدرنگی، تکیه بر نوکران و جواسیس، و رشوه استوار است.

خوشحال شدم از اینکه سرانجام جهانیان نیز پذیرفته‌اند تشکیلات سر تا پا فساد و دروغ و تزویری- که ۳۱ سال است ایران را به اشغال خود درآورده- باهیچ مترومیاری نمی‌تواند به عنوان یک نظام سیاسی پذیرفته شود (رژیم مستبد و آدمخوار و یا خردگرا و دمکراتیک، البته صفاتی است که هر یک به فراخور باورها و نگرش مان به سیاست، بر رژیم کنونی اطلاق می‌کنیم). با آنکه بیش و کم حکایت را به تفصیل خوانده و شنیده و دیده‌اید و بین سطور نیز آنقدر نکته و سخن هست که شما را به نص حقیقت و اصل مطلب رهنمود شود، امّا نمی‌دانم به چه سببی، دوست دارم در رابطه با عزل منوجه متنکی از وزارت خارجه آن هم با آن صورت فجیع (که در هیچ خرابستانی حتی از نوع بورکینافاسو و لاتای علیا هم اتفاق نمی‌افتد) مطالعی را که به دست مرسیده و هنوز جامع تر و کاملتر از آن را در رابطه با عزل متکی نشنیده و یا نخوانده‌ایم، برایتان بازگوکم.

دیپلماسی فریب و تقلب!
اختلاف بین احمدی نژاد و متکی موضوع تازه‌ای نیست. روزی که احمدی نژاد با تزویر و تقلب و موافقتنمای معمول رهبری برکرسی ریاست جمهوری نشست، یک دوچین آدمهای هم سن و سال خودش از مدیران درجه دو و سه نظام را ردیف کرده بود که به عنوان اعضای کابینه‌اش به مجلس معرفی کند. منوجه متکی در این جمع جایی نداشت. اصولاً حاج منوج (به قول ابراهیم بنوی) از همان فردای انقلاب که عقد اخوت با اطلاعات سپاه بست و بعد عتبه بوس جواد آقا لاریجانی شد که کلید وزارت خارجه از فردای عزل قطب زاده در جیش بود هرگز به قول معروف با دیوار سفت کاری نداشت و می‌کوشید جائی ادار را کند که ترشحی نداشته باشد!

چنین بود که با وجود گذراندن فقط دو سه ترم در یکی از دانشگاه‌های هند، به صورت شگفتی آوری به سفارت رسید آن هم از نوع نان و آبدار و صدر در صد امینیتی اش چون سفارت ترکیه. در اینجا بود که متکی قابلیتهای خود را که در دوره نمایندگی اش در مجلس پنهان مانده بود، آشکار

دیپلماسی رژیم بر پایه فریب، تزویر، صدرنگی، تکیه بر توکران و جاسوسها و رشوه استوار است!

احمدی نژاد در دیدار با مตکی ضمن دادن نامه‌ای که می‌پیست به رئیس جمهوری سنگال سلیمان کندگفته بود بروید و درباره دعوت از آقای رئیس جمهوری برای شرکت در کنفرانس مبارزه با تروریسم با ایشان گفتگو کنید! حال منظمه دیدار با متکی با همتای سنگالی اش را پیش چشم آورید. متکی ساعتی پیش نامه احمدی نژاد را به رئیس جمهوری سنگال داده است. لاید وزیر خارجه سنگال با حجالت گفته است جناب آقای متکی بسیار از دیدنش خوشحالم – اما؟

اماچی جناب وزیر؟ اما این که هم اکنون خبر رسیده که حضرت عالی از مقامات برکنار شده‌اید و دیدارتان با پرزیدنت ما نمی‌تواند جنبه رسمی داشته باشد! می‌توان حدس زد متکی در چه حالی محل جلسه را ترک گفته است. عصیانی و به هم ریخته حتی به سفارت ایران نمی‌رود: یکراست فروندگاه و حرکت به تهران. از تشریفات استقبال سابق خبری نیست. تنها خانم شرکت و برادرشان و بانوان مربوطه – که به لطف جناب وزیر، از اعضای وزارت خارجه‌ای شده‌اند – در انتظار ایشان در پاویون دولتی بودند که جناب وزیر معزول برای آخرین بار از در آن خارج می‌شد.

قطرکه اظهار محبت می‌کند، همگی در پنهان عليه ماتحریک می‌کنند و خواستار کوپیدن سرمار به سنگ شده‌اند. این بابا عبدالله دوم پسر همان شاه حسین ولگرد اردی و آن سلطان قابوس آن کاره، نه تنها علیه ماسخنی نگفته‌اند بلکه آنچه از آنها نقل شده حکایت از مهر آنها نسبت به مادر است. بنابراین لازم است به نوعی از موضع آنها قدردانی شود. به نامه‌ای، خطابی یا کلامی؟!

احمدی نژاد هم بالاصله اسفندیارخان مشایی را با نامه‌ای پر از مهر خدمت شاه عبدالله دوم فرستاده بود، همراه با یک دعوت نامه که بی‌ایمیکه دلم بهر دیدن تک است! مشائی رفت و در بازگشت با این سؤال مجلس و وزارت خارجه روپوشده‌که؛ مگر این شاه عبدالله همانی نبود که فردای سقوط صدام نداد را بگیرد چون قصد برپائی هلال شیعه را از بغداد تا بیروت دارد؟

بعد هم متکی نامه‌ای به خامنه‌ای نوشت با این جناب رئیس جمهوری – که بدون اطلاع وزارت خارجه و سفارت اسلام در آمان، فرستاده ویژه به اردن اعزام می‌کند و به شاه عبدالله دعوت نامه رسمی می‌دهد در حالی که دعوت از او در برنامه‌های تدارک دیده شده برای سه ماهه پیانی سال در نظر گرفته نشده است. چه باید کرد؟

بار دیگر آقای خامنه‌ای بالحنی نه چندان گرم به احمدی نژاد گوشزد کرده بود در راه بودن کشورهای اسلامی باید با همراهی با دکتر ولایتی (یعنی وزیر خارجه شخصی ایشان) و وزیر امور خارجه صورت گیرد!

ضربه، به موقع!

به ظاهر احمدی نژاد که ایشان خیلی از این بازی کلافه شده بود حل مشکل را در تظاهر به قبول وارد کردن ضربه به موقع دانسته بود.

به دنبال اعتراض شدید سنگال نسبت به مداخلات رژیم تهران در امور داخلی اش، هیأت وزرا موضوع اعزام «متکی» به سنگال و چندکشور دیگر را مورد بررسی قرار داده بود. در این حال «متکی» قرار بود روز ۱۶ آذر به اندونزی و یونان سفر کند. (هیچ معلوم نیست چرا این سفر به تعویق می‌افتد).

متکی عصر ۲۰ آذر ساعتی با احمدی نژاد خلوت می‌کند. سایتهای طرفدار احمدی نژاد مدعی اند که رئیس جمهور به متکی گفته بود برای اینکه شأن و آبرویت حفظ شود، خودت به زبان خوش استعفا کن!

اما متکی زیر بار نرفته و گفته بود عزلم کن، من استعفانمی دهم!

بعد هم سرش را پائین انداخته و به سنگال رفته بود. و جناب رئیس هم فی الفور ابرکنار کرد.

داستان اما این گونه نبوده و محمدرضا رحیمی رئیس بزرگترین مافیایی دزدی و فساد و قاچاق و معافون اول احمدی نژاد هم در مراسم معارفه علی اکبر صالحی دروغ گفته بود که «متکی خبر برکناریش را می‌دانسته!» بلکه به گفته یکی از سفرای سابق (که جزو مشاوران بیکار وزیر است)

ایشان را داریم و قابلیت‌های علمی و عملی اش برایمان اثبات شده است.

بدین گونه منوجهر خان در کاریه باقی ماند اما این بار دیگر دکتر محمود دیگر کمترین اعتمای به او نداشت.

در این میان تصمیم احمدی نژاد به ایجاد یک «تشکیلات موافق وزارت خارجه» برای خود، با تعیین نمایندگان ویژه و اعزام اسفندیار رحیم مشائی (با پیام خاص رئیس جمهوری به کویت)، فریاد متکی را درآورد.

حاج منوج با مراجعه به (خامنه‌ای) ارباب کل و نایب امام زمان خواستار آن شدکه «لازم است مقام معظم رهبری با مشخص کردن حدود صلاحیات واختیارات وزیر خارجه، به سوءتفاهمات موجود و... خاتمه دهدن».

خامنه‌ای نیز با حمایت از او، احمدی نژاد را وارد کرد تصمیم خود برای «نمایندگان ویژه» را تنزل مرتکه بدهد. یعنی تعیین «نمایندگان ویژه» – که صدای مجلس را هم درآورد – تبدیل به مشاورانی شد که تابع هیچ نوع چهارچوب قانونی و یا قید و بند نیست.

ویروس مرگ بر آمریکا!

این نکته را هم یادآور شوم که از زمان جدا شدن دیپلماتهای سبز (حیدری، علیزاده، فرهنگیان) از رژیم و تشکیل سفارت سبز و اظهارات سرکنسول سابق در نروژ مبنی بر در راه جلسه هیأت پویندگان راه سفارت سبز، در هر جلسه هیأت دولت، احمدی نژاد چپ و راست توی سرمتکی می‌زد که: آبروی اسلام و انقلاب رفت، این چه دیپلمات‌هایی است که شما انتخاب کرده‌اید!

در جریان سفر «متکی» به بحرین و بی ادبیش نسبت به خانم کلینتون وزیر خارجه آمریکا و بعد سخنانش مبنی بر اینکه «جمهوری اسلامی قصد دوستی با جهان را دارد» دو واکنش در کشور بروز کرد.

اول واکنش حسین بازجو (کیهان) و توده‌ای های سابق که هنوز از ویروس مرگ بر آمریکا! رهائی نیافته‌اند! آن‌ها حاج منوج را ستودند و اظهار شادمانی کردن‌ذا اینکه به سلام «اون پیوه زنه» و یا «اون زنیکه» پاسخ نداده و موفق شده پرچم اسلام ناب انقلابی محمدی را در برابر استکبار یکبار دیگر به اهتزاز درآورد.

دوم واکنش «مشائی» بود که در جلسه هیأت دولت، گریان متکی را گرفته بودکه: چرانست به وزیر خارجه آمریکا بی حرمتی کردی و جلوی دوست و دشمن آبروی ما را بردی. مگر اسلام عزیز توصیه نکرده که حتی سلام دشمن را پاسخ‌گو شوید!

متکی حیران که به ساز رئیس جمهور برقصد و یا به آواز رئیس دفترش گریه کند زبان در کام‌کشیده بودکه آن مجلس جای بعضی کارهای بود.

هنوز هفتاهی از این ماجرا نگذشته بودکه هیأت مشاوران احمدی نژاد (بعد از مطالعه اسناد ویکی لیکس) به خدمت ایشان معروض داشتند در حالی که رهبران عرب از جمله همین شیخ گنده

اسفندیار رحیم مشائی و عده داده بود. خیلی‌ها روابط عجیب احمدی نژاد و مشائی را (که کاملاً شیوه رابطه مرید و مرادی است) باتعا بیر سیاسی تفسیر کرده‌اند: مانند این که می‌گویند: آن دواز زمان جنگ با نزدیکی نقطه نظرهای سیاسی و مذهبی شان با یکدیگر، عهد دوستی و مودت نهاده‌اند! اما حقیقت چیز دیگری است!

معجزه جناب پیر!

این درست که محمود و اسفندیار در جمهه‌ها با هم آشناآو به رفقائی یکدل و همراه در طول سالها، تبدیل شدند. اما ماجراجای مرید و مرادی باز می‌گردد به زمانی که احمدی نژاد استانداری اردبیل را عهده دار شد. در آن تاریخ مشائی مدیرکل اطلاعات استانداری یکی از استانهای شمالی – گمان می‌کنم مازندران – بود. در آن زمان، «مشائی» با پیری آشنا شده که می‌گفتند صاحب کرامات است و کفشهایش جلوی پایش جفت می‌شود! دعاهای دفع شر و گشایش بختش حرف ندارد!

البته به قول یکی از روحانیون محلی، «جناب پیر» – که چهل سال بیشتر نداشت و موهایش را با رنگ سفید می‌کرد و ژست آدمهای عارف و در خود فروخته را می‌گرفت. جن خیلی از خانمهای شهر از جمله همسران مدیران بالای استان و امنیتی‌ها را گرفته بود! تعداد صیغه هایش از دانه‌های تسیبیش بیشتر بود!

به هر روز جناب مدیرکل اطلاعات یعنی مشائی، هر روز ساعتی در خدمت پیر قلابی حاضر می‌شد و به چرنديات او گوش می‌داد.

احمدی نژاد اول ائل استانداری اش با عیال و اولاد برای تعطیلات، سفری کوتاه به ساری (مرکز استانداری مازندران) کرد و در آنجا با اصرار مشائی به دیدار پیر مربوطه رفت. اما به محض آن که چشم پیر به احمدی نژاد افتاد مثل آدمهای برق گرفته از جا پرید که: محمود جان تو رئیس دیپلمات‌هایی است که شما انتخاب کرده‌اید!

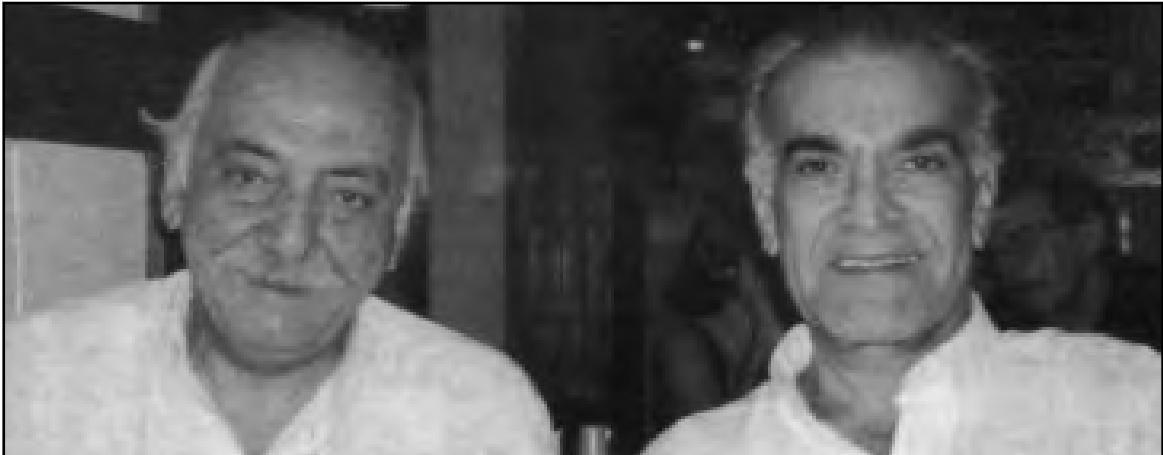
در جریان سفر «متکی» به بحرین و بی ادبیش نسبت به خانم کلینتون وزیر خارجه آمریکا و بعد سخنانش مبنی بر اینکه «جمهوری اسلامی قصد دوستی با جهان را دارد» دو واکنش در کشور بروز کرد.

جمهوری خواهی شد! انگار پیر شیاد نیز آثار ریاست را در چشمها ریز تحفه آرادن کشید. از آن پس این مشائی بود که شب و روز در گوش احمدی نژاد مزمه می‌کرد که سخن پیرمان را از باد میر...!

و چنین است که امروز احمدی نژاد حتی تحمل ذره‌ای انتقاد نسبت به مشائی راندارد. تا آنچه مهرداد بذرپاش، نور چشمش و مردی که با سرمایه میلیاردی روزنامه وطن امروز را در خدمت سیاستهای او برقا کرد و ۸۰ میلیارد تومان برای انتخابات و تقلب، تقدیم او کرده‌است، به محض آنکه از عملکرد و مداخلات مشائی انتقاد کرده بود، با یک ضربه ناک اوت کرد و به آنچه فرستاد که قبل اصفار هرندی و پور محمدی و محسنی ازهای را فرستاده بود.

اعتماد رهبر به متکی!

اما آقای خامنه‌ای به شدت با گرینه احمدی نژاد (مشایی) برای وزارت خارجه مخالفت کرد و با خط خود در برابر عنوان وزیر خارجه نوشت «جناب آقای منوجهر متکی که کمال اعتماد به

گفت و گوی کیخسرو بهروزی با تورج فرازمند درباره صادق هدایت (۴)

تولد داستان نویسی ایران با صادق هدایت

**سه نویسنده اثرگذار در ادبیات ایران: صادق هدایت، صادق چوبک و بزرگ علوی
جمال زاده یک داستان نویس درجه دوم است. هدایت، چوبک را به عنوان نویسنده
بزرگ قبول داشت، آل احمد آرزویش این بود که هدایت جواب سلامش را بدهد!**

فرازمند: البته قبل از این‌ها هم در ادبیات ایران بود. «ناصر خسرو» نویسنده و شاعری متعهد است.

بهروزی: منظورم کلمه‌ی «متعهد» است.

فرازمند: بله، کلمه‌ی راچپ‌ها وارد کردند، ولی ما در ایران نویسنگان و شاعران متعهد داشته‌ایم.

بهروزی: بله، «فردوسی» شاعری متعهد است.

فرازمند: منتهای‌الایی در تعالی هنر در «فردوسی ایران پرست و حمامه سرا» و در «سعیدی صوفی مسلک» یا در «حافظ رند خراباتی» با فلسفه‌ی رندی یا «خیام فیلسوف مادی نیهانیست» به جایی می‌رسد که از اندیشه فلسفی، فکری و مکتب اخلاقی یا غیر اخلاقی که داشتند فراتر می‌رفت. یعنی «هنر» آنها را جاودان می‌کند نه متعهد، اندیشه فلسفی، تفکر و تصوف. باری برگردیم سر هدایت، هدایت در بعضی از آثارش الحق نویسنده‌ای بی همتاست و اگر قبل ازاوه «جمال زاده» اشاره می‌شود بیشتر به دلیل این است که جمال زاده در داستان کوتاه، راه‌گشا

«علویه خانم»—که آن هم به نظر من از کارهای بسیار ارزشمند هدایت است—

و در سطحی می‌دانم که مانند آن هنوز در زبان فارسی نیامده است. البته می‌شود کارهای دیگر هدایت را هر کدام در سطحی قرار داد و بررسی کرد. طبیعی است که هر کس می‌تواند درباره آنها نظریات متفاوتی داشته باشد. مثلاً من داستان « حاجی آقا» را از

جمله داستان هایی می‌دانم که افراد دیگری هم در آن زمان می‌توانستند مشابه آن بنویسند، و اگر امروز مثلاً به من نشان می‌دادند که پشت کتاب نوشته شده است اثر «محمود به آذین» قبول می‌کردم که اثر «به آذین» است. چون به آذین نویسنده‌ای است که در آثارش افکار چیش را مرتبت دخالت می‌داد و اصولاً کار نویسنده‌گی را نمی‌شناسم، شما کسی را می‌شناسید؟

فرازمند: من هم هنوز هدایت را در که «متعهد» باشد.
هنر متعهد؟!
بهروزی: بله، اصلاً این موضوع «تعهد» در شعر و داستان و هنر را چپ‌ها وارد شاهکارهای ادبیات فارسی است.

نه رُمان بود، نه داستان کوتاه بود. «تخیل» مخصوص بود، گفت و گوی ذهنی که بعدهانمونه آن رادر «جیمز جویس» و «فاکنر» می‌بینیم، ولی وقتی که هدایت نوشت در جایی نبود. حالا این

گونه نویسی‌ها زیاد شده و نویسنده‌گان ماهم مرتب از این کارهای مکنند.

بالاتر از همه

بهروزی: صادق هدایت در زمان خودو هم اکنون صد سال از جامعه‌ی خود جلوتر بود و هست. کهنه‌گرایان حق داشتنند که با او و نیما موافق نباشند. شما در آن زمان، از جوانان نوگرا و نویسنده‌ای بوده‌اید که مجذوب هدایت و آثار او شدید و حق داشتید، چون

هدایت هنوز هم بزرگترین نویسنده ایران است. من کسی را بالاتر از او نمی‌شناسم، شما کسی را می‌شناسید؟

فرازمند: من هم هنوز هدایت را در زمینه داستان کوتاه و داستان تخیلی که زمان و مکان را در هم ریخته بود، «بهترین» می‌دانم. «بوف کور» به نظر من در ادبیات فارسی یکی از شاهکارهای ادبیات فارسی است.

ادبیات تازه

بهروزی: ادبیات داستانی می‌آورد...
فرازمند: ادبیات داستانی، آن هم داستان کوتاهی مثل «بوف کور» که وقتی منتشر شد اصلاح‌گسی نمی‌فهمید این چی هست؟ واقعاً چیز تازه‌ای بود.

نوآوری در داستان نویسی

بهروزی: استاد فرازمند، اکنون نظرتان راجع به آثار هدایت چیست؟

فرازمند: الان که روزگار گذشته و آن آدمی که مرا مسحور می‌کرد در این دنیا

نیست، می‌بینم که آثار هدایت قابل انتقاد است، که در گفت و گو با شما

می‌توانیم این کار را بکنیم. یعنی یک ارزیابی آثار هدایت. چون هستند

کسانی که آثار او را به کلی رد می‌کنند. مثل آثار «نیما» که در بعضی اصلاح‌راه و

روش اورادر شعر قبول ندارند. چون او یک سنت هزار ساله شعر پارسی را به

هم ریخت: غزل، قصیده، منثوری و رباعی را، کنار گذاشت و شیوه

گرایان آن را نمی‌پسندیدند.

هدایت هم از نوآورانی بود که سنت داستان نویسی را کنار گذاشت و شیوه

تازه‌ای در داستان نویسی آورد. اصلاً ما در داستان نویسی چیزی نداشتیم.

سمک عیار: و از این قبیل داشتیم که که ترجمه‌کرده بودیم مثل «هزار و یک شب!» — حالا بگذریم که اصل آن «هزار افسانه» فارسی بوده، بعد ترجمه شده

اتفاق صادق هدایت در تهران، میزو کمد او در انبار موزه رضا عباسی نگهداری می‌شود.

هدایت وقتی می‌دید اثرکسی از لحاظ ادبی و هنری ارزش دارد او را تشویق می‌کرد و هرگز حسود و خودخواه نبود.

بیغوله‌ها و توی به قول خودش «دکه‌های زخمی»، و هم می‌خواست استاد دانشگاه باشد، هم با دانشجویان خیلی خصوصی و خودمانی باشد. در نتیجه هیچ‌کدام از کارهایش اصالت نداشت!

بهروزی: از نظر آگاهی و وسعت دانش چطور بود؟
فرازمند: آدم پسیار مطلع بود. در زمینه حقوق، آنهایی که می‌دانستند، نوشه هایش را تایید می‌کردند. زبان و ادبیات فرانسه را خیلی خوب می‌دانست، به سازمان‌های اداری، حقوقی و تشکیلات فرانسه آگاهی کامل داشت. در حقوق بین الملل استاد بود. آدم با سوادی بود. آدمی مقدتر اقتدار جویی بود و من از اولین برخورده‌ی که با او داشتم راستش اورانپسندیدم!

بهروزی: چرا؟ آدم شیرینی نیود یا این که...

فرازمند: آدم تلحی بود، آدم زیاد خوش قیافه‌ای هم نیود، قد کوتاه، سبیل سیاه، چشمان سیاه درشت که زل می‌زد به آدم، خیلی فرمان بده! اما کاربر بود. برخلاف خانلری که در کارهای سخن آدم چلمنی بود شهید نورائی وقتی آمده بود کارهای مجله را می‌کرد مجله واقعاً مرتباً سرمهوق متنشر می‌شد. به مجله سر و صورتی داده بود ولی بعدها با خانلری اختلاف پیدا کرد و رفت. هدایتی که خاکی بود و می‌رفت توی

فرازمند: شهید نورایی به عقیده من آدمی بود که می‌خواست در همه زمینه‌ها، در حقوق، سیاست، روزنامه نگاری، ترجمه و تأثیف دخالت کند و اول و جلو باشد.

بهروزی: و تنها چیزی که ندشت «خلاصیت» بود.

فرازمند: بله، خلاصیت نداشت و اصولاً آدم هنرمندی نبود. آن کتاب «خاموشی دریا» اثر «ورکور» را هم که ترجمه کرده بود و هدایت در آن دست بُرده بود، خانلری دست بُرده بُرده و به عنوان کتاب ویژه ماهنامه سخن هم که خیلی ها در مورد آن زندن همچین تحفه‌ای هم نبود. اصل کتاب هم به نظر من چیزی نیست. این کتاب برای همان شرایط خاص اشتغال فرانسه توسط ارتش هیتلری خوب بود. از نظر زبان فرانسوی هم به زبان ساده‌ای نوشته شده و به درد ایرانی اصلاً نمی‌خورد. چون اصلاً این موضوع برای ایرانی ها مطرح نبود. شهید نورایی چون آن موقع در فرانسه بود و در آن نهضت نامک «ها و داستان‌های حماسی» بوده و خانم ش هم فرانسوی بود. شهید نورائی نه تنها در آثارش بلکه در زندگی خصوصیش هم همینطور بود. هم می‌خواست چپ باشد و حرفهای چپی بزند، بدون این که عضو حزب توده باشد، هم با افراد طبقه بالا باشد، هم با خانلری از آنها نیست.

تأثیرگذاری بر دیگران

بهروزی: صادق هدایت روی بسیاری از داستان نویسان ایران تأثیر مستقیم و چشم‌گیری گذاشت. خود هدایت از چه نویسنده‌گانی تأثیرگرفته بود؟
فرازمند: هدایت در نویسنده‌گی تحت تأثیر «جو» آن زمان ایران و جهان بود و طبیعی است که تحت تأثیر بعضی از آثار نویسنده‌گان آمریکایی، روسیه و فرانسوی بود.

بهروزی: ولی سبک و شیوه خودش را به وجود آورد و نویسنده‌گان بعدی مثل چوبک هم که ابتدا تحت تأثیر هدایت بودند بعد از وروال خود را پیدا کردند.
فرازمند: بله سبک و شخصیت خودش را پیدا کرد ولی تأثیر هدایت را بر روی نویسنده‌گان ایران را هنوز هم می‌بینیم و این بی شک ادامه خواهد داشت و بعدها هم تأثیر آن را خواهیم دید. اما سه نویسنده بزرگ و تقریباً دریک زمان بودند یعنی: بزرگ علوی، صادق هدایت و صادق چوبک که بالاترین اثر را بر نویسنده‌گان ایران داشتند و دارند.

بعد از آن‌ها نویسنده‌گانی مثل به آذین، آل احمد و بعد داستان نویسان دیگری که آمدنده و گروه «پست هدایتی» را تشکیل می‌دهند این‌ها روی نویسنده‌گان بعد تأثیر تعیین کننده‌ای داشتند.

بهروزی: اشکالی هم ندارد.

فرازمند: ابداً، به شرطی که تقليد صرف نباشد، تکرار همان حرفها و موضوعها نباشد (که در هر کاری بی معنی است). حتی اندیشه‌ی دیگری را هم گرفت و اثری هنری خلق کردن هم اشکالی ندارد. بعضی‌ها می‌تویند: «این آقا آمده فکر من را برداشته و نوشته؟! همین «فاوست» اثر «گوته» را در نظر بگیرید. در این داستان دکتر فاستوس» یا «فاوست» می‌آید روح و وجود را خود را به شیطان می‌فروشدو در ازاء آن جوان می‌شود. شاید این فکر را دردها نویسنده دیگر چه پیش و چه بعد از «گوته» موضوع داستانشان قرار داده‌اند. متنه و قصیق‌گوته می‌نویسد شاهکار به وجود می‌آورد. یا وقتی فردوسی، شاهنامه نوشت، «خدای نامک»ها و داستان‌های حماسی فراوانی چه به صورت نظم و چه به صورت نثر (که بیشتر شربود، چه پیش از شاهنامه فردوسی و چه بعد از آن نوشته شده) اما شاهنامه می‌آید همه را کنار می‌زند و امروز می‌بینیم که هیچ اثری از آنها نیست.

چهره‌ای که پسندیدم!
بهروزی: از شهید نورایی بگویید.

فرازمند: بله، پُرمی‌دادیم! به این و آن به دوستان پُرمی‌دادیم که ما با هدایت حرف می‌زنیم، خیلی ها، از جمله «جلال آل احمد» آرزویش این بود که هدایت جواب سلامش را بدهد.

بهروزی: مگر آن موقع آل احمد به دفتر سخن نمی‌آمد؟

فرازمند: اولین بار که آل احمد به آنجا آمد من بودم. هدایت نبود. خانلری، شهید نورایی و شاید یکی دو نفر دیگر هم بودند. این جوان آمد، یک گیوه پوشیده بود و یک کت و شلوار بُرک سفید شیری. دو تا داستان آورده بود.

وقتی رفت خانلری و شهید نورایی سرشان را طوری تکان دادند یعنی: این که مالی نیست! حرف هایی که زده بود به دل خانلری و شهید نورایی نشست. بعدها فقط دو داستان از آل احمد در سخن چاپ شد.

بهروزی: داشتید از دیدار با چوبک می‌گفتید!

فرازمند: بله، روزی رفتم خانه‌ی هدایت، وارد همان اتاق کارکه شدم. دیدم یک آدم نسبتاً چاقی روی کانابه خوابیده! خواب، خواب بود. هدایت گفت: این موجودی که می‌بینی «چوکه»!

بهروزی: هدایت چوبک را قبول داشت؟

فرازمند: بله، هدایت، چوبک را به عنوان یک نویسنده بزرگ قبول

داشت. هدایت وقتی می‌دید اثرکسی از لحاظ ادبی و هنری ارزشی دارد. در این نامه‌ها هدایت خود او را آشنا می‌کند. در این نامه‌ها هدایت خود را آشکار می‌کند، خود را نشان می‌دهد. واژه‌ها و اصطلاحاتی به کار می‌برد که نهادیانگر شخصیت اوست. و همچنین مقدمه و مؤخره مفصلی که «ناصر پاکدامن» بر این کتاب نوشته در روش نگاردن زندگی و خلق و خوب هدایت مؤثر است.

فرازمند: نه، من ترجیح می‌دهم که شمان نظر تان را در باره بسیاری چیزها که با مخالف هستید بدھید. مثلاً من متوجه شدم شمامادر باره کتاب «هشتاد و دونامه صادق هدایت» به دکتر حسن شهید نورایی خیلی با تحسین یاد می‌کنم...

فرازمند: نه، من ترجیح می‌دهم که شمان نظر تان را در باره بسیاری چیزها که با اندازه‌ی زیادی با شخصیت خود او آشنا می‌کند. در این نامه‌ها هدایت خود را آشکار می‌کند، خود را نشان می‌دهد. واژه‌ها و اصطلاحاتی به کار می‌برد که نهادیانگر شخصیت اوست. و همچنین مقدمه و مؤخره مفصلی که «ناصر پاکدامن» بر این کتاب نوشته در روش نگاردن زندگی و خلق و خوب هدایت مؤثر است.

بهروزی: به نظر من نامه‌های هدایت از این نظر با اهمیت است که خواننده را تا اندازه‌ی زیادی با شخصیت خود او آشنا می‌کند. در این نامه‌ها هدایت خود را آشکار می‌کند، خود را نشان می‌دهد.

و از همه و اصطلاحاتی به کار می‌برد که نهادیانگر شخصیت اوست. و همچنین مقدمه و مؤخره مفصلی که «ناصر پاکدامن» بر این کتاب نوشته در روش نگاردن زندگی و خلق و خوب هدایت مؤثر است.

فرازمند: من با شماماموفق نیستم.
چوبک و دیگران

بهروزی: بسیار خوب. اجازه بدھید در جایی دیگر، در مورد این کتاب صحبت کنیم و حالا از اولین دیدار با «اصادق چوبک» بگویید!

فرازمند: تازه اولین مجموعه داستان چوبک منتشر شده بود و او به شهرت رسیده بود. من چون در ماهنامه «سخن» کارمی‌کردم اغلب نویسنده‌گان و مترجمان و شاعران را در سخن سرا با او دشمن بودند، چون شدیداً با دیگران را نادیده بگیرید با خفیف‌کند.

بهروزی: نظرش را رک و بدون تعارف می‌گفت؟

فرازمند: بله خیلی صریح و به همین دلیل هم بسیاری از جمله شاعران کهنه سرا با او دشمن بودند، چون شدیداً با آنها مخالفت می‌کرد، از جمله مقلاهای با نام «چگونه شاعر و نویسنده شدم» در سخن چاپ کرد و عکس «بهزاد» یا «نوئل» پسر شهید نورائی را هم که آن می‌بخشم، چون واقعاً مزاحم بود. آخه یعنی چه؟

یک وقت شاماکسی دوست هستید یا همسن و سال هستید یا هنرمندان دریک حد است و به خود اجازه می‌دهید مرتب مزاحمش بشوید، ولی وقتی...)

بهروزی: من فکر می‌کنم اشتیاق آموختن بود...

فرازمند: آخه او چیزی باد نمی‌داد!

بهروزی: شوق دیدار و گفت و گو با یک نویسنده بزرگ در هرکسی ممکنه...

گفتگو با یک عضو برجسته حزب توده و نماینده ویژه‌ای که در تمام محافل و مجالس حزب با سران کمونیست آلمان شرقی حضور داشت و دوست خصوصی دکتر رادمنش دیرکل حزب توده ایران و همسر او بود

«حسین» فرزند دکتر یزدی یکی از مؤسسین حزب توده پس از سفر به آلمان شرقی وزندگی در آنجا ناگهان دگرگون شد و از کمونیسم و حزب توده تنفرو نفرت پیدا کرد.

احساس غرور و شادی از دستیابی به اسناد مخفیانه حزب توده!

من دستبرد به گاو صندوق دیرکل حزب توده را خدمتی به وطنم می‌دانستم!

رفته بودیم و از این «عامل» استفاده کردند و «هوشنسگ» را به منزل خاله ام در آلمان غربی فرستادند تا سرو گوش آب بدهد شاید تا چیزی دستگیرش شود.

واز خاله ام پرسید: گویا حسین در سفر قبلی چیزی را در منزلتان جا گذاشت؟

خاله ام تأیید کرد که یک کیف به من سپرده!

دوستم از خاله ام تقاضا کرد که چون حسین تصادف کرده و خودش نمی‌توانسته به اینجا بیاید، از من خواسته که کیف را برای او ببرم! خاله

ام نیز بدون هیچ سوء ظنی و با توجه به روابط دوستانه‌ی هوشنسگ— بدون این که به رابطه‌من با

سفارت ایران اطلاع بدهد - کیف پر از اسناد را تحويل او می‌دهد. من که مدتی در مقابل بازجویان آلمانی مقاومت کرده بودم وقتی کیف را

نشانم دادند و پرسیدند: «این کیف را می‌شناسی؟ چاره‌ای جز اعتراف نداشتیم.

(ادامه دارد)

— یک نگاه اجمالی انداخته بودم، گزارشاتی بود به دولت شوروی و در لیستی نیز از عده‌ای نام برده شده بود، (ده، دوازده نفر ایرانی مقیم شوروی) که مخفیانه از مرز ایران و شوروی بگذرند و بتوانند، تشكیلات حزبی را در ایران دوباره سازماندهی کنند هم چنین گزارشات دکتر رضا رادمنش بود و دستوراتی که از شوروی دریافت می‌کرد.

دوست نادان و نارو!

● چگونه این اقدام لورفت؟

— هنگام خروج از شهر، مأموران امنیتی من را متوقف کردند و همه اتومبیل را بازرسی کردند بعد سئوالهای متعددی از من کردند که با خونسردی جواب دادم.

● پس چگونه آنها به شما مظنون شدند و دستگیری تان کردند؟

— من دوستی داشتم به نام «هوشنسگ گرمان» که خاله من هم اورا می‌شناخت و با او به خانه اش

است و تصمیم گرفتم همه را یکجا به آلمان غربی منتقل بدهم!

او پس از مدتی کشف می‌کند که دکتر رادمنش پس از قرار دادن اسناد حزبی در گاو صندوق، قفل‌های آن را در کشوی میزکارش قرار می‌دهد و کلید آن را در نزد خود نگهداری می‌کند. «حسین» با تجربه‌ای که در مورد کلید اتاق‌ها و میزها و قفسه‌ها داشت (خود سفارش آنها را می‌داد) متوجه شد که با یکی از کلیدهای اتاق می‌تواند کشی می‌زراهم بازگزند:

— در این مورد هیچ گزارشی به رابط خود در آلمان غربی ندادم و می‌خواستم با خالی کردن گاو صندوق اسناد- انتقال آن به منزل خاله ام که مقیم آلمان غربی بود- آنها را «سوپراایزن» کنم. این بود که در یک فرستاده استثنایی در گاو صندوق را بازگردم و هرچه در آنجا بود به درون یک کیف بزرگ قرار دادم و داخل صندوق عقب اتومبیل گذاشتم. هم چنین در گاو صندوق را بازگزداشتیم که فکر کنند زد آمده و مدارک را بوده است!

احساس غرور و شادی

صبح در خواب بودم که همسر دکتر رادمنش بیدارم کرد و اطلاع داد که دزد آمده! من گفتم: به پلیس خبر بدهیم! او گفت: نمی‌خواهم پلیس تو را در این خانه بینند. من هم بالاصله به برلن غربی رفتم و اسنادم را (که در صندوق عقب اتومبیل مخفی کرده بودم) در خانه خاله ام گذاشتیم و بعد به برلن شرقی بازگشتم- که چند روزی کارهایم را النجام بدهم و به ایران پرواز کنم.

● می‌پرسیم: وقتی تمام این اسناد را در اختیار داشتید، چه احساسی به شمامدست داد و روحیه اتان چگونه بود؟

حسین یزدی می‌گوید: احساس غرور می‌کرم.

بسیار شاد بودم و چنین مأموریتی را موفقیتی برای کشورم ایران می‌دانستم.

● آیا فرست کردید به آن اسناد نظری بیندازید؟

خواندیدکه: «حسین یزدی» فرزند دکتر مرتضی یزدی یکی از هبران و مؤسس حزب توده ایران در جوانی به عضویت سازمان حزب توده درآمد. سپس برای ادامه تحصیلات به برلن شرقی فرستاده شد.

(این پاره جداسده از کشور آلمان- که در جنگ به تصرف ارتش سرخ درآمده بود و سیستم کمونیستی بر آن مسلط بود) اما او به زودی دریافت که از آن «بهمشت کمونیسم» و «خوشبختی‌های آرمانی کارگران» جز اختناق و سیاهی و استبداد و فساد خبری نیست.

پس از بهبود روابط شوروی با دولت ایران و انتقال رهبران و تمام کادر حزب توده به آلمان شرقی (لایزیک) او در واقع به عنوان دستیار دکتر رضا رادمنش دیرکل حزب در می‌آید و تصمیم می‌گیرد تمام اسرار و مکاتبات و صورت جلسات حزب توده و کپی نامه هایی که از ایران می‌رسد- به راهنمایی سفارت ایران در آلمان غربی- در اختیار دولت ایران بگذارد. «حسین یزدی» همچنین به واسطه تسلط به زبان آلمانی، روابط ویژه سران حزب توده با حکومت آلمان شرقی به خصوص بخش «اطلاعات و امنیت» آن می‌شود.

گاو صندوق اسناد مخفیانه!

«حسین» پس از مدتی متوجه می‌شود که دکتر رضا رادمنش تمام اسناد مهم حزب و روابط با شوروی و آلمان شرقی را در یک گاو صندوق بزرگی مخفی می‌کند که سه قفل داشت . او تصمیم می‌گیرد که این صندوق دسترسی پیدا کند.

— مقامات ایرانی که برای دیدن من به آلمان غربی آمده بودند، پیشنهاد می‌کردند که از این مدارک عکس بگیرم! من برایشان شرح دادم که این کار ساعتها به طول می‌انجامد و سخت

داریوش باقری

دیده ایم- دیده ایم، شنیده ایم، خوانده ایم، پرسیده ایم

از او تقدیر میشود و پست مدیریت
جدید میگیرد!

در اروپا: مدیران بصورت مستقل
استخدام و برکنار میشوند، ولی
بصورت گروهی و هماهنگ کار
میکنند.

در جمهوری اسلامی: مدیران بصورت
مستقل و غیرهمانگ کار میکنند،
ولی بصورت گروهی استخدام و برکنار
میشوند!

در اروپا: برای استخدام مدیر، در
روزنامه آگهی میدهند و با برخی
اصحابه میکنند.

در جمهوری اسلامی: برای استخدام
مدیر، به فرد موردنظر تلفن میکنند!
در اروپا: زمان پایان کار یک مدیر و
شروع کار مدیر بعدی از قبیل مشخص
است.

در جمهوری اسلامی: مدیران در همان
روز حکم مدیریت یا برکناریشان را
میگیرند!

در اروپا: همه میدانند درآمد قانونی
یک مدیر زیاد است.

در جمهوری اسلامی: مدیران
انسانهای ساده زیستی هستند که
درآمدشان به کسی ربطی ندارد!
در اروپا: شما مدیرتان را با اسم کوچک
صدا میزنید.

در جمهوری اسلامی: شما مدیرتان را
صدانمیزند، چون اصلاً به شما وقت
ملاقات نمیدهد!

در اروپا: برای مدیریت، سابقه کار مفید
و لیاقت و تخصص لازم است.

در جمهوری اسلامی: برای مدیریت،
مورد اعتماد و متعهد بودن و اعتقادات
منذهبی کفايت میکند!

به نماینده مجلسی که در مورد حذف
صدای استاد شجریان از صدا و سیما
گفته بود: من از شنیدن صدای
شجریان حالم به هم می خورد؟!

در اروپا: موقیت مدیر بر اساس
پیشرفت مجموعه تحت مدیریتش
سنجدیده میشود.

در جمهوری اسلامی: موقیت
مدیر سنجدیده نمیشود، خود مدیر
بودن نشانه موقیت است!

در اروپا: مدیران بعضی وقتها
استعفا میدهند.

در جمهوری اسلامی: عشق به
خدمت مانع از استعفا میشود!
در اروپا: افراد از مشاغل پایین
شروع میکنند و به تدریج ممکن
است مدیرشوند.

در جمهوری اسلامی: افراد مدیر
مادرزادی هستند و اولین شغلشان
در بیست سالگی مدیریت است!

در اروپا: برای یک پست مدیریت،
دبیان مدیر میگردد.

در جمهوری اسلامی: برای یک
فرد، دنبال پست مدیریت میگردد
و در صورت لزوم این پست ساخته
میشود!

در اروپا: یک کارمند ساده ممکن
است سه سال بعد مدیر شود.

در جمهوری اسلامی: یک کارمند
садه، سه سال بعد همان کارمند
садه است، در حالیکه مدیریش سه
بار عوض شده!

در اروپا: اگر بخواهند از دانش و
تجربه کسی حداکثر استفاده را
بکنند، او را مشاور مدیریت
میکنند.

در جمهوری اسلامی: اگر بخواهند
از کسی هیچ استفاده ای نکنند، او
را مشاور مدیریت میکنند!

این آدمهای دنیا:

– آدمهای بزرگ در باره ایده ها
سخن می گویند.
– آدمهای متوسط در باره چیزها
سخن می گویند.
– آدمهای کوچک پشت سر
دیگران سخن می گویند.

– آدمهای بزرگ، درد دیگران را
دارند.
– آدمهای متوسط، درد
خودشان را دارند.

– آدمهای کوچک، بی دردند.

– آدمهای بزرگ عظمت دیگران را
می بینند.

– آدمهای متوسط به دنبال
عظمت خود هستند.

– آدمهای کوچک عظمت خود را
در تحریر دیگران می بینند.

– آدمهای بزرگ به دنبال کسب
حقیقت هستند.

– آدمهای متوسط به دنبال
کسب دانش هستند.

– آدمهای کوچک به دنبال کسب
سود هستند.

– آدمهای بزرگ به دنبال طرح
پرشیاهای بی پاسخ هستند.

– آدمهای متوسط پرشیاهای
می پرسند که پاسخ دارد.

– آدمهای کوچک می پندارند
پاسخ همه پرشیاه را می دانند.

– آدمهای بزرگ به دنبال خلق
مسئله هستند!

– آدمهای متوسط به دنبال حل
مسئله هستند!

– آدمهای کوچک مسئله ندارند!

– آدمهای بزرگ سکوت را برابر
سخن گفتن برمی گزینند.

– آدمهای متوسط گاه سکوت را
بر سخن گفتن ترجیح می دهند.

– آدمهای کوچک با سخن گفتن
بسیار، فرصت سکوت را از خود
می گیرند.

تفاوت های آشکار

● تفاوت های کشورهای پیشرفته و
عقب مانده، تفاوت قدمت آهانیست.

– کشور مصر بیش از ۳۰۰۰ سال تاریخ
مکتب دارد و عقب مانده است؛ اما
کشورهای جدیدی مانند کانادا،
نیوزیلند، استرالیا که ۱۵۰ سال پیش
وضعیت قابل توجهی نداشتند، اکنون
کشورهایی توسعه یافته و پیشرفته
هستند.

● تفاوت کشورهای عقب مانده و
پیشرفته در رفتارهای است که در طول
سال ها فرهنگ نام گرفته است.
وقتی که رفتارهای مردم کشورهای
پیشرفته و توسعه یافته را تحلیل
می کنیم، متوجه می شویم که اکثریت
آنها از اصول زیر در زندگی خود پیروی
می کنند:

۱- اخلاق به عنوان اصل پایه
۲- وحدت
۳- مسئولیت پذیری

۴- احترام به قانون و مقررات
۵- احترام به حقوق شهروندان دیگر
۶- عشق به کار
۷- تحمل سختی ها به منظور سرمایه
گذاری روی آینده

۸- میل به ارائه کارهای بزرگ فوق العاده
۹- نظام پذیری
کشوری که اصلًا کاکائو در آن به عمل
نمی آید اما بهترین شکلات های جهان

قیلی از مردم از این اصول پیروی
می کنند.

ما ایرانیان عقب مانده هستیم نه به این
خطار که منابع طبیعی نداریم یا اینکه
طیعت نسبت به مایه رحم بوده است.

– ما عقب مانده هستیم برای اینکه
رفتارمان چنین سبب شده است.
– مباری آموختن و رعایت اصول فوق
فائد اهتمام لازم هستیم.

هوش و فهم نیز تفاوت قابل توجهی در

مهین خدیوی

کلمه به کلمه!

بر بال های حسیری عشق
تنها یک کلمه بود
نگاه به آسمان کردم
نگاه به تو
کتاب های خوانده شده را،
ورق زدم
کلمه
کلمه
ودر پایان کلمه
تنها «تنهایی» بود

سهراب سپهری

میوهای همنگ هراس

باغ باران خورده می نوشید نور
لرزشی در سیزه های ترد وید
او به باغ آمد درونش تابناک
سایه اش در زیر و بم ها ناپدید
شاخه خم می شد به راهش مست بار
او فراتر از جهان برگ و بر
باغ سرشار از تراوش های سبز
او درونش سبز تر سرشار تر
در سر راهش درختی جان گرفت
میوه اش همزاد همنگ هراس
پرتویی افتاد در پنهان او
دیده بود آن را به خوابی ناشناس
در جنون چیدن از خود دور شد
دست او لرزید ترسید از درخت
شور چیدن ترس را از ریشه کند
دست آمد میوه را چید از درخت

نصرت رحمانی

احساس!

با قوافی
چهار پایه ای خواهم ساخت
و با اوزان
سنگ سنباده ای
آنگاه ....،
با سگ تسمه کمر بندی
آنها را به کول خواهم بست
و در کوچه ها فریاد خواهم کرد
— آی ... قند شکن ...
چاقو ...

نازنین بهادری

بسیارم

احساس
تیز می کنیم

همیشه بسیارم
شرهای خشم
مهر جنون بار
سقوط در کلمات،
و دلهره ام وقتی که دیر می آیی.

ثريا پاستور

تا همیشه با لبخند ...!

غم را با شوق، رقصیدن

جنگ را بی درد، پایان دادن

آسمان را همانند دفتری، ورق زدن

و بر هر ورق آن دردی را حک کردن

وبه شمار سنگریزه های ساحل، عشق را فریاد زدن

و در تمامی کوره راه های زندگی، سرود عشق را تکرار کردن

سوگند عشق را، تقدیس نمودن

چه زیباست

به برگ های سبز طبیعت، سوگند خوردن

که همواره ساده و روان، حرکت کردن

و دریچه های زرق و برق زندگی را، به روی خود بستن

و تا بیداری انسان ها، بیدادگری ها را، پایمال کردن

و افکار را تا همیشه با لبخند زندگی، همساز کردن

شراره صالحی

هنوز

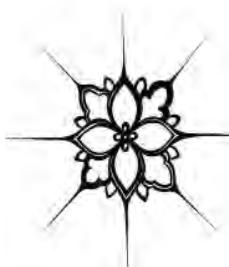

در خلوت ز عشق دم می زنی هنوز
بس بی شکیب پرده غم می زنی هنوز

هر لحظه خاطرات پر از رنج کهنه را
چون زخم بر رباب تنم می زنی هنوز

در آسمان مهر بر پنهنه خیال
این نقش عشق را رقم می زنی هنوز

اکنون که لحظه تبدل پندار و باور است
در بیشه دلیم قدم می زنی هنوز

ع—شمالی

غَرِيد

خورشید را غروریست
آنگاه که
درو سعت نگاه تواحساس کند
طلوعش را
غروبش را

رحیم پناه پور

سرو د قدری

در حاشیه روز بود
که دو قمری
— از همشهريان عشق —
بر شانه‌ی دیوار
می خواندند،
ای بادهای مشرقی
میعاد و اپسین شما کجاست
که اینسان مضری بید!
xxx

در حاشیه روز بود
که دو قمری
— از آشنایان عشق —
رهاد پرده‌های صاف آسمان
به شتاب می رفتند.

مینا اسدی

بماند و نفس بکشد!

چه فرق می کند؟
صنوبر جوان
یا نارون پیر
چه فرق می کند؟
سر و ایستاده
یا نیلوفر پیچان
چه فرق می کند؟
نهال کوچک
یا درخت تنومند
زنده باشد اگر
می وزد که باد،
به سمت جهان
سر تکان می دهد
چه فرق می کند؟
به افسوس
یا به سرزندگی
باشد اگر
زنده باشد اگر
چه فرق می کند؟
سایبان
یا پیچک
تکیه هم بدهد
به جهان
یا که تکیه گاه جهان باشد
بماند فقط
و نفس بکشد...

مریم اسکندری — هلند

تنظما

ترسم از این بود
که مرغ عشق از شاخه ام بپرد
وقتی ترسم را دیدم
خودم را روی شاخه تنها یافتم
و ترسم را پرواز دادم.

محمد علی حجت پناه

۱

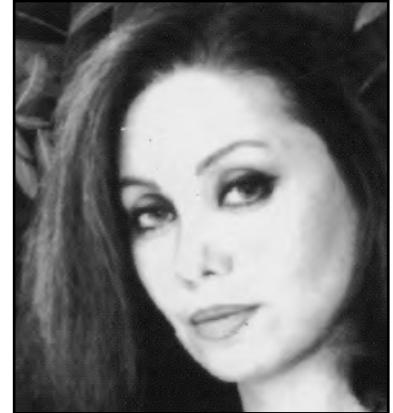
اتاقم را از گل ستاره پر کرده‌ام
گل‌های باغ آسمان را که آب
خواهد داد؟
یا
تا اتاقم
روشن شود.

۲

از کوچه هیاهو گذشتم
وقتی چشمانت
آذرخش وار
درخشیدند.

۳

چرا از دست هایت،
قفس ساخته‌ای
دست هایت را بنگر
رنگین شده از
از جوهر بال هایی که
تا لحظه‌ای پیش حتی
آرزوی پرواز را،
استغاثه نکرده‌اند.
آه، چرا از دست هایت،
قفس ساخته‌ای
وقتی پروانه را بالی نیست؟

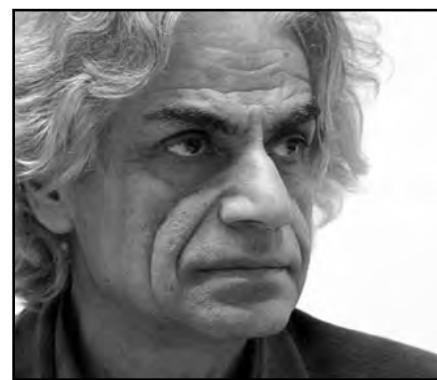

فریدا صبا

کدام فصل؟

چه فصلی است در من اکنون
که برابرت ایستاده‌ام؟
چه فصلی است در من اکنون
که دانه‌ها بر درختان تنم روییده؟
باد در بوته موها بیم می‌بیچد
مگر پاییز آمده،
برگریزان است آیا،
اکنون که روبه رویت ایستاده‌ام؟
حال که بر زمینت پای دارم
ودست هایم تا بهار می‌رسند
اکنون که در دل جوانه دارم
وبادهای سرد پاییز
برگ هایم را
هنوز نلرزانده،
آیا تابستان می‌آید؟
ومن همراه با درخت گلابی
بار و برگ می‌دهم؟
آه که چه صبوری می‌خواهد،
گذشتن از فصل‌ها،
باریشه‌ای در کویر
دریابی به دل
و آسمانی پراندیشه،
بر سر ...
چه فصلی است در من
اکنون که بر زمینت پای دارم؟
پاییز دارم یا تابستان
برگریزان است یا باروران؟ ...
چه کسی می‌داند ...

کارنامه ۵ دهه شاعری!

● علی رهبری، یکی از برجسته‌ترین رهبران ارکستر در جهان است که به عنوان یکی از گزینه‌های اصلی رهبری ارکستر سمفونیک تهران (بعد از منوچهر صهبایی معرفی شده است) و از سوی معاونت هنری وزارت ارشاد از وی دعوت شده بود تا بعد از مدت‌ها به ایران بیاید و کنسert را اجرا کند، ولی این کنسert لغو شد.

● او در بیش از ۱۸۰ شهر بزرگ دنیا رهبری ارکسترها را بر عهده داشته است و بالاترین مقام‌های اداری کشورهای دیگر از او برای برگزاری کنسert در شهرشان دعوت کرده‌اند، اما فقط معاون هنری وزیر کشور جمهوری اسلامی، جلوی برگزاری کنسert اورامی‌گیرد و می‌خواهد که اسم مملکت مادری و پدری او را از فهرست کنسert هایش حذف کند.

● اومی‌گوید: دوست دارم مردم ایران بدانند که من در ۳۳ سال گذشته، فقط یک بار آن هم بعد از ۳۰ سال و بعد از اینکه بارها برای رهبری کنسert به شهرهای دیگر دنیا رفتم، به ایران آمدم، آن هم نه از طرف معاونت هنری وزیر یا یک مقام دولتی، بلکه از طرف مرحوم فریدون ناصری.

● با پاچاهی افزود: سروden اشعار مجموعه "گل باران هزار روزه" نام دارد، آخرین حلقه از سه گانه‌ی " فقط از پریان دریابی زخم زبان نمی‌خورد" و "هوش و حواس گل شب بوبرای من کافی است" است.

● با پاچاهی افزود: سروden اشعار مجموعه "گل باران هزار روزه" از لحاظ زمانی فاصله چندانی با شعرهای دو مجموعه پیشینم ندارند. این اشعار در ادامه همان فکر و اهدافی است که در آثار قبلی بیش گرفته ام و از این حیث حکم حلقه‌ی آخرین یک تریلوژی بر دو مجموعه قابلی را دارد. هم چنین "امضای یادگاری" مجوز نشر گرفته به زودی منتشر خواهد شد. مجموعه سه جلدی "گزاره‌های منفرد نیز" که در باب نقد و بررسی شعر امروز ایران است، مجوز چاپ گرفته و چاپ خواهد شد. انتشار مجموعه شعر "هوش و حواس گل شب بو برای من کافی است" نیز پی‌گیری می‌شود.

● همچنین قرار است یک کتاب با نام "بیا گوش ماهی جمع کنیم" که مجموعه‌ی "شعرک"‌های من و تعدادی عکس از من و زادگاه مادری ام بوشهر با عکاسی حمید موذنی زادی را شامل می‌شود، توسط نشر شروع، در قطعی نامتعارف و بر روی کاغذ گلاسه شود.

ضوابط یا سانسور؟!

● کتاب "قدرت" زبان و زن اثر مسعود احمدی که چندی پیش برای انتشار به ناشر سپرده شده بود، هنوز وضعیت مشخصی ندارد. گویا مسوولان ارشاد اعلام کرده‌اند؛ کتاب اخیر با ضوابط نشر در جمهوری اسلامی نمی‌خواند.

● احمدی، شاعر و منتقد ادبیات، قرار بود این کتاب را توسط نشر آمده منتشر کند.

● عناوین فصل‌های پنجگانه‌ی "قدرت" زبان و زن" عبارتنداز: "قدرت" زبان، من مردانه‌ی دکارتی و زن / زبان مصنوع، سبک و قدرت / جهان مردانه، زنانه نویسی و رمان‌تیسم / زنان، طالع بینی و فرار به عقب و من این راوی.

● مسعود احمدی این مقالات را در طول چندین سال برای مطبوعات نوشته است.

● دومین بار هم دعوت گروه را قبول کرد؛ نمی‌خواهم کسی در ایران فکر کند، علاقه‌ای به برگزاری کنسert در کشور ندارم، من چه قبل و چه بعد از انقلاب نه سیاسی بوده‌ام و نه به دستمده و عنوان رهبری ارکستر سمفونیک تهران علاقه‌ای داشته‌ام. من به دنبال یک یا صد کنسert دیگر نیستم، فقط می‌خواهم اگر قرار باشد که برای اجرای برنامه‌ای دیگر به کشور نیایم، دلیلش برای دوستداران موسیقی مشخص باشد."

حمایت شخصیتها، سینماگران، هنرمندان، وکلا و پژوهشکان از «کمیته حمایت از جعفر پناهی و محمد رسول اف»

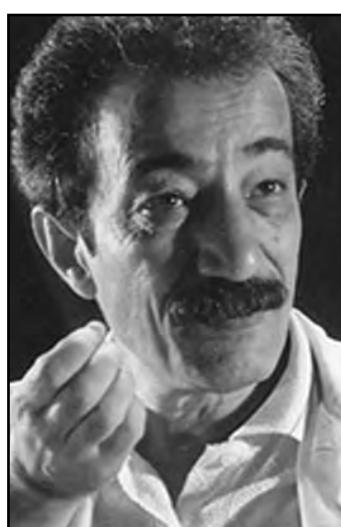
● تک فرانسه از جمله امضاکنندگان این بیانیه می‌باشد. که با خشم و نگرانی بسیار از حکم دادگاه جمهوری اسلامی در تهران که طی آن جعفر پناهی سینماگر ایرانی را به محکومیت بسیار سنگین محکوم نموده است، یاد کرده‌اند.

● کمیته حمایت از جعفر پناهی و محمد رسول اف: فستیوال کن، سینما تک فرانسه، سینما تک سوئیس، فستیوال بین المللی فیلم لوکارنو، کیه دو سینما، فستیوال بین المللی ونیز، جامعه مولفین کارگردانان فرانسه، فرهنگسرای پویا و رادیوفرانس کولتور فرهنگسرای پویا - پاریس - بیست و یک دسامبر دوهزار و ۵۵

● بنا به گزارشی از پاریس تا کنون بیش از چهار هزار و پانصد تن از شخصیتها، سینماگران

● مطرح جهان، بازیگران، مولفین، وکلا و پژوهشکان با امضای بیانیه‌ای اعتراض خود را نسبت به حکم صادره از سوی حکومت جمهوری اسلامی ایران اعلام نموده‌اند.

● «لاس فون تریر» برنده نخل طلای کن، «ژیل ژاکوب» رئیس فستیوال کن، «مارکو مولر» رئیس فستیوال ونیز، «اولویه اسیاپس» کارگردان نامدار فرانسوی، جامعه مؤلفین کارگردانان فرانسه، «برت راند تاورنیه»، شیرین نشاط، مرجان ساترایی، انجمن سینماگران ژاپن، «جوze ماریوروا» رئیس پیشین هفته منتقدین، دیه گوگلان مدیر فستیوال سن سbastien و «گوستا گاواراتس» رئیس سینما

اروپای شیفتہ «شرق» با فکر استعمار، سرزمین‌های بسیاری را مستعمره کرد!

راه، راه آهن، صدها تأسیسات مختلف از خود به جاگذاشتند! پالایشگاه آبادان خودمان، به عنوان بزرگترین پالایشگاه نفت جهان، برای این درکشور ما به وجود آمد که طرف قرارداد ما محصولات نفتی را با کارگر ازان ایرانی و سایر امتیازات طرف برتر قرارداد، ازان ترو آسان تر فراهم کند. به این دلیل دستاندازی بر منابع دیگران «استعمار» نام گرفت.

ناگفته پیداست که نیروهای نظامی کشور استعماری ضامن منافع شرکت‌ها و مؤسسات تجاری بوده‌اند حتی در مردم ایرانی‌ها که هرگز به صورت مستعمره‌ی یک کشور اروپایی در نیامدیم. نیروهای نظامی انگلیس در بسط و توسعه تجارت بین انگلیس و ایران دخالت داشته است. شاید یک مثال کفایت کنده که در زمان محمد شاه قاجار، وقتی ارتش ایران هرات را حاصره کرد، به این بهانه، کشتی‌های جنگی انگلیسی در «محمره» خرم‌شهر فعلی پهلوگرفتند و حتی چند تیر توب‌هم به سوی شهر شلیک کردند تا ارتش ایران دست از حاصره‌ی هرات بردارد. به این ترتیب حاصره شکسته شد و سپاه ایران به مرکز بازگشت داده شد. اما کشتی‌های انگلیسی از «محمره» خارج نشدند. وقتی صدراعظم میرزا آقاسی از سفیر انگلیس پرسید: چرا کشتی‌های جنگی شما حاصره‌ی محمره را تمام نمی‌کنند؟ پاسخ شنید که: ارتش امپراتوری، منتظر یک قرارداد تجاری بین دولتین است. که البته آن یک قرارداد یک طرفه بوده این مضمون که: دولت انگلستان اجازه دارد در نقاط مختلف ایران تجارت خانه تأسیس کند و پارچه‌های تولیدی کارخانجات منچستر را به فروش برساند. میرزا آقاسی با بی میلی تمام به این شرایط تن در داد و سیل پارچه‌های فاستونی انگلیسی به ایران سرازیر شد. اول لباده‌های ایرانی و کت‌های دامن دار با پارچه‌های مرغوب‌تر انگلیسی دوخته شد و سپس شکل لباس تغییر کرد و آرام آرام اروپایی شد. اما صنعت نساجی بومی راه گورستان را در پیش گرفت.

این تنها نساجی نبود که راه گورستان را در پیش گرفت بلکه تمام تولیدات داخلی، تمام هنرها بومی‌ما رهسپار گورستان قهر تاریخ شد.

ما به یکباره چشم باز کردیم و یک ولی نعمت و آفای اروپایی را بالای سر خود دیدیم که بنایه مصلحت خود، در سرزمین ما شاه، وزیر عوش می‌کرد و مادر در چاه ادبی و عقب ماندگی ناظر بر فرو ریختن خود شده ایم. از این جاست که دوران سرسام و سرگیجه درین باسواندها، منور الفکرها و بالاخره روش فکران این سرزمین آغاز می‌شود. گروهی نسخه می‌نویسند که: باید سر تا پا اروپایی شویم! اما چگونه؟ معلوم نیست! چرا که زمان می‌برد تا بهمیم که این اروپایی دیروز و امروز اروپایی نشده است و به راستی پله‌ی اول ترقیات اروپایی را نمی‌توانیم بینیم. به همین دلیل گروه دیگر روش‌نگران مان نسخه دادند: ما باید به «خود» باز گردیم! اما این «خود» چه تعریفی داشت. باز هم چندان روش نبود. چیزی که در جامعه ایران پیش از هر چیز دیگر به چشم می‌خورد شتاب بود برای بازی پس زدن عقب ماندگی. از همین روی پیش از آنکه مدرسه ابتدایی و دبیرستان تأسیس کنیم، دانشگاه ساختیم: دارالفنون، سردرگمی و شتاب زدگی تفکر معاصر ایرانی موضوع بحث آینده خواهد بود.

اکنون دچار سرگیجه‌ای هستیم که: اروپایی شویم یا به «خود» برگردیم؟

خود به خود مقامی برtero بالاترداد. از اینجاست که جهان به خود دانا و توانای اروپایی و بیگانه‌ی نادان و ناتوان شرقی تبدیل می‌شود.

متاسفانه باید بگوییم که این تقسیم بندی تا حدودی قرین به حقیقت بود. بعد از پیام بشری دکارت «من شک می‌کنم، پس هستم»، «من انسان اروپایی شکل گرفت. به تدریج اما به سرعت، نگاه انسان اروپایی از آسمان کنده شد و به زمین دوخته شد. از این پس است که اکتشافات علمی و اختراعات صنعتی اروپایی‌ها شروع می‌شود.

این «من» اروپایی متوجهی اهمیت و عالم‌مداری خویش شده است. حالا می‌خواهد همه چیز را بداند. دانستن در توانستن و توانستن در اثراست اثراست متناسب می‌گذارند. شرایط مناسب اقیمی هم که از پیش مدد کننده این شرایط بود، شکوفایی علمی و درنهایت اقتصادی و صنعتی را فراهم می‌کند.

از سوی دیگر مطالعات و قوه ناپذیر روی آداب و رسوم، شرایط مختلف ملل دیگر نشان داده بود که این «خود برtero اروپایی» می‌تواند از مناسبات اقتصادی از ملل دیگر بهره‌های فراوان به دست آورد. توسعه‌ی بهره‌وری اقتصادی و هم‌چنین توسعه‌ی بازارهای مصنوعات اروپایی فکر استعمار را زنده می‌کند. صورت ظاهر استعمار، عمارت کردن سرزمین‌های عقب مانده نسبت به اروپای بود.

اروپایی‌ها به جای آن که مواد اولیه‌ی کافی یا سایر فرآورده‌های مشرق زمین را خریداری کنند، بارکشته کنند و راههای دراز را طی کرده و دوباره همین راه را دوباره برگردانده بمحصولات صنعتی اشان را در این بازارهای بفروشند، کارخانه‌های ایشان را به سرزمین‌های مستعمره انتقال دادند تا از زمین ازان، کارگر ازان و صرفه جویی در حمل و نقل بهره مند شوند.

نگاه کنید به هندوستان، سنگاپور، الجزیره و بسیاری از کشورهای تازه مستقل. که استعمارگران تا چه میزان کارخانجات تولیدی،

ناصر شاهین‌پر

با محض صولات
و تولیدات
اروپایی، تمام
صنعت و هنرهای
بومی‌ما رهسپار
گورستان
تاریخ شد!

برای رسیدن به بحث «روشنی‌گری معاصر ایران» یک مقدمه‌ی دیگر هم ضروری می‌نماید: آن هم شکل گرفتن تمدن اروپایی، کشف سرزمین‌های خارج از اروپا و شکل گرفتن طرز فکر و نگاه تازه‌ای در انسان غربی نسبت به کل بشریت.

اگرچه اروپایی‌ها در جنگ‌های سیصد ساله‌ی صلیبی با شرق زمین در ارتباط دراز مدت بودند. اما این ارتباط طولانی مدت نتوانست منشاء تفکری جدید در مورد تفاوت‌های انسانی، تمدنی و فرهنگی بشود. چراکه در آن ایام اروپایی‌ها در «عصر تاریکی» تاریخ خود به سرمی برند.

دسته جات مسیحی از نقاط مختلف راه می‌افتادند و به صورت داوطلب وارد جنگ‌های صلیبی می‌شدند که به مدد آن بتوانند به مشرق زمین سفر کنند و تمدنی بالاتر و بالاتر از خود را نظاره گر باشند.

آنها به مشرق زمین می‌رفتند تا از غذاهای لذیذ، لباس‌های فاخر، تماشای بازارهای سرشار از نعمت و استشمام عطرها و ادویه جات، لذت ببرند.

بسیاری از آنان در این مسیر دست به تجارت هم زدند. به طور کلی این جنگ‌ها برای مسیحیان اروپا منشأ و تحولات عظیم اقتصادی و فرهنگی شد.

اما پس از کشف قاره آمریکا در اوخر قرن پانزدهم (۱۴۹۲) و مشاهده‌ی مردم و تمدن‌های آمریکای مرکزی و جنوبی، متوجهی فرهنگ و تمدنی کامل‌ام تفاوت از فرهنگ و تمدن خود شدند. از این جای بود که متوجه «خود» و «دیگران» شدند. گفتمان «خودی» و «ناخودی» و کشف تفاوت بین خود و دیگران، نطفه‌ای بود که در زهدان فرهنگ اروپایی کاشته شد و شرق شناسی نام گرفت.

یادداشت‌های سفر، گزارش‌ها و سفرنامه‌های سیاحان اروپایی به تدریج نه تنها خطی رسم کرد بین «خود» اروپایی و «غیر‌خود» خارج از اروپا، بلکه خود اروپایی را به عنوان کاشف و بررسی‌کننده،

و باز توانسته از مرگ بگریزد و به زندگی ادامه دهد؟

فرهنگی زنده و پویا

ماشاید چند کشوری شتر در دنیا نداشتند باشیم که، چون سرزمین ما، فرهنگ مذهبی مسلط شان با فرهنگ ملی شان این همه در تضاد باشد.

یکی آتش برایش معنای زشتی و سوزن‌زنگی داشته و دیگری زیبایی و گرمابخشی را در آن بینند!

یکی برایش بزرگ‌ترین ثواب گریه کردن باشد و دیگری شادی کردن را همراهی با آفریدگار جهان بداند!

یکی عشق ورزیدن را «آلوده» بشمارد و دیگری آن راهنزنگی بخواند!

یکی جان هر کسی جز هم مسلکان خود را بی ارزش بشمبار آورد و دیگری حتی جان موری را به شیرینی جان آدمیزاده بینند. و ... روزها می‌توان این تفاوت‌های آشکار را بشمرد.

تردیدی نیست که فرهنگ‌ها بر هم اثر می‌گذارند. اما همیشه فرهنگ‌های مذهبی کمترین اثر را از همسایگان خود می‌گیرند چرا که براین باور استوار نند که مبانی شان از عالم قدس فروود آمده و کسی راحقی بر تغییرشان نیست، به خصوص آنجاکه دستگاه‌های سیاسی و قضایی و اجرایی نیز به عنوان حافظان این مجموعه‌های فرهنگی به قدرت سرکوب‌کننده دست یافته باشند و در تیجه،

فرهنگ‌های زمینی و غیر مذهبی به عنوان نشانه‌هایی از «بی خدایی» و «حرام بودن» از زندگی مردمان زدوده می‌شوند. اما چگونه است که در سرزمین ما، بیشترین بخش از فرهنگ ملی ما، همچنان زنده مانده و پویاست؟

آن هم بخش‌هایی از آن که بیشتر زمینی و غیر مذهبی اند؟ شاید به دلیل این که ظاهرآرقی‌بی برای فرهنگ مذهبی مسلط به حساب نمی‌آمدند و، یا مهمنتر از آن، به دلیل ارزش‌های انسانی نیرومندی که در آن وجود دارد.

سه اصل با ارزش

آن چه به باور من، فرهنگ ایرانی مارا از خطر منقرض شدن نجات داده - در کنار همه‌ی ارزش‌های زیبایی شناختی آن - سه اصل بسیار با ارزش است که مبنای شکل‌گیری آنند: - اهمیت و والایی «مهر یا عشق»، «شادمانی و روشنی» و «یقین به پایدار نبودن تاریکی و بدی».

این اصول را می‌توانیم در گوشه گوشی فرهنگ‌مان، از ادیان کهنه اش گرفته تا ادبیات و شعرش، و تأثیرات‌ها و آئین‌ها و حتی منطق و فلسفه اش بینیم. نگاه کنید! (خواهش

خورشیدی در سیاه‌ترین شب زمستان!

شکوه میرزادگی
نویسنده، پژوهشگر

باور به پایان هر تاریکی و بیداد و رسیدن به آزادی و آسایش، طراوت و سرخوشی

داشته‌اند اما فرهنگ شان مورد حمله و تجاوز ریشه‌ای قرار نگرفته است و وقتی از میان آن حوادث جان سالم به در برده‌اند، و توانسته‌اند به سهولت و آرامش به پیشرفت‌های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و صنعتی برسند، فرهنگ شان نیز پا به پای پیشرفت‌های دیگرشان و همراه با زمانه پیش رفته، بارور گشته و قدرت‌گرفته است.

در اینجا من از فرهنگ هایی می‌گویم که، چونان فرهنگ ایرانی خودمان، هم زادگاه و رستنگاه‌شان به اشغال درآمده و هم به اجرار حضور سروری فرهنگی بیگانه و کامل‌متضاد را بر بالای سر خویش تحمل گرده‌اند.

چه نیرویی در فرهنگ ملی ما بوده که، برای دهها قرن و به حکم فرهنگی دیگر (آن هم فرهنگی) نشده‌اند. چرا که دیده‌ایم: سرزمین هایی را که جنگ داشته‌اند، بیماری و قحطی داشته‌اند، بلاهای طبیعی داشته‌اند، دیکتاتوری‌های سیاسی و حتی مذهبی

اکنون، در زمانه‌ی ما، از استوره به سمبی زیبا مبدل شده است: پیروزی بی تردید انسان آزاده بر استبداد و بیداد و ظلم.

به راستی که در برخی از پدیده‌های فرهنگ‌های بشری نیرویی شکرف نهفته است؛ آنگونه که اگرچه قرن‌ها بر سرشان می‌کوبند، تحقیرشان می‌کنند، اما همچنان، می‌شمارند و ویرانشان می‌کنند، اما همچنان، زنده و زاینده می‌مانند، رشد می‌کنند، می‌بانند و جان‌های خسته مردمان را به امید فرد اهایی روشن تازه می‌کنند.

در اینجا من از آن فرهنگ‌ها نمی‌گویم که در تحولات تاریخی خود گرفتار «دشمنان فرهنگی» نشده‌اند. چرا که دیده‌ایم: سرزمین هایی را که جنگ داشته‌اند، بیماری و قحطی داشته‌اند، بلاهای طبیعی داشته‌اند، دیکتاتوری‌های سیاسی و حتی مذهبی

آن فاتح شکوهمند

هفتگه گذشته شاهد فرازیین یکی از بزرگ‌ترین جشن‌های ملی خودمان، یلدا و شور و شوق هموطن برای طولانی‌ترین شب سال بودیم.

یلدایی که ریشه و گوهر آن ستایش مهر و روزین و روشنی است، و باور به پایان هر تاریکی و بیداد، و رسیدن بی تردید انسان به آسایش و آزادی و طراوت و سرخوشی - یعنی هر آنچه که شایسته و حق اوست.

قرن هاست که مردم ایران هر ساله، در این لحظات، در عین آگاهی از قطعیت گردش ایام، آرزو می‌کنند که خورشید، آن فاتح شکوهمند تاریکی، یک بار دیگر در نبرد خویش با تاریکی و سیاهی پیروز شود و جان و زندگی شان را آتنا بایی کند. چرا که خورشید نه تنها جرمی‌فلکی که نمادی برای جامعه‌ی انسانی نیز هست، و به همین دلیل این آرزو

پچکہ!

رمزی الہی

از «ابن یمین» شاعر این دویت او نیز در عظمت «فردوسی» در یکی از شاهنامه‌های خطی مجلس شورای ملی دیده می‌شود:
کسی در باب فردوسی چه گوید / که اورمزی سست
از سرّ الهی / .
به شه نامه نظر کن تابیینی / روان، آب حیات اندر
سیاهی / .

وزیر ادیب و دانشمند

«صاحب بن عباد» از مشهور ترین چهره‌های تاریخ ایران، وزیر، دانشمند، ادیب قرن چهارم هجری می‌باشد و در اصفهان محض و محفل علم و ادب او مشهور بود و شوکت و هیبت علمی و سیاسی اش عالمگیر. او صاحب تأییفات متعددی نزد هست.

قصه گو و پدر بچه ها!

فضل الله صبحی مهندسی» قصه‌گوی رادیو ایران
ملقب به «پدر بچه‌ها» بود. او هم چنین قصه‌های
بومی و رایج میان مردم را جمع آوری و در دو جلد
به نام «افسانه‌ها» منتشر کرد. هم چنین «افسانه
دز هوش ربا» و «افسانه‌های بو علی از تألیفات
اوست. «صبحی» از نوجوانی در آموزشگاه
تربیت متعلق به بهائیان درس می‌خواند و به
این آئین گرایش یافت و همراه با یکی از مبلغین به
آذربایجان و تفلیس و باکو و بخارا و سمرقند و
روسیه رفت. او در آذربایجان به سلسله درویشان
نعمت الله‌ی پیوست و از بهائیان دوری گرفت.
«صبحی» در آبان ماه ۱۳۴۱ فوت شد و در قبرستان
ظاهر الدوله مدفون است.

یک شخصیت حماسی

«ال سید» شخصیت شجاع و حماسی اسپانیا است. نام حقیقی او «رودریگو دیاز دو بیوار» است. این شوالیه لقب «ال سید» را از واژه عربی «سید» به معنای «سرور» و آقا گرفت. او در جنگ‌های متعدد شرکت داشت و پس از یک شکست جنگی در سن ۹۵ سالگی درگذشت.

(۱۰) ایکارڈی)

«ال سید» از جمله شخصیت‌های نادر تاریخی است که «پی برکورنی» نمایشنامه نویس فرانسوی تراژدی او را نوشت. در ۱۸۸۰ ژول ماسنت فرانسوی، اپرایی براساس زندگی او ساخت. در ۱۹۷۰ نیز فیلمی با شرکت «چارلتون هستون» هترپیشنه معروف در نقش «ال سید» ساخته شد.

ملت ما با سه اصل با ارزش و با اهمیت: مهر یا عشق، شادمانی و روشنی، یقین به پایدار نبودن تاریکی و بدی، تاکنون استوار مانده است.

می‌کنم توجه کنید! من از «باستان‌گرایی» سخن نمی‌گویم!

حتی از دیروز نیز حرف و سخنی ندارم. نگاه کنید به تاریخ معاصر سرزمین مان.

- این تاریخ کهن نیست که بگوییم واقعیت هایش چندان مستند و قابل اعتماد نیستند.

- نقل قول وحرف حدیث هم نیست - که بگوییم گوینده یا نقل کننده اش آن را به سلیقه خوبیش مطற کرده باشد.

- داستان یا استوره هم نیست، واقعیت
عربیانی است که از روزنده دوربین ها، از چشم
میلیون ها شاهد زنده، یعنی از نگاه همگان،
قابل دیدن است و در مورد هر تکه اش دهها
سینده مدد که قایلاً اثباته وجود دارد.

توجه کنید و ببیند که چگونه فرهنگ ایرانی
ما برای ماندگاری خود و ما که حاملان امروزی
اش هستیم، تلاش کرده است.

بینید که این فرهنگ با چه نیرویی، دوباره و چند باره و چند صد باره، از صفر شروع کرده و زنده مانده است. و چگونه چند صد باره رشد کرده، بارور شده و کاری کرده که حتی دشمنان حاکم بر زیستنگاهش نیز، برای خوشنامی یا محبوب شدن بین مردمان، سعی می‌کنند خود را به آن پیگرانند.

آمازون، گداشت و ایجاد میانند.

جدال با جشن و آئین ملی سی و دو سال است که مردمانی تحت سلطه‌ی یکی از مستبدترین حکومت‌های جهان امروز زندگی می‌کنند؛ حکومتی که اهل گفتگو و قوانین حقوق بشری و حتی حقوق اساسی و خدادادی نیست؛ و تنها یک کتاب قانون در مقابل خود دارده که قانون الله خوانده می‌شود و بر اساس آن و گاه بسیار فراتر از آن، فرمان می‌راند و آن را که فرمان نمی‌برد برنمی‌تابد: به زندان می‌اندازد، شکنجه می‌کند و چوبیدار می‌آویزد.

این حکومت از اولین روزی که بر تخت قدرت نشسته، با فرهنگ ملی مادر حال جدال بوده است: از فرهنگ فیزیکی ماگرفته تا فرهنگ معنی، یا غیر ملموس، ملی، مار.

هیچ کدام از جشن‌های ملی ما برای این حکومت نه تنها اهمیتی نداشته که آن را خلاف قوانین خویش یا خلاف شرع نیز دانسته و با انجامش به شدت مخالفت کرده است.

در عوض، برای هر کدام از سنت‌ها و آیین‌های فرهنگی، آن مذهبی که پدبار باور داشته، یا بهتر

برای «نفاق» در جامعه استفاده کیم؛ اقلیت مسیحی را «نجس» بدانیم! اقلیت زرتشتی را «آتش پرست» بخوانیم! به کلیمی ها «جهود» بگوئیم اسنی ها را «عمری» بدانیم و در برپاشان «عمرکشان» راه بیندازیم! و بدتر از همه برای «بهایی ها» که بزرگترین اقلیت مذهبی کشورمان هستند هیچ حقی، حتی حق زیستن هم قائل نشویم.

ولی امروز ما ایرانی ها (که در کشورمان ایران) به اصطلاح «اکثریت» بودیم به اقلیتی در غربت تبدیل شده ایم. در همین جا وقتی یکدیگر را می بینیم، دست یکدیگر را به عنوان یک ایرانی می فشریم، سوای این که مسلمانیم، مسیحی هستیم یا کلیمی و بهایی.

تا همین چند سال پیش در جمهوری اسلامی رسم شده بود که اقلیت های مذهبی بر سر در فروشگاه یا اغذیه فروشی خود تابلوی «اقلیت مذهبی» را نصب کنند. تامسلمان از روود به اماکن کافر کیشان خودداری کنند. یک دوست ارمی من که در ایران کبایی داشت حکایت می کرد از وقتی تابلوی «اقلیت مذهبی» را بر سر در محل کسب خویش نصب کرده بود کارش بالا گرفته و مشتری بیشتری داشته و هم او به دوست دیگری از همکیشانش که اغذیه فروشی داشت توصیه کرده بود تا تابلوی «اقلیت مذهبی» را نصب کند تا کارش رونق بگیرد.

من خود شخصاً در طی زندگی ام، بهائیان را در زمرة بی نظیرترین و شاخص ترین دوستانم یافتم و از مصاحت و دوستی با آنان بهره های فراوان برده ام.

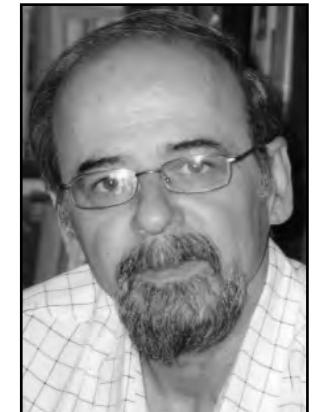
در دوران خدمت سربازی ام در دانشکده افسری، دختر خانم افسر وظیفه ای را می شناختم که کلیمی بود و در گروه زبان انگلیسی کار می کرد. هرگاه که بی پول می شدم به سراغ او می رفت و او با کمال محبت و مهربانی چند هزار تومان به من پول قرض می داد و گاه چند ماه طول می کشید تا قرض خود را به او پس بدهم و او یکبار هم نشد که: به رویم بیاورد که فلانی چرا پول مرانمی دهی؟

آیا من حق دارم با چنین تجربه ای کلیمیان را به طعنه و استهزه «جهود» بنام؟ سوزاندن خشک و تر!

بهائیان با وجود تحمل سخت ترین مصائب در ایران، در هر کجای جهان که باشند خود را ایرانی می دانند و به ایرانی بودن خود افتخار می کنند. ما که مسلمان بودیم و در اکثریت در ایران با آنها چه کاره اند کردیم؟!

در طی یکصد و سه سال از ظهور «باب» به این سوکشтар آنان تا حد نسل کشی پیش رفت. در همین پنجه شصت سال اخیر - حتی در سال های اول انقلاب اسلامی! - هم بازها به روس تهایی بهایی نشین حمله کردند از کودک شیر خواره گرفته تا پیززن هشتاد ساله را به جرم اعتقاد مذهبی شان کشتد، خانه هایشان را به آتش کشیدند و مزرعه هایشان را ویران کردند، تانسل آنها از میان بردارند.

امروز نیز وقتی واژه «اقلیت» را به کار می بریم از آن سرزمین ایران را از دوران باستان اقلیت های گوناگون قومی تشکیل داده اند و در زیر پرچم و نام ایران خود را اکثریت ایرانی نامیده اند تا از عربها و ترک های ترکستان و مغولان متفاوت باشند. باورهای مذهبی ماموجب شده که از واژه اقلیت کدام اکثریت؟ ما کدام اکثریت را در مقابل اقلیت

یادداشت هایی از جنس خاطرات نوشته: «حسین لی»

ماست نجس شد؟!

همسایه دیوار به دیوار من در شهر «ون نایز» لس آنجلس یک «روس» متولد ایران است که پنجاه سال از عمر هفتاد ساله اش را در آمریکا گذرانیده و به فارسی سلیس صحبت می کند. من و او گاهی به بازی تخته نرد می نشینیم و با هم چای می نوشیم. به مناسبت این همسایگی و همنشینی گاه و بیگاه صحبت از ایران پیش می آید و خاطرات گذشته او بکار خاطره تلخی از دوران کودکیش در تهران را برایم نقل کرده که به عنوان یک ایرانی سر به زیر انداختم و خجالت کشیدم. او گفت: پنج ساله بودم، مادرم که همیشه با سبدی برای خرد روزانه بیرون می رفت، مرانیز همراه خود می برد. یک روز به هنگام بازگشت از کنار بقاکی کوچه می گذشتیم، من که به دنبال مادرم بودم با دیدن تغار سفالی ماست بیرون بقالی انگشتی در آن فرو بدم تا مزه کنم. بقال با دیدن من از معازه بیرون آمد و فریاد کشید: ماست نجس شد! این بچه کافر ماست را نجس کرد!

او همان طور که عربده می کشید تغار ماست را برداشت و محکم به زمین کوبید که ظرف سفالی آن تکه تکه شد و مقداری از ماست به روی من و لباس مادرم ریخته شد.

آن روز آنچنان وحشتی وجودم را فرا گرفت که هنوز هم با به خاطر آوردن آن، لرزه برو جودم می افتد.

نام همسایه من «یوری» است، به او گفتم: یوری جان! من و توهزaran فرسنگ از ایران دوریم. من در این فاصله دور به عنوان یک ایرانی به خاطر آن اتفاق و حشتناکی که شصت و پنج سال پیش روح تورا آزده، معذرت می خواهم...!

مادر من جامعه ای با باورهای مذهبی رشد کرده ایم. باور مذهبی اصلاً به معنای مذهبی بودن نیست، پرورش یافتن در جامعه ای است که اخلاق و عرف آن با خرافات مذهبی درآمیخته و به رفتار جمعی بدل شده است. بسیاری از مارکسیست های کشورمان نیز که هیچ مذهب و دینی را قبول نداشتند، ولی باورهای خرافی - مذهبی داشتند. ما بر اساس این باورها بود که با اقلیت های دینی و قومی پر خود می کردیم. هم

واژه «اقلیت» ونفاق در جامعه ایرانی!؟

ما ایرانی ها خیلی آسان، داوری می کنیم
و خیلی راحت رشته ها را پنهه می کنیم

GALLERY ART & FASHION

آثار استاد ناصر اوپسی

از ۴ دسامبر ۲۰۱۰ تا ۴ ژانویه ۲۰۱۱
شما را به این نمایشگاه دیدنی دعوت می‌کنیم.

131 N.Robertson
Beverly Hills, CA 90211
310-855-0456

همه این بی عدالتی‌ها، تبعیض‌ها ونابرابری‌ها ریشه در باورهای مذهبی ایرانی‌ها دارد!

در باورهای خود تعمق کنیم و شاید هم ضرورت داشته باشد که باصلاح دید جامعه شناسان و رفتار شناسان، در باورهای جمعی خود بازنگری کنیم، دوباره‌اندیشی کنیم و یا حتی دست به اصلاحات عمیقی بزنیم.
باید باور داشته باشیم که «ایرانی بودن» را اصل قرار دهیم، نه «مذهبی بودن» را، همه ما پیش و پیش از آن که مسلمان، مسیحی، بهائی، کلیمی و یا زرتشتی باشیم، ایرانی هستیم و هیچ ایرانی در اقلیت نیست، همه به یک میزان به سرزمین خود تعلق داریم و همه به طور مساوی حق داریم که از خورشید و آسمان و زمین ایران برخوردار شویم، و همه و همه حق داریم در راه سربلندی و آبادانی ایران بکوشیم.

«منطق الطیر» عطار، هم تعبیر عرفانی دارد و هم تعبیر حماسی و ملی، سی مرغ که از وادی‌های خطر می‌گذرند سرانجام به وحدت می‌رسند و مجموعه آنان تندیس بزرگ سیمرغ اساطیری را می‌سازد.

ایرانیان نیز چنین اند، اقلیت‌های قومی بیشمار که در طی فراز و نشیب‌های تاریخ به یکدیگر نزدیک می‌شوند، امپراطوری پرافتخار هخامنشی را می‌سازند و نام پرافتخار ایرانی را بر خود می‌نهند. با هر باور و اعتقادی که داریم، ایران و ایرانی را دوست بداریم و ایرانی بمانیم.

متأسفانه جامعه روشنگری ما با تأسی از همان باورهای مذهبی در مقابل این فجایع همواره سکوت کرده‌اند. در محافل دانشگاهی و علمی نیز وقتی سخن از بهائیان به میان می‌آمد آنها را انگلیسی می‌دانستند چون می‌گفتند سران و هبران این فرقه از دولت فحیمه انگلیس نشان لیاقت و «سر» گرفته‌اند؟!

آیا آن کودک شیرخوره بهائی هم که به دست متعصبان مذهبی تکه تکه می‌شد انگلیسی بود؟ رضا شاه راهم که انگلیسی‌ها آوردن و انگلیسی‌ها بردن! معلوم نیست آن همه مؤسسات تمدن جدید، راه‌آهن، راه‌ها، بیمارستان‌ها و دانشگاه‌ها را در ایران چه کسی ساخت؟

ما ایرانی‌ها چقدر آسان به داوری می‌نشینیم و چه راحت رشته‌ها را پنبه می‌کنیم! عادت داریم که خشک و تررا با هم بسوازیم!

وقتی سران حزب توده که سر در آخر کرملین داشتند به عنوان خیانتکار شناخته می‌شدند، اما

همه‌ی توده‌ای‌ها را خائن می‌دانستیم. در حالیکه لازم بود حساب عضو و هوازار را از کادر رهبری حزب جدا کنیم؛ بسیاری از هوازاران حزب توده جزو دلسویزترین روشنگرکاران کشور بودند. آنها از درون سازمان حزب بی خبر بودند و نمی‌دانستند که اعضای کادر مرکزی حزب، همه کارمندان حقوق بگیر و سرسپرده حزب کمونیست شوروی و (کا. گ. ب.) بودند و برای آنان وطنی جز اتحاد شوروی وجود نداشت.

در تمامی اشعار شاعران ماسخن از جوانمردی و رافت انسانی است، اما در همین سرزمین که زادگاه بزرگترین شاعران جهان است - در میادین شهرهایش محاکومان را بر جریان می‌آورند و خفه می‌کنند و مردم در سکوت به تماشا می‌ایستند!

شهریاران بود و خاک مهریان این دیار / مهریانی کی سرآمد شهریاران را چه شد.

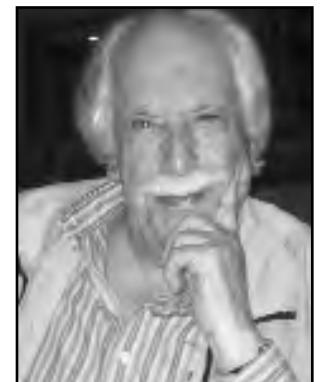
گوی توفيق و کرامت در میان افکنده‌اند / کس به میدان در نمی‌آید، سواران را چه شد.

سخن از واژه «اقلیت» بود که در باورهای مذهبی ما، کاربردهای حقوقی آن نادیده گرفته شده و این استنباط استمرار یافته که «اقلیت» در مقابل «اکثربیت» هیچ نیست و اکثربیت این حق را دارد که هرگونه داوری را در مقابل آنان روایارویی دارد.

سیمرغ اساطیری!
همه این بی عدالتی‌ها، تبعیض‌ها و نابرابری‌ها ریشه در عرف و باورهای مذهبی مدارد. لازم است

با ایجاد نیروگاه اتمی، بیشتر درآمد نفت و گاز ما باعیاده می‌شود و سرنوشتی فلاتکت بار برای ایرانیان در آینده فراهم می‌آورند!

اشاره: این بخش دیگری از مقاله مطول اندیشمند و متفسر زمانه ما دکتر مهدی بهار نویسنده کتاب اثرگذار «میراث خوار استعمار» است که در دوران دولت هویدا در روزنامه کیهان سانسور شد و ما در آغاز چاپ آثار جدید آن زنده یاد - که پس از انقلاب نگاشته - ضروری دیدیم که خوانندگان را با نقطه نظرهای ایشان با زنده یاد دکتر مهدی بهار درج آن مقاله، آشنا نمائیم.

پروردش درست جوانان جز از طریق ورزش به
هیچ وسیله دیگری میسر نیست!

وظیفه اصلی
هر دولت ملی
ایران، آماده
سازی تیم
و روان جوان
ایرانی است!

دولتهای این دوران هجوم طلا، هیچگاه به اندیشه نیفتادند که به صرف مبلغی از هزینه جنگ افزار شبکه‌ای از اتحادیه‌های ورزشی بر تمامی پنهان ایران به وجود آورند و هزاران میدان ورزشی و صدها پیست اسکی بازی و هزاران پناهگاه کوهستانی و کویری به اضافه ابزارهای ورزشی ارزان بها نثار جوانان مشتاق کنند. افتضاحی که زمینه ورزشی ما را فرا گرفته با آن میدان‌ها و پیست‌های اسکی نمایشی اش نشان می‌دهد که این دولتها از چه قماشی بوده‌اند.

بی توجهی کامل به امر ورزش و ندیده گرفتن بی چون و چرای جوانان و نیازهای پرورش دهنده شان نشانگر دولتی است که نمی‌خواهد ملت داشته باشد و نمی‌خواهد هدف ملی داشته باشد و بلکه برعکس می‌خواهد ملت نداشته باشد و می‌خواهد هدف ملی نداشته باشد. توجه کامل دولت به اسلحه به ویژه نوع انگلیسی و آمریکائیش و هدردادن نیمی از درآمد نفت در این راه نیز همین نکته را می‌رساند که دولت در مردان خیالات بین المللی غرق شده است و نابودی ملت را در این راه هیچ می‌شمرد.

پس در آگر به همین پاشنه بچرخد ملت ما فدای اسلحه خواهد شد به همان نحو که ساخت تار و پود زندگی این ملت با هزینه جنگ افزار به باد رفته است.

مانمی‌گوئیم که نباید اسلحه داشت ولی می‌گوییم اسلحه بردارش را پرورش بدھید، بخشی از

آماده سازی تن و روان جوانان ایران از این روی توجه به اصلی بزرگ الزام آور می‌شود: اصل آماده سازی تن و روان جوانان ایرانی خوشختانه جامعه ما جوانگر است و درصد این جامعه در سنین زیربیست سالگی قرار دارد و می‌تواندارشی که، به نسبت عظیم تراز هر قدر قدرتی باشد به دست بدهد.

بنابراین وظیفه اصلی هر دولت ملی ایرانی اینستکه بخشی از هزینه جنگ افزارهای جبهه‌ای را در راه گسترش همگانی و فرآگیر ورزش به مصرف برساندو هدف ورزش را شناخت طبیعت سخت ایران، خوگیری با کوهها و کویرها، و تزییق طبیعت سرفراز و تسليم ناپذیر، در روح جوانان قرار دهد تا جوانان در آغوش این مادر باشکوه خوبگیرند و باکوه و کویر یارشوند و برای خردکردن مهربه پشت دشمن از مشت صخره‌ها و آتش کویرها یاری بخوینند.

نباید از نظر دور داشت که پرورش درست جوانان جز از طریق ورزش به هیچ وسیله دیگری میسر نیست. تمرين‌های ورزشی نه تنها نیروهای نهان در تن را بلکه استعدادهای نهفته در روان را نیز می‌پرورانند و از قوه به فعل در می‌آورند.

بدین قرار هیچ دولت طبیعی و ملی نمی‌تواند به ورزش بی اعتماد و نخواهد ماند. ولی

تیکت

با نهایت تأسف درگذشت بانو احترام فتحی صفائی را به اطلاع دوستان و بستگان می‌رسانیم.

مهندس فرهاد فتحی – دکتر فرشاد فتحی – مهندس فرشید فتحی – فریبا فتحی – ویدا فتحی
خانواده‌های صفائی – بنان – کریمی – حاجی لو –
داورپناه

با قلبی مملو از اندوه درگذشت بانوی ارجمند احترام فتحی صفائی عضو خانواده‌ی «جنبیش ملی ما هستیم» را به اطلاع کلیه یاران و اعضاء می‌رسانیم.

مراسم بزرگداشت این یاور جنبش متعاقباً اعلام خواهد شد

«جنبیش ملی ما هستیم»

مدیران، کارکنان، برنامه سازان تلویزیون کanal یک درگذشت خانم احترام فتحی صفائی را به سرکار خانم ویدا فتحی و خانواده‌ی محترم ایشان تسلیت می‌گویند.
تلویزیون کanal یک

هنوز خاطره صدای مادر در گوشم طنین انداز است.
«احترام فتحی» مادرمان هرگز نمی‌میرد، مادر مردنی نیست.

ویدای عزیزم هست تو، بود اوست، پایداری ات جاوید.
شهرام همایون

فقدان یک دوست، یک یار، یک مادر فداکار و یک هموطن مبارز در کنارمان، دلمان را به درد می‌آورد. برای همه یاران، نزدیکان، خویشان و دوستان و بازماندگان آن عزیز سفر کرده آرزوی صبر و سلامت داریم.

عسل پهلوان - عباس پهلوان

هزینه سرسام آورابه مصرف ورزش برسانید و بخش عمده‌ای از آن هزینه را، به موجب بی‌نیازی اسلحه بردار از جنگ افزارهای سنگین و نمایشی، صرفه جویی کنید، اما وظیفه دولت گویانه تربیت اسلحه بردار بلکه خریدن و انبارکردن اسلحه است و به هدر دادن نیمی از درآمد نفت در راه خلاصی انگلیس و آمریکا از زیرآوار اسلحه‌های بی‌صرف شده دیروز و امروز.

چرا اتم برتر از گاز و نفت، درآمد ما را ببلعد؟

می‌گویند تا سال دیگر نفت و تاسیصد سال دیگر گاز خواهیم داشت. پس چه ضرورتی موجب شد که برای تولید برق، اتم را به جای آن دو سوخت برگزینیم و در این راه دویست میلیارد دلار در ازاء ۲۵ نیروگاه اتمی از دست بدھیم.

طبق برآورد آغازین هرنیروگاه حدود هشت میلیارد دلار تمام خواهد شد – که طبق تجربه هایی که از این گونه معاملات داریم شاید به دو برابر این رقم سر بزند و سپس با خرید افزارهای بدکی و پرداخت هزینه نگهداری و حقوق کارشناسان بیگانه – به رقم هایی برسد که تمام درآمدهای نفتی آینده مارا به گرو ببرد در حالیکه می‌گویند هرنیروگاه اتمی بیش از پانزده سال عمر نخواهد کرد. وانگهی چرانفت و گاز خود را بگذاریم و مواد را دیوآکتیوگران به‌ازیگانگان بخریم؟

با یک حساب سرانگشتی برهر ایرانی دلواپس روشن می‌شود که پس از این گونه پرداختها چیزی برای ما نخواهد ماند تا به زخم کمبودهای رو به فزونی خویش بزنیم و نیازهای روزافزون جامعه‌ای جوانگرا و پرهزینه را جوابگو بشویم، پس بی‌پایه نخواهد بود اگر بیندیشیم که دولتهای قدر قدرت دخل و خرج ملت ما را به سود نیازهای خویش تنظیم می‌کنند و بدین طریق سرنوشتی فلاکت بار برای شصت میلیون ایرانی بیست سال دیگر فراهم می‌آورند.

اتومبیل، سوار بر انسان در فضایی مسموم

از هنگامی که شهرها هنوز به نسبت خلوت بودند و همه جا هشدارهای «آهسته بران» به چشم می‌خوردند بایستی رشد نفوس شهری و روسویی و مهاجرت حتمی روستائیان را به شهرها پیش بینی کرده، افزایش نیاز روزافزون به حمل و نقل شهری را زد و تدبیر می‌کردد: از سوئی وسائل همگانی را به وفور فراهم می‌آورند و از سوی دیگر راههای شهری را برای سیر و گشت وسائل عمومی باز نگه میداشتند و بدین قرار مردمان را به اجبار به سوی خرید وسائل خصوصی نمی‌رانند.

ولی چنین نکردن. طبیعی بود که در نبود وسائل همگانی فراوان که جوابگوی نیازهای همه‌ی طبقات باشد هر کس که از هر طبقه‌ای به ضرورت وسیله‌ای شخصی فراهم آورد که چنین نیز شد و میلیون‌ها اتومبیل خصوصاً نوع انگلیسی اش از پشت بن بسته‌ای اقتصادی بریتانیا به خیابان‌های ما راه یافته، هوا را زهرآگین، فضا را تنگ و آمد و شد را تقریباً غیر ممکن ساختند. خرید سی هزار آونجر انگلیسی نیز قوزی بالای قوز ما گذاشت و در عین حال به اثبات رسانید که ایران بهشت کسانی است که بنجل آب می‌کنند.

نتیجه چه شد؟ پیکان انگلیسی سوار انسان ایرانی شد، هر کوچه و پس کوچه‌ای خانه پیکان‌ها گشت. هر خیابان پهن و باریک تفریحگاه پیکان‌ها شد که مانند شبروان سابق خیابان استانبول خرامان خرامان ولی دودکنان و خرناک‌کشان قدم آهسته می‌رون و به ریش انسان‌ها که نه تأمینی برای آرمیدن، نه هوایی برای فروکشیدن، نه فضایی برای جنبیدن برایشان باقی نمانده است، نیشخند می‌زنند و این شهر جهنمی را که می‌توانست زندگی گاه انسان‌ها بشود به اتاق انتظار بهشت زهرا مبدل کرددن. اینک مسمومیت با گاز کربنیک و سرب تمام مردم را تهدید می‌کند، راه بندان خیابان‌ها مردم را از کار و کسب وامی دارد، نیروی عصبی مردمان به باد فنا می‌رود، مصرف داروهای خارجی به چند برابر می‌رسد چرا؟ برای آنکه نیاز بازار تولید اتومبیل در بریتانیای کبیر چنین فرمان داده بود که بازار مصرفی گستره‌های این چنین ولنگ و باز در اختیارش قرار داده شود.

ادامه دارد

هم‌وطنان عزیز با آبونه
«فردوسی ام روز»
باماه مراده شوید.

«علی شریعتی» همکار فعال سازمان امنیت و اطلاعات کشور!

آیت الله خمینی او را «دروغگوی بزرگ» خواند و مراجع تقلید و آیات عظام اصرار داشتند حسینیه ارشاد بسته و جلوی سخنرانی «شریعتی» گرفته شود

کلیت نوشته‌ها با عنوان «فریب بزرگ» مهر تأیید تاریخی می‌خورد که به طور کلی مشکل «شریعتی»، با «مطهری» پس از آن توسط تحریک مطهری با روحانیت و مراجع تقلید بوده است.

زیرا در آن جامن نوشته‌ام که تمامی فتاوی علیه علی شریعتی صادره توسط مراجع تقلید به درخواست شخص مطهری تهیه و توزیع شده بود.

مراجع ضد شریعتی

به جز سخن آقای محمد مهدی عجفری در تأیید نوشته‌ی من، یک سنا تور دوران شاه نیز در کتاب خاطرات خود این مطلب را گواهی داده است وی که رئیس هیأت مدیره کانون بازنیستگان کشوری نیز بوده است و شخصاً چند سال پیش پس از انتشار کتاب من به دیدارم آمده و نسخه‌ای از کتابش را در اختیارم گذاشته است، گواهی می‌دهد که فشار بر علی شریعتی و بستن حسینیه ارشاد نه کار و خواسته سواک و نخست وزیری و دربار، بلکه به درخواست مراجع تقلید و روحانیون صورت گرفته است:

این سنا تور می‌نویسد که شخص هویدا نخست وزیر در مجلس سنا اسنادی را به وی داده است حاکی از آن بوده است که: بیشتر

اینترنت دهه‌ها صفحه از تیترو مطالب کتاب مسخن می‌گوید و اینکه همه می‌دانند که نام کتاب من «فریب بزرگ» است در صورتی که عجفری آن را «دروغ بزرگ» نامیده و می‌نویسد!! – البته خودش در همان مصاحبه با مجله‌ی «نامه مهر» اشاره می‌کند که پس از انتشار کتابش چندین نفر درباره مطالب نادرست او به وی تذکرداده‌اند وی تأیید کرده است که در چاپ آتی آنها اصلاح می‌کند. پس در مرحله نخست خود «محمد مهدی عجفری» برای محتوای وی سندی و نقدی موردي گذشته خود صحه می‌گذارد!! ولی نکته جالبی را که او ندانسته تأیید می‌کند و در حمایت و پشتیبانی تاریخی از نوشته نقل می‌کند و در کتابش می‌نویسد و در مصاحبه نیز برآن مهر تأیید می‌زند، سخن مرتضی مطهری درباره دکتر شریعتی است که به شخص خود «عجفری» گفته است که: دکتر شریعتی یک «دروغگوی بزرگی» است که هیچ حرف راستی نمی‌زند!

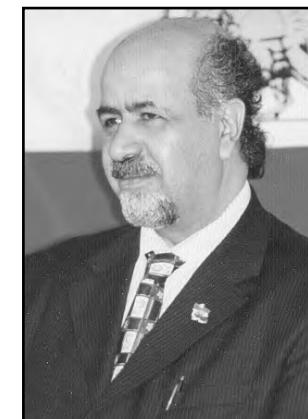
این سخن ما و دیگران نیست بلکه سخن رئیس شورای انقلاب اسلامی و نور دیده‌ی روح الله خمینی است درباره علی شریعتی که دریک کلام اورا «دروغگوی بزرگ» می‌خواند!! با نقل این سخن از مطهری توسط عجفری مورد دوم و بسیار مهم اینکه نامبرده کتابی را نقد می‌کند که حتی بیشتر آن را در ذهن خود ندارد!! با این که با یک جستجوی کوتاه در

بزرگ، دکتر علی شریعتی افسانه پرداز و افسونگر شیرین سخن نوشته اینجانب را به نقد بکشد.

البته نقد هر کتابی آن گاه میسر است که به کلیت آن خوانده شود و اسناد ارائه شده نیز برسی شود اما از ابتدای کار نقد نویسی پیدا است که آقای محمد مهدی عجفری بسان کلید روحانیون دغل کار و دروغ پرداز (هر چند او ریش دارد ولی بدون عمامه!!) از همان آغاز نادرست بودن سخنان خود را مضاء کرده بود.

در پاسخ خبرنگاری که با او مصاحبه می‌کند می‌گوید: فردی به نام «عباسی» چنین نوشته است یعنی از قرار معلوم وی «عباسی» را نمی‌شناسد!! ولی من گمان نمی‌کنم که عجفری فراموشکار شده باشد و از یاد برده باشد که در یکی دو سال نخستین انقلاب سیاه بارها و بارها مرا می‌دیده و چگونه متملقانه و چاپلوسانه در برابر گواهانی چون استاد محمد تقی شریعتی و آیت الله لاھوتی و دکتر شیبانی و دهها نفر دیگر از فکر و تلاش و اندیشه و زحمات «عباسی» تجلیل می‌کرده است...؟!

دروغگوی بزرگ

سیاوش اوستا
پاریس

سوقات آمریکا؟!

در سفر آمریکا، آقای پهلوان سردبیر «فردوسی امروز» یک نشریه چاپ ایران را با نام «نامه مهر» به من داد که به معرفی چند کتاب چاپ ایران پرداخته بود.

از جمله آخرین کتاب «محمد مهدی عجفری» از پایوران انقلاب و نظام اسلامی حاکم بر کشورمان.

وی در این کتاب به خاطراتی با علی شریعتی پرداختند و سعی کرده بود که کتاب فریب

در شماره‌های متعددی چاپ شد و هرگز شریعتی آن را تکذیب نکرد و امروز همان نوشتۀ در لیست مجموعه آثارش منتشر شده است.

۹- تیمسار نصیری نوعی دیگر به علی شریعتی نگاه می‌کرده است لذا شریعتی ۲۶ اردیبهشت ۵۶ از کشور با نام اصلی شناسنامه‌ای خودش «علی مزینانی» خارج می‌شود اما بخش دیگر ساواک که توسط تیمسار مقدم اداره می‌شده است لیست خروجی‌های ۲۷ را بررسی می‌کند تا نام علی مزینانی را باید!!

۱۰- شعار «دولت، سرمایه، دین» که توسط کارل مارکس خلق شده بود و همه

سال تحصیلی کرده بود. ۳- اخذ لیسانس در حاجیولی! (یعنی آخوند شناسی) از دانشکده مطالعات عالی فرانسه که هرگز هرگز دکترای دولتی و رسمی فرانسه نبوده و هرگز در زمینه جامعه شناسی و تاریخ و تمدن نیز نبوده است اما امروز همه جا در زندگی نامه او این دروغ هارامی خوانیم.

۴- همکاری با «محمد همایون» بنیانگذار حسینیه ارشاد که از تجار درجه یک معامله با انگلیس بوده است.

۵- چاپ و تکثیر جزوای و کتابچه‌های او در تیار نیم میلیونی و پخش رایگان.

۶- تغییر رأی و ایده دادن از مشهد تا تهران زیرا در مشهد کتاب «اسلام شناسی» را در

بر اساس اسناد ساواک و گواهی شهود علی شریعتی به سفارش ساواک سخنرانی و مطلب می‌نوشتۀ است و از سال ۵۰ به بعد هفتاهی ۳ بار با ساواک تماس تلفنی داشته است و در آپارتمانی که مسؤولین حسینیه ارشاد در رو بروی این حسینیه در اختیار وی گذاشته بودند بارها ز پرویز ثابتی و حسین زاده پذیرایی کرده است.

اصولاً خود علی شریعتی نوار سخنرانی اش در ارشاد رادر اختیار ساواک می‌گذاشته است در سال ۱۹۸۰ که من این موارد را با فرزند علی شریعتی مطرح کردم وی توجیه می‌کرد که: پدرش با ساواک لاس می‌زد و سر آنها را کلاه می‌گذاشته است!!؟

آیات عظام چندین بار به دولت نامه نوشتۀ و آیت الله شریعتمداری نیز از اعلیٰ حضرت استدعا کرده اند که در حسینیه ارشاد را بینند.

«هویدا» نیزنامه‌های اباه آقای سنا تورداده است که بیشتر رو حانیون مشهور آنها را امضاكرده و از شاه خواسته بودند تا دکان مذهبی علی شریعتی بسته شود.

این سنا تور به حسینیه ارشاد می‌رود و کپی نامه‌های هدیه رابه علی شریعتی می‌دهد.

همکاری با سرویس‌های امنیتی
بدین ترتیب امروزه پس از گذشت چندین سال از انتشار کتاب «فریب بزرگ» اسناد مهمی مبنی بر تأیید آن در دسترس همگان است که از همه مهمتر همکاری مستمر علی شریعتی با سرویس‌های امنیتی کشور از سال ۱۳۴۴ بوده که در رادیو نیز فعالیت داشته و حتی توان عزل ریس رادیو را نیز داشته است.

دهها صفحه از اسناد ساواک که امروزه در دسترس همگان است ثابت می‌کند که همیشه شخص علی شریعتی گام نخست را برای نزدیک شدن به ساواک و یا سایر دستگاه‌های امنیتی برداشته است. علی شریعتی که به خاطر فعالیت‌های ضد ملی در سال ۱۳۴۳ به مدت ۴۵ روز در بازداشت بوده است پس از تعریف و تمجید از «انقلاب سفید» شاه، از زندان آزاد می‌شود و پس از آن در سال ۱۳۴۷ نیز طی دیداری با تیمسار بهرامی‌رئیس ساواک مشهد طی نگارش ۴۰ صفحه‌های ضمن تجلیل از شاه و ساواک و غیره پیشنهاد می‌کند تا ساواک او را باری کند تا بتواند فعالیت‌های خود را علیه کمونیست‌ها دنبال کند.

تیمسار بهرامی‌رئیس ساواک خراسان طی یادداشتی برای پرویز ثابتی (یکی از مدیر کل های فعل و سیاستی ساواک) می‌نویسد: «اگر شریعتی برای عوامل بیگانه و عناصر افراطی مفید است برای ساواک و مملکت مفیدتر خواهد بود مشروط به اینکه خوب اداره شود.

بر اساس دستخط خود علی شریعتی در شهریور ماه ۱۳۴۸ نیز وی نخست با حسین زاده (عطای‌پور) و پس از آن با «پرویز ثابتی» در تهران دیدار و مذاکره می‌کند. رابط این دیدارها «قرائی» یکی از دوستان نزدیک علی شریعتی بوده است.

سخنرانی و مقاله‌های سفارشی
علی شریعتی که بسیار مایل بود در حسینیه ارشاد و تهران فعال باشد، تلاش می‌کند تا با تیمسار مقدم از مقامات بلند پایه ساواک نیز دیدار داشته باشد وی برای این ملاقات افاد زیادی را واسطه می‌کند از جمله دکتر احسان نراقی ...

علی شریعتی طی نامه مفصلی از «ساواک» در خواست یاری می‌کند که او بتواند با کمونیست‌ها مبازه کند!

مارکسیست‌ها و کمونیست‌ها آن را مطرح می‌کرند را علی شریعتی به زور (دولت) زر (سرمایه) و تزویر (دین) تغییر کلمه می‌دهد و آن راوحی الهی برای خود می‌خواند!! ۱۱- «آزادی، برابری و برادری» که از شاعرهای اصلی انقلاب فرانسه است و بر سر در تمامی مدارس این کشور و روی تمامی سکه‌های فرانسوی - که شریعتی سال‌ها در این کشور (فرانسه) زندگی کرده است را - کپی کرد و به عنوان الهام و یا وحی الهی از مفاخر تاریخی خود و ارمنانهای انقلابیش به مردم ارائه می‌کند که تابه امروز نیز ورزبان جماعت عوام و خواص!! است.

۱۲- دروغ‌های فراوان دیگری از جمله واسطه گری الجزایر برای آزادی او و دوستی‌های دروغین با «فانون، امه سزوژان پل سارت» و ... که در فریب بزرگ کاملاً شرح داده‌ام!

تایید سنی‌ها می‌نویسد و اینکه علی پیروسه خلیفه بوده است. اما به محض ورود به تهران و حسینیه ارشاد «تعیین نوعی دیگر از «اسلام شناسی» را در تایید تشیع و شیعه گری! (هر دو نوع شرح اسلام علی شریعتی هم اکنون در بازار موجود است با نامه اسلام شناسی درس‌های مشهد، اسلام شناسی و تاریخ ادیان تهران).

۷- همکاری مستمر از نوجوانی تا خروج از کشور با ادارات امنیتی کشور و ساواک.

۸- پس از اینکه با تحریک و ضدیت مطهری علی شریعتی مجبور به سکوت از سوی مراجع تقليد شد، ساواک به بهانه بازداشت درخانه‌های امنیتی از او محافظت می‌کرده است و وی برای ساواک کتاب و مقاله می‌نوشتۀ است از جمله «انسان»، اسلام و مکتب‌های مغرب زمین «که در روزنامه کیهان

به راستی وای به آن ملت و مملکت و پادشاهی که یک آدم افسانه پرداز و افسونگر به نام علی شریعتی، می‌توانسته یک تشکیلات امنیتی بزرگ منطقه را (که توسط موساد و سیا و اینتلیجنت سرویس آموزش یافته بود) گویا بازی به هد!!

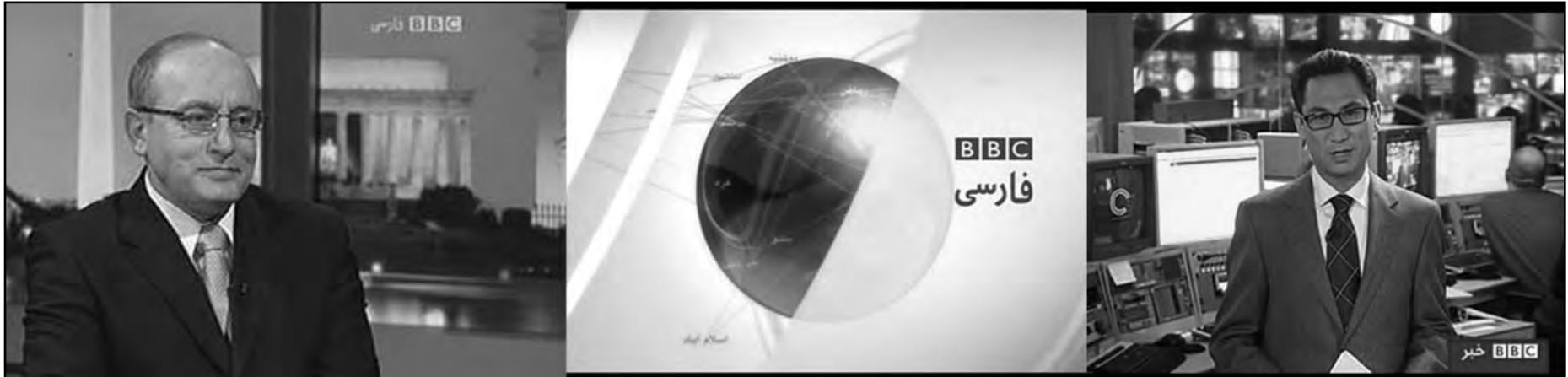
فریب و دروغ!

اما سخن فرزند شریعتی نیز دقیقاً در راستای همان زندگی و کارهای فریبکارانه پدر بوده است پدری که ما پیش از این ثابت کردیم که هر چند قلم و زبانی شیوه اور ساداشته است (به قول پدرش استاد محمد تقی شریعتی) اماکل زندگی را فریب و دروغ بوده است:

۱- همکاری امنیتی اطلاعاتی با نظام پادشاهی از سال ۱۳۴۴ ۲- سفریه فرانسه با بورس شاهنشاهی برای اخذ لیسانس زیرا در ایران پس از دانشسرا، در

پیامی از جوانان مبارزه داخل ایران

بی بی سی انگلیسی با دلسوزی شماره تلفن تماس گیرندگان را می خواست تا آنها «هزینه زیادی» متحمل نشوند! و خودشان با شماره آنها در ایران تماس بگیرند؟!

یک تماس با شبکه کافی است تا شماره شما شناسایی شود.

فقط و فقط یک کامنت یا پیام برای وب سایت بی بی سی فارسی کافی است تا IP و یا شناسه کامپیوتر شما حتی با استفاده از VPN شناخته شود.

اگر احیاناً به دلیل تماس و ارتباط بین المللی شماره شما برای بی بی سی مشخص نباشد یا معطل شدن و زمان انتظار بالا پشت خط زحمت این کار بر دوش برادران! بسیجی و اطلاعاتی خواهد افتاد و طی مدت زمان کمتر از ۳ دقیقه موقعیت دقیق شما توسط این برادران زحمتکش! شناسایی شده و حالا احیاناً منتظر صحبت شما روی این برنامه هستند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن جلوی در منزل شما ظاهر شوند.

حقه و بیانه صرفه جویی
تازه کار فقط به اینجا ختم نمی شود. منشی شبکه اصرار زیادی بر گرفتن شماره ثابت از شما دارد تا آنجایی که به بیانه این که «ما خودمان جهت صرفه جویی در هزینه های شما با شما تماس می گیریم» قبل از اجازه صحبت به تماس گیرنده از وی مطالبه شماره

بود، هنوز نتوانسته بود افرادی را که طی سالیان گذشته به تمامی سیاست های جمهوری اسلامی معتبر بودند حالا با موج سواری بی بی سی فارسی و همگام با اعتراضات به نتیجه انتخابات عقده ۳۰ ساله و زخم کهنه معتبرضین سرباز می کند و در فضای متنشنج بروز می دهند.

آری جمهوری اسلامی همین رامی خواست. حالا ناراضیان ۳۰ ساله خود را شناخته است و به سادگی برای آنها پرونده سازی می کند.

تماس با معتبرضان

آه! داشت یادم می رفت هنوز تمام نشده این جاست که معامله گر معروف یعنی انگلیس وارد ماجرا شده و به کمک جمهوری اسلامی می آید.

آن تعداد از افرادی که به دلایلی هنوز ماهیت معتبر خود را در فضای اعتراض عنوان نکرده اند، این بار، بارگ و لعاب بی بی سی و تحریک بیننده شناسایی می شوند. خیلی خیلی ساده و غیرقابل باور!

بی بی سی از معتبرضین می خواهد تا در برنامه های زنده خود که مدت زمان آن را نیز بدین طریق موجی از خفقان به راه انداخته

دست به ارائه آمارهای دروغین و تخیلی زده و در این راستا هیچ گونه فعالیت عوام فریبانه همچون ساخت تیزرهای تبلیغاتی دریغ نکرد. او در مناظره های انتخاباتی زمانی که در مقابل رقبای خود مطلبی برای ارائه نداشت برای فرار از پاسخ گویی مطالبی خارج از موضوع مطرح کرد.

در همین روزها بود که جمهوری اسلامی دست به اقدام جدید و زیرکانه زد. در این ایام واژه جنگ نرم شکل و بوی تازه و جان دوباره یافت.

در اقدامی بی نظیر و در تعامل با دولت انگلیس شبکه فارسی بی بی سی را ماندگاری می شود تا موج سوار نارضایتی و اعتراضات مردمی شود.

شناسایی ناراضیان

مردم که به نتیجه انتخابات تقلیبی معتبر بودند، با سمت و سوی بی بی سی که همان سمت و سوی جمهوری اسلامی است، همگام شدند.

NGO های آزادی خواه و وطن پرست معتبر شکل گرفته است. نارضایتی های عمومی، سیاه خود فقط اعتراض و نارضایتی عمومی را به وسیله بازداشت و شکنجه پاسخ داده و داده است.

رئیس جمهور وقت در مناظره های انتخاباتی این مقاوله خطاب به تمامی آزادی خواهان ایران است که تفکری همانند کوروش داشته و در راه ایران و آزادی ایران از هیچ خدمتی حتی پس از مرگ فروگزار نمی کنند.

«فرماندادم تا بدنم را بدون تابوت و مومنیابی به خاک بسپارند تا اجزای بدنم ذرات خاک ایران را تشکیل دهد». (کوروش کبیر) نویسنده آزادی خواه و فرزند کوروش این مقاله استدعا دارد برای نتیجه گیری بهتر و ارائه مستندات، حتماً این مقاله را با حوصله تا انتهای دنبال نمایید و چنانچه فرصت کافی برای برداشتن قدمی کوچک در راه آزادی ایران ندارید، مطالعه آن را به فرصتی دیگر موقول نمایید.

روزهای ناآرامی و تشنجه

اجازه دهید جهت درک بهتر مسئله بهاندکی قبل بازگردیم یعنی حال و هوای خرداد ماه هشتاد و هشت.

NGO های آزادی خواه و وطن پرست معتبر شکل گرفته است. نارضایتی های عمومی، سیاه خود فقط اعتراض و نارضایتی عمومی را به وسیله بازداشت و شکنجه پاسخ داده و داده است.

رئیس جمهور وقت در مناظره های انتخاباتی

گوشه‌ای جلوی دزد را گرفت و از دزد پرسید تو
خرس مرا دزدیده ای؟ دزد که خرس را در
زیر لباس خود مخفی کرده بود با ترس جواب
داد: نه به حضرت عباس. مالک که دم
خروسش را که از لباس دزد بیرون زده بود
می‌دید، گفت: قسم حضرت عباس را باور
کنم یادم خرس را؟!
حال آقایان جمهوری انگلیسی اسلامی قسم
حضرت عباس شان را امکن نمایند و خدمتمن

حال آقیان جمهوری انگلیسی اسلامی قسم
حضرت عباس شان را باور کنیم یادم خروسمان

تماس داشته سری بزید و از او در این رابطه سوال کنید و با چشم خود ببینید که فردی که تا دیروز یک «آزادی خواه» بوده امروز «از ترس بازداشت مجدد» و شستشوی مغزی وی کل قضیه را منکر می‌شود و حتی جرأت صحبت کردن در این مورد را ندارد.

از این مورد نیز اگر بگذریم با حرکت اخیر دولت انگلیس و جمهوری اسلامی جای هیچ گونه شک، همت داده باشیم، این گونه افاده هم را

انگلیس و جمهوری اسلامی جای هیچ گونه شک و تردیدی برای اینگونه افراد هم باقی

خیلی «تابلو» شد مجری به «بیبی فیس» برنامه
یعنی مهدی اوه بخشید «سیاوش اردلان»
وارد کارزار شده و موضوع بحث را به طوری
جمع و جور می‌کند البتہ اگر از اتفاق فرمان
مطلوب توسط «هندرفری» که توگوش مجری
هست خوب انتقال پیدا کند در غیراین صورت
 مجری توی دوربین ژل می‌زند و منتظر
می‌شود تا تصویر از روی وی کنار رود تمام طالب را
باشد.

می شود تا تصویر از روی وی کنار رود تام طالب را به وی برسانند.

«جنگ نرم» جمهوری اسلامی علیه اپوزیسیون و آزادی خواهان با معرفی آلترناتیو بی بی سی انگلیس!

با انتخابات تقلیبی ساختند، بی بی
سی روی فضای تشنج عمومی موج
سواری کرد تا ناراضیان و مخالفان
رژیم بعد از ۳۰ سال شناسایی شوند

را؟! يعني ما باید هنوز به عقل و شعور و منطق و دیدگانمان شک کنیم و حرف‌های شما را باور کنیم؟!

زهی خیال باطل! به قول رئیس و مسئول اداره
جهان! اون مهمه نه اهل فرد؟!

زاخونمی زنم حتی اگر سقف آسمان کوتاهتر از
قدم باشد.

د. اللهم صل على عز الدين

در پیان جهت درگ بپهر مطالب عنوان سده و روشن شدن اهداف و روش‌های جمهوری اسلامی در جنگ نرم، توجه شما وطن

پرستان و آزادی خواهان گرامی رابه آماررسی
و مقاله‌ای که در بخش دوم توسط فرزندان

کورش کبیر ارائه خواهد شد، جلب می نماییم تا

بیشتر پی به عمق فاجعه‌ای که در حال رح
دادن است ببریم...

نخواهد ماند.

تصور این که توانسته موج آزادی خواهی مردم ایران را سرکوب و فضای ایران به حالت عادی برگشته اقدام به بازگشایی دفتر بی بی سی در تهران نموده است و نکته جالب این که یک نفر از خبرنگاران سابق خود به نام مهدی عسگری را به عنوان رئیس این دفتر معرفی کرده است و وزیر ارشاد جمهوری اسلامی نیز در مصاحبه‌ای عنوان می‌کند که مابه این موضوع پادید مثبت می‌نگریم.

دم خروس!
این جاست که قدیمی‌ها می‌گویند: یک نفر
خروسی را دزدید و از معركه گریخت و لی مالک
خروس وی را تعقیب نمود و سرانجام در

حالاً اگر با تمام این تمهیدات اندیشیده شده برای جلوگیری از ورود یک نفر آزادی خواه به فضای آتن شبکه مدعی آزادی و صحبت روی ایر، یک نفر توانست با زیرکی خاص این کار را انجام دهد به مensus این که بخواهد مطلبی علیه جمهوری اسلامی و برخلاف سیاست‌های آنها بگوید با گفتن ببخشید صدای شما را نداریم ارتباط وی را قطع می‌کنند.

جمهوری انگلیسی اسلامی

تاین جا اگرکسی هنوز به ارتباط بی بی سی فارسی با جمهوری اسلامی شک داشته باشد باید با عرض پوزش در عقل و منطق وی تردید داشته باشید، فقط کافی است احیانابه یکی از دوستانتان که در ایران با بی بی سی فارسی

تماس می‌کند و بدین طریق شماره شما را از زبان خودتان دریافت و احياناً صدای شمارانیز ضبط می‌کند.

حالا برای معامله شماره‌ها و IP‌ها و اطلاعات جمع آوری شده از معتبرترین باید رئیس بخش فارسی بی بی سی یعنی صادق صبا وارد عمل شده و در سفری به قم با آخوندهای جمهوری اسلامی معامله کند.

در مورد سیاست‌های معامله‌گرانه و سرکوب بی‌بی سی (اگر بخواهیم زیاد دور نرویم) می‌توانیم به سیاست مبادله قاتل مرحوم بختیار در چند ماه قبل اشاره کنیم.

واعقاد آن زمان اگر اندکی از شور اعتراضات کاهش می‌یافت پی به مسئله بسته شدن مشکوک دفتری بی سی در تهران و یا ارسال پارازیت روی تمام شبکه‌های اپوزیسیون و ارسال پارازیت مصلحتی و عوام فربیانه و ساعتی روی شبکه بی بی سی فارسی می‌بردیم. اگر اندکی از هیجانمنان نسبت به حس براندازی جمهوری اسلامی کاسته می‌شد حتمناً پی به گزینش چند باره توسط منشی شبکه جهت ضبط صدا و برسی دیدگاه‌های مختلف و ابعاد شخصیتی و مستند سازی برای جمهوری اسلامی می‌شدیم.

ترفندهای پخش برنامه فقط کافی بود به قول قدیمی‌ها کمی از بادکله مان کم می‌شد تا می‌فهمیدیم که چرا نمی‌توان در شبکه‌ای که مدعی «آزادی و مخالفت با جمهوری اسلامی» است، از کارت تلفن و یا سرویس‌های مخابراتی «امن» استفاده کرد. به مقداری تفکر و تأمل نیاز داشتیم تا فهمیم اگر فقط برای بار دوم با بی بی‌سی فارسی تماس بگیریم از روی شماره و صدای شما نام و شخصیت و طرز فکر شما توسط بانک اطلاعاتی (که به وسیله منشیان فعل و زحمتکش! تهیه شده) شناسایی شوید تا اگر خدای نکرده خواستید علیه جمهوری اسلامی صحبتی کنید! شمارا [گزینش] کند و اجازه اپنے کار را به شما ندهد.

البته برای این که جای شک و شباهه‌ای برای بیننده به وجود نیاید و مباداً بیننده متوجه سیاست‌های یکسویه بی‌بی‌سی فارسی شود چند نفر از خبرنگاران و دست اندکاران پشت صحنه را بنامه‌ای ایرانی و از شهرهای ایرانی روی «ایر» می‌آورد تا به صورت خیلی کودکانه با هم مناظره تلفنی داشته باشند؛ غافل از این که اگر بیننده‌ای برنامه‌های آنها را دنبال کند متوجه این صدای تکراری و بسیار شفاف و صاف که گویا از جایی بسیار نزدیک به استودیو صحبت می‌کنند، خواهد شد.

حالا اگر این دو نفر نتوانستند خوب به نفع جمهوری اسلامی صحبت کنند یا احیاناً کار

بلشویسم ملی

National Bolshevism

اصطلاحی است که در فاصله بین دو جنگ جهانی در آلمان به کارمی رفت تا سیاست مقاومت ملی گرایانه رادر برابر «پیمان ورسای» و غرب مبتنی بر اتحاد با «قدرت پاریابی» دیگر یعنی روسیه بلشویک علیه دشمنان مشترک را توصیف کند.

جادبه تنافض آمیز این اصطلاح، گروه هایی را زد و سرطیف سیاسی به سوی خودکشید یعنی ملی گرایان را در جناح راست و کمونیستها و سوسیالیست های نازی از راست و سوی را در جناح چپ و لی پس از روی کار آمدن نازی ها، این اصطلاح از میان رفت.

انکیزیسیون

Inquisition

انکیزیسیون از ریشه‌ی لاتین Inquisitio به معنی «جستجو»، «کاوش»، «استنطاق» و «کنکاش» گرفته شده است و معمولاً این جستجو و «کاوش»، استنطاق و کنکاش جهت بازنمایی افکار و عقاید صورت می‌گرفت، به ویژه در قرون وسطی، همراه با مجازات سهمگین نسبت به مخالفان آراء (کلیسا کاتولیک) بوده است.

در قرون وسطی، سازمان‌ها و تشکیلات وسیع (علنی و مخفی)، به منظور تفتیش عقاید و آراء مردم، در اروپا به وجود آمده بودند.

این سازمان‌ها و تشکیلات (کلیسا کاتولیک رم)، زیرنظر پاپ و اسقفها، در جهت جلوگیری از نضج، نشوونمای هر فکر و اندیشه‌ی تازه و جدید تأسیس یافتند. حتی فهرست کتاب‌های ممنوعه نشر یافت. به نظر کلیسا، جلوگیری از نشر فکر و کتاب مغایر با اخلاق و ایمان منبعث از دیانت مسیح، وظیفه آنها بوده است. مأموران و مفتشان عقاید و آراء در منتظر روشدن و پدیدآمدن فکر و رأی تو نمی‌مانندند، بلکه سعی داشتند تا ریشه و نطفه‌ی پدیداری این قبیل فکر و اندیشه را بیند و از میان بردارند که یکی از جنبه‌های مهم آن سانسور است که به معنی تقبیح انتشارات می‌باشد. سانسور از ریشه لاتین سانسورا (عمل بازرسی و ارزشیابی) آمده است که پس از اختراع چاپ، بیش از گذشته توسط

بسیار قدرتمند بودند؛ یک مأمور تفتیش، دستیاران و مأموران متعدد در اختیارش داشت. در اروپا، دو بینش متضاد ساری و جاری بود. یکی در شمال اروپا و انگلیس و کشورهای اسکاندیناوی که عقیده داشتند: انسان ذاتاً و فطرتاً کننده‌کشته شدند و حتی اطفال و کودکانشان نیازدم تبع گذشتند. در عصر تفتیش و کاوش عقاید، مراکز قدرتمندی فرونتر کلیسا

بسیار قدرتمند بودند؛ یک مأمور تفتیش، دستیاران و مأموران متعدد در اختیارش داشت. در اروپا، دو بینش متضاد ساری و جاری بود. یکی در شمال اروپا و انگلیس و کشورهای اسکاندیناوی که عقیده داشتند: انسان ذاتاً و فطرتاً کننده‌کشته شدند و حتی اطفال و کودکانشان نیازدم تبع گذشتند. در عصر تفتیش و کاوش عقاید، مراکز قدرتمندی فرونتر کلیسا

حدود پنج میلیون نفر را به جرم دارا بودن فکر و اندیشه‌ی نو به دار آویختند. از سال ۱۴۸۱ تا ۱۴۹۹ (میلادی) (هیجده سال) ۱۰۲۰ (ده هزار و دویست و بیست نفر) را سوزاندن، بسیار فعل بود.

البته مسئله کتاب سوزاندن، ریشه‌ی قدیم دارد. در زمان ژول سزار (۴۴ - ۱۰۱ میلادی) امپراطور روم، به دستور شخص او، کتابخانه‌های عمومی دائز می‌کردند و حتی بر دگان نیز مجاز به استفاده از این کتابخانه‌ها بودند. ولی در زمان نرون (۶۸ - ۳۷ میلادی) که در فاصله سال‌های ۶۸ - ۴۵ میلادی در روم گردید، همان کتابخانه‌ها به آتش کشیده شد.

در قرون وسطی پاسده‌های میانه (از ۱۴۵۳ تا آغاز رنسانس یا نوایش ۱۴۹۴ میلادی) کلیسا، شعار «کتاب‌ها را نابود کنید و نویسنده‌گان را مجازات نمایید» را سرلوحه‌ی برنامه‌ی خود قرار داده بود. در قرن ۱۵ میلادی، با اختراع چاپ، پاپ (۱۴۸۷ میلادی) دستور داد، بدون اجازه‌ی ای، نابید کتابی چاپ شود و در سال ۱۵۶۴ فهرست کتاب‌های ضاله و ممنوعه را منتشر کرد. اما این دستور مقارن بود با ریزش ساختارهای کلیسایی و ضعف آن، معدالک در ۱۶۱۶ (کنگره‌اندکس)، مجددًا فهرست کتاب‌های گمراه کننده را نشر داد. کتاب کوپرینیک (۱۵۴۳ - ۱۴۷۳ میلادی) عالم نجوم، تحت عنوان «گردش افلاک آسمانی» از جمله کتاب‌های ممنوعه بود.

سرانجام در برابر پاپ، جان کالون و مارتین لوثر از آزادی و جدان و انسان سخن گفتند و رنسانس سریعاً قد برافراشت. در ۱۶۴۳ جان میلتون رساله‌ی گفتار در آزادی (چاپ بدون اجازه) را منتشر کرد و زیان‌های تفتیش و کاوش عقاید را بازگو نمود و به آزادی دانش پژوهی و بیان ارج نهاد.

اوج خشونت کلیسا کاتولیک نسبت به نوآوری‌ها، در کشتار سن بارتمی (از ۲۶ اوت تا ۲۶ اوت ۱۵۷۳) در آزادی (چاپ بدون اجازه) را منتشر کرد و زیان‌های تفتیش و کاوش عقاید را بازگو نمود و به آزادی

دانش پژوهی و بیان ارج نهاد. ۱- جهان‌بینی علمی. ۲- جهان‌بینی فلسفی. ۳- جهان‌بینی مذهبی.

غلامرضا علی بابایی

جهان‌بینی

World Outlook

عبارت است از سیستم نظریات، مفاهیم و تصورات درباره‌ی جهان. این واژه در معنای وسیع خود کلیه نظرات انسان را درباره‌ی جهانی که ما را احاطه کرده در بر می‌گیرد. از نظریات و عقاید فلسفی و اجتماعی و سیاسی گرفته تا اخلاقی و هنری و مسائل مربوط به علوم طبیعی و غیره. مفهوم محدودتر واژه جهان بینی و هسته مرکزی آن عبارت است از نظریات و عقاید فلسفی.

به طور کلی انواع جهان بینی‌ها را می‌توان به سه نوع تقسیم کرد:

- ۱- جهان‌بینی علمی.
- ۲- جهان‌بینی فلسفی.
- ۳- جهان‌بینی مذهبی.

شُو خُشْلَمِي .. .!

دست و زبان!

مادر به دخترش تشرزد: مگه زبون نداری که
دست تو جلوی این همه مهمون تا وسط سفره
دراز می کنی؟ دختره گفت: زبون دارم ولی تا
وسط سفره نمیرسنه!

وصاف عیال مربوطه!

همشهری ما از وصف عیال مربوطه تعریف
می کرد از جمله این که تامی رسم به خونه کت
ام رواز تنم در میاره! رفیقش پرسید: خوش به
حالت. این کارو همیشه می کنه؟ همشهری ما
جواب داد: نه فقط آخر ما که میدونه حقوقمن
توى جيپ كتمه!

پرده يخچالي!

رفتيم منزل رفیق من مشاهده شد که جلوی
یخچال اشان پرده کشیده، جریان رو پرسیدم و
گفت: آخه دوروزه درش افتاده!

پدره و پسره!

«حسن بی مخ» مدت‌ها از حال دوستش
«عبدالله سگ پز» خبر نداشت تا خورد به تور
«ممدد سگ دست» و حال او را پرسید و او گفت:
مگه خبر نداری توی زندونه و ۱۵ سال برash
حبسی بریدند! «حسن آقا» خیلی تعجب کرد
و پرسید: «ممل گوشکوبی» چیکار می کند؟
جواب داد: گاه گداری می ره ملاقاتش و چند
ماهی پیش اون توی زندون می مونه!

نیمره خوری و ببری!

رفیق علیدایی از اهالی اردبیل می گفت:
موقعی که علی آقا اردبیل بود هفته‌ای ۲۲ بار
تخم مرغ نیمره باسه تانون ببری می خورد.
ازش پرسیدند اگه هر روز صبح و ظهر و شام هم
نیمره می خورد باز می شه ۲۱ بار نه ۲۲ بار!
همشهری علی دایی گفت: آخه هفته‌ای یه
دفعه ام علی آقا هوس می کرد عصر و نه، تخم
مرغ نیمره بخوره!

پرنده مفید!

علم از شاگردش پرسید: کدام پرنده‌ای برای
انسان مفیدتره؟ پسره جواب داد: مرغ، اونم
لای پلو!

آزمایش ادرار!

همولايتی برای آزمایش ادرار رفته بود. یک
شیشه کوچک به ادادنکه آن رانیمه پر کند و
بیاورد! فردا همولایتی ما با یک بطری بزرگ
آمد و ازش پرسیدند: این چیه، چرا این همه
شاشواردی؟ او جواب داد: گفتم نکنه شما
تعارف می کنید!

اشتباه فاحش!

در تهران پزشکی برای دوست پزشکش
می گفت: ماه گذشته یک اشتباه جبران ناپذیر

آیا می دانید:
خطبه عقد به زبان تازی توهین به زن ایرانی است؟

پیمان زناشوئی به سبک پارسی با سیاوش اوستا در سراسر جهان

این نوع انجام مراسم پیوند زناشوئی غیر دینی و غیر
سیاسی است که عروس و داماد از هر اندیشه، تفکر و
دینی چه کلیمی، مسیحی، ذرتیستی، مسلمان،
بودائی، بهائی و یا بی دین می توانند از آن بهره ببرند.

برای آگاهی بیشتر به سایت فریاد دات نت بروید
و یا با شماره های زیر پیوند برقرار کنید:

WWW.FARYAD.NET

Tel Paris: +331 87 81 61 44
Tel USA: +1 818 232 07 78

مرتکب شدم. دوستش گفت: داروی عوضی
نوشتی؟
گفت: یک بیمار ادرد و سه نوبت معالجه، کاملاً
معالجه کردم! دوستش گفت: این کجایش
اشتباه بود؟

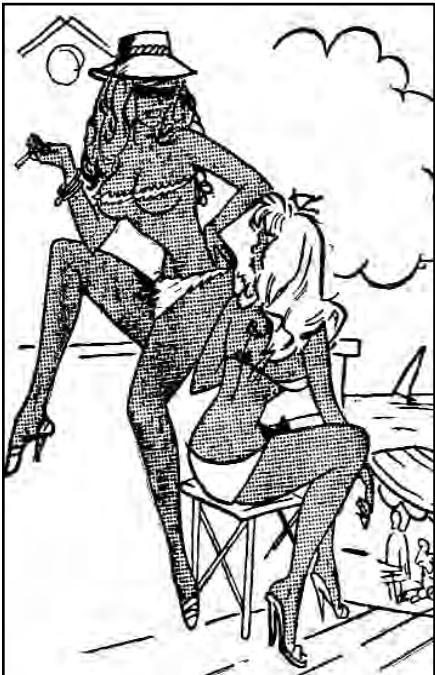
جواب داد: آخه بعد فهمیدم اون، حضرت
آیت الله پول خوارزاده اس که باکت و شلوار به
مطاب می آید!

یک واقعه عجیب!

در استرالیا یک «کانگورو» ماده وارد کافه ای شد
و یک راست رفت طرف بارو دستور یک لیوان
آبجو داد. مردی که پشت باریو بود با تعجب آبجو
رابه اوداد و کانگورو هم لاجر عه آن را رسکشید و
پرسید: چقدر شد؟ «بارمن» گفت: پنج دلار!
کانگورو یک پنج دلاری از توکیسه جلویش
(همانجا که بچه اش رامی گزارد) بیرون آورد و
انداخت روی میز و داشت طرف در کافه
می رفت که «بارمن» به رفیقش گفت: به عمرم
ندیدم که یک کانگورو بیاد اینجا و آبجو بخوره؟!
کانگورو برگشت و با عصبانیت گفت: خوب
معلومه با این قیمتی که تو حساب می کنی
هیچ حیوانی حاضر نمیشه پاشواینجاذاره!

پیشنهایا میلیاردر خجالتی!

میلیاردر آمریکایی به خانم بسیار جوان و
خوشگلی گفت: خانم خیلی معذرت
می خواهم، توهین به شما نباشد که یک مرد
۷۵ ساله به یک خانم ۲۵ ساله پیشنهاد ازدواج
می کند؟! خانم جوان لبخندی زد: چه
توهینی اتفاقاً این سن برای یک میلیاردر
خیلی هم کمه!

- از این مایوهای بی سینه می مد جدید
نمی خری?
- نه، خجالت می کشم. اصلاً نمی تونم
اونو، توى کوچه و خیابان بپوشم!

ج. ج. ج. ج. ب. ب. ب.

اردوان مفید

مهر ماه با صدای زنگ مدرسه، کلاس‌های درس آغاز می‌شد، بابای پیر با حوصله تمام مغازه‌کوچک خود را در زیرزمین مدرسه مرتب می‌کرد. هنوز از جشن مهرگان و آغاز مدرسه چیزی نگذشته بود که ما با چه‌های اهل هنر و روزنامه دیواری و ورزشکار، دسته دسته و گروه گروه در حیاط مدرسه خود را برای شرکت در مراسم روز تولد شاه فقید در چهارم آبان، آماده می‌کردیم ... چه روزگاری بود. جشن پشت جشن، نه جنگی نه هراسی...!! هنوز از حال و هوای چهارم آبان و آن مراسم دیدنی و پرنشاط - با شرکت مردم که از ساعتها قبل در محوطه امجدیه قدیم جا می‌گرفتند و مثل پیک نیک غذای آماده و آب و نان به همراه داشتند. نگذشته بود که «سرما» به تهران حمله ورمی‌شد و فرمان برقراری کرسی از نیمه‌های آذرماه داده می‌شد و شب اول دی ماه که برابر با یلدا بود جشن و برو بیا و بوي غذا و چای و تنقلات مختلف، عطرقلیان و توتون و فضای خانه را پر می‌کرد و میوه‌های اتاق مهمانی به روی کرسی منتقل می‌شد و چشم‌های مانیزان نزدیک این میوه‌ای بهشتی و همیشه دور از دسترس را در چند قدمی خود و به قول «بهمن» در تیررس می‌دید!

«هاجر بی بی» از صندوق خانه مخصوص تنقلات را از «حبس دائم» در می‌آورد و روی کرسی می‌چید و پدر هم با پاکت‌های پر از پرتقال و نلنگی و سیب، از همه مهم‌تر از گل و زالزالک و انار ساوه وارد خانه می‌شد. شب نیز این میوه‌ها شسته شده و چیده شده در کنار انار دان کرده با گلپر و نمک منظره دلپذیری داشت. به محض این که هوا تاریک می‌شد،

از زنگ آغاز درس و مشقتاً مراسم امجدیه در چهارم آبان، شب یلدا و شب چره‌ها و تنقلات و ده پندی که راز موفقیت در زندگی است

خانواده‌ای ما یک دوقلو داشتیم که اینجانب خلاصه در دست رتان ندهم از هرگوش‌های نوایی و آوایی به گوش می‌رسید و صدای جرینگ جرینگ استکان و نعلبکی و بالاخره رقص دخترکوچولوها - که گاهی به اصرار بر روی

بود... خانواده‌ای ما یک دوقلو داشتیم که اینجانب باشد و خواهرم «گردآفرید»! ویس از ده سال مادر یک دوقلوی دیگر (آن هم در شب یلدا) به سفره پر نعمت خانواده افزوده بود... که «موش شهر قصه» یکی از همان دوقلوها گویی به طور رسمی زنگ آغاز شب یلدا به صدار می‌آمد و سازها بود که از جعبه‌های بیرون می‌آمد و قصه شب بلند یلدا آغاز می‌شد به خصوص آن که این شب برابر با تولد دوقلوی دوم خانواده بود. عرض کردم «دوم» زیرا در

چکه !

«سیستان» باستانی

«سیستان» یکی از سرزمین‌های اساطیری ایران است و در دوره هخامنشیان یکی از استان‌های ایران به نام «زندگ» بود. در دوره اشکانیان به علت مهاجرت «اقوام سکایی» به این مناطق، «سیستان» نام گرفت. (احتمالاً رستم دستان از پهلوانان سکایی بود) پس از حمله اعراب، سیستان نامیده شد. مهمترین بلاد آن شهر «زرنج» است که اکنون خرابه‌هایی بین شهر «نادعلی» و «زاهدان» واقع شده است.

غارنشینان دیروز!

از جمله آدمیان «غارنشین» همین مردم متمند اروپی امروز هستند که در دوران یخ‌بندان طولانی در غارهای اروپا و در فرانسه و آلمان به سرمی برندند. رسم دفن مردگان آنها نیز به رسم «یادگار» به نسل‌های بعدی و امروزی رسیده است. آنها جسد مردگان را در کف غارهای دفن می‌کردند بهترین لباس مرده را بر تنش می‌کردند و دست‌بند و گردبند ساخته شده از دندان و استخوان حیوانات را به او می‌آویختند و سلاح‌شان را در کنار جسدشان قرار می‌دادند.

از کارتاز تا الموت!

اولین کسی که از حیله «پوست‌گاو» – پیش از «حسن صباح» در قلعه الموت – در دوران باستان استفاده کرد «ایلسا» دختر «blas» پادشاه صور بود در ۸۱۴ قبل از میلاد. او باشتنی به شمال آفریقای شمالی رفت و در آنجا از بومیان، زمینی به وسعت یک پوست‌گاو خردباری کرد. بعد فرمان داده که پوست‌گوارا تا حد ممکن باریک ببرند و با این حیله زمین وسیعی را از این رشته باریک اشغال کرد و در آنجا قلعه نظامی ساخت و پیرامون قلعه، شهر «کارتاز» را (در بخشی از ساحل آفریقای شمالی نزدیک تونس امروز) بنا نهاد. آنها رقیب روم بودند ولی در سه جنگ (در فالصله صد و پنجاه سال) بالآخر مغلوب رومیان شدند و کارتاز ویران شد (۲۹ قبل از میلاد) و عده زیادی از آنان کشته و زندگان را رومی‌ها به عنوان بردۀ فروختند.

به کودک ده ساله فقط یک فن آموزش داد و تا زمان برگزاری مسابقات فقط روی آن تک فن کارکرد.

سرانجام مسابقات انجام شد و کودک توانست در میان اعجاب همگان با همان یک فن همه حریفان خود را شکست دهد! سه ماه بعد کودک توانست در مسابقات بین باشگاه‌های از دستان همان تک فن برندۀ شود و سال بعد نیز در مسابقات کشوری – آن کودک یک دست موفق شد تمام حریفان را زمین بزنده بعنوان قهرمان سراسری کشور انتخاب گردد.

وقتی مسابقات به پایان رسید، در راه بازگشت به منزل، کودک از استاد راز پیروزی اش را پرسید؟

استاد گفت: دلیل پیروزی تواین بود که او لابه همان یک فن به خوبی مسلط بودی، ثانیاً آنها امید توبه همان یک فن بود، سوم اینکه راه شناخته شده مقابله با این فن، گرفتند دست چپ حریف بود که توچنین دستی رانداشتی! باید بی‌اموزی که در زندگی، از «نقاط ضعف» خود به عنوان «نقاط قوت» استفاده کسی... راز موفقیت در زندگی، داشتن امکانات نیست، بلکه استفاده از «بی امکانی» به عنوان نقطه قوت است. حکایت همچنان باقی است...

که به راز این «محبت» همه فن حریف معنی ژرف تری بخشدید... دوستی که او هم پراز قصه و حدیث است و اکثرًا با سخنی کوتاه راز این جهان را زنونه را طبقه بندی کرده است ..

می‌گفت: قصه‌ای برایت بگوییم که خیال می‌کنم از دستان های آسیای دور مثل ژاپن یا چین باشد... قصه کودکی که فقط با یک فن، قهرمان جهان شد ... من هم که سرم درد می‌کند برای شنیدن قصه، پای سخن‌ش نشسته و دل دادم، او هم با دم گرم خود گفت:

بعله می‌گویند:

استفاده از بی امکانی!

کودکی ده ساله که دست چپش در یک حادثه رانندگی از بازو قطع شده بود، برای تعلیم فنون رزمی جود و به استاد سپرده شد.

پدر کودک اصرار داشت از فرزندش یک قهرمان جود و بسازد، استاد پذیرفت و به پدر کودک قول داد که یک سال بعد می‌تواند فرزندش را در مقام قهرمانی کل باشگاه‌ها ببیند!!

در طول شش ماه استاد فقط روی بدن و عضلات کودک کار کرد و در عرض این شش ماه حتی یک فن جود را به این طفه نداد... بعد از شش ماه خبر رسید که یک ماه بعد مسابقات محلی در شهر برگزار می‌شود. استاد

کرسی آورده می‌شدند - صدای مداوم باران و گاه بارش برف سنگین را کمالاً زیاد شیفتگان مراسم یلدا پاک می‌کرد. پدر ممکن نبود که شعرزیبای «محبت» را برای جمع نخواند و از همه مهم‌تر تأکید بر آن داشت که این ده نصیحت – که در اعتلای روح بشر ذکر می‌شود - نسخه‌ای برای جامعه است و حتی خوشبختی نصیب مردمان خواهد کرد، و امروز که فکر می‌کنم می‌بینم این مردان استخوان دار و سازنده دیروزی چه نگاهی و چه امیدی به آینده ما بسته بودند، گاهی تصور می‌کنم خوشابه حالشان که این روزهای سیاه وطنمن را ندیده‌اند که به جای آن اشعار دلگرم کننده و پر امید، این بیت شعر را زمزمه می‌کنیم:

چه شب است یا رب امشب / که ز پی سحر ندارد / من و این همه دعاها که یکی اثر ندارد / اما از طرفی، تأثیر همان سخنان که در فضای شب‌های یلدای روزهای آرامش برای ما خوانده‌می‌شد، امروز سازنده و امیدواری مارا رقم زده است و اکثر هم سن و سالان ما، بنابر مفهوم همین شب سیاه طولانی که در پی روشانی را دارد دل به امید «پیان شب سیه سپید است» بسته ایم و همچنان امیدوار ...

بگذریم، پس از آن که همه غذاها و میوه‌ها و شب چره تمام شده و نوبت نوشیدن چای گرم بود. و رقص‌ها و پایکوبی‌ها هم طی شده بود، پدریه عنوان حسن ختم شمرده و آرام چنین می‌گفت:

- این ده فرمان «بهار» است (منظور ملک الشعرا بهار) که باید آویزه گوش کنید ... نصیحتی است اگر بشنوی زیان نکنی / که اعتنا به اعتبار این جهان نکنی /

از این و آن نکشی هیچ در جهان آزار / اگر تو نیت آزار این و آن نکنی /

به صد رفیق یکی مهربان فتد هشدار / که ترک صحبت یاران مهربان نکنی /

بود رفیق کهن چون می‌کهن زنhar / که با رفیق و می‌تازه، سرگران نکنی /

ز دیگران چه توقع بود نهفن راز / ترا که راز خود از دیگران نهان نکنی /

غم زمانه نگردد به گرد خاطر تو / گر الطاف به نیک و بد جهان نکنی /

به دوستان فراوان کجا رسی که توباز / ادای حق یکی را به سالیان نکنی /

اگر به دست تو دشمن ز پا فنادای دوست /

مباش غره که خود عمر جاودان نکنی /

بجو مطاع محبت که گر تمامت عمر / بدین

مطاع تجارت کنی زیان نکنی /

وعجب‌که در این سوی جهان داستانی شنیدم

بچه‌نیزه شهروندی

شادی

ویراستار: قاسم بیکزاده

مهیب باشد تازن در امثال اوامرو نواهی او کوتاهی ننماید که اگر خلاف این باشد، نه تنها زن در متابعت هوای نفسانی خود محدود به حدی نشود، بلکه شوهر را نیز در اطاعت خود درآورد. دوم کرامت. و آن چنین است که آن چه مستوجب محبت و شفقت و کرم درباره‌ی زن باشد، به جا آورد تا هر آینه زوال و استیلا و تسلطه تفوق زن گردیده، تحقیر و تنزل مقام و موقعیت مرد را باعث می‌شود و خانمان و تفاهم به پراکنده‌ی و ناکامی منجر خواهد بیرونند. سوم اشتغال خاطر و آن چنان است که پیوسته زن را وارداره تکلف مهمات خود و امور منزل و فرزندان نموده و وی را مشغول بدارد. چه نفس آدمی به بی‌کاری و تعطیل صبر نمی‌نماید و هرگاه از واجبات فراغت پیداکند، به ناوجab مشغول شود و در این صورت بر امور تزئینی و مراوات و تفرج و معاشرت با اجانب سرگرم گردد و شوهر در نظرش بی ارج و بی مقدار نماید و برنایشایست دلیر شده و سر به رسوایی برآورد!

دیگر مرد باید در سیاست زن از چهارچیز احتراز کند: اول، از افراط در محبت و در صورت علاقه، از او پوشیده بدارد چه از آن تسلط و تبدیل مفاسد بر مصالح

پدرکبری سینه‌ای صاف کرد و ادامه داد:

— گفته‌اند، غرض از تأهل باید دو چیز باشد. حفظ مال و طلب نسل، نه داعیه‌ی شهوت یا غرضی دیگر او در اختیار ازدواج باید سه شرط مرعی شود:

اول آن که زن بکر باشد نه بیوه که بکر آن ارجح باشد، چه بکر به قبول ادب و فهم، خلق و عادات و مطابع شوهر نزدیدیک تر باشد.

دوم، اصیل و بزرگ زاده، که آن نیاز آبروی اقوام و ایاب و ذهاب بالارحام و استظهار اقارب از احوال او دنائت و فساد و زشتکاری در او صورت نبندد.

سوم، اگر به حلیه‌ی جمال و ثروت نیز متحلی بوده، مجموع محاسن بوده، مزیدی بر آن متصور نباشد و هرگاه بعضی از این صفات در او مفقود باشد، البته عقل و حیا و عفت باید در او موجود باشد و این سه خصلت دوم را بر سَب و جمال و ثروت مافق شمارد، چه آن سه در غالب و صلت‌ها موجب تعب و اختلاف و اختلال امور دین و دنیا باشد که از این سه جزراحت و فراغت شوهر منت بگذارد.

سوم، آن زن که در خانه‌ی شوهر اول احوالش بهتر بوده یا شوهری بزرگتر یادخواه‌تر داشته است.

چهارم، زنی که در معرض اتهام و بدنامی بوده باشد.

پنجم، آن زن که زیاروی و صباح منظر بوده اما بدائل و بی کفایت باشد.

کمتر جمع شود! و از آن جاکه زن جمیله را راغب و طالب بسیار باشد، عقل او بنا بر ضعف فکر، وی را طاغی

(۲۷)

تا اینجا خوانده‌اید که:

عزت همسر حاج تقی در غیاب شوهرش با جوان زن و بچه داری به نام میرزا باقر، یک روز از صبح تا شام کامجویی می‌کنند. شبانه که میرزا باقر به خانه اش می‌رفت توسط شبگردانه دستگیر و زندانی می‌شود. حاج تقی بعد از این واقعه از سفر می‌اید و از راز زنش آگاه می‌شود و عزت را طلاق می‌دهد و به خانه پدرش می‌فرستد. پدر نیز بر اثر این واقعه می‌میرد. پسر ارش عزت را می‌دهد و همراه خواهر کوچکش، معصومه و مادرش تهران را ترک کرده و به طرف به اصفهان می‌روند.

دریکی از کاروان‌سراهای بین راه، با فرد معممی آشنا می‌شوند. اومخفیانه از محل پنهان کردن پول آنها باخبر می‌شود. پس از چندی عده‌ای از راهزنان در حالی که همان شیخ سرکرده آنهاست به قافله حمله می‌برند و شیخ همه موجودی محمد و مادرش را با معصومه‌ی ۱۲ ساله را می‌رباید و به دختر تجاوز می‌کند.

پس از مدتی عزت به دیدن «میرزا باقر» به زندان می‌رود. عزت (ضمن شرح زندگی خود و مادر و پدر و خواهر و برادرش) سعی می‌کند میان او و زنش کبرا تفتیں کند و در همین فرصت دیدار با میرزا باقر، می‌تواند نظر فراشباشی کل را هم به خود جلب کند.

فراشباشی پس از اخاذی کلایی از پدر میرزا باقر شبی به خانه عزت می‌رود و لی او با خانم باجی ترتیبی می‌دهند تا فراشباشی آن شب نتواند به کام دل برسد. فراشباشی هم هنگامی که او برای آوردن سماور می‌رود، پشت پرده اتفاق کمین می‌کند که غفلت‌آواره آغوش بش بگیرد و به زیر کرسی بکشاند. وقتی عزت با سماور پر از آب جوش به اتفاق رسید سایه فراشباشی را دید خود را غزانده به زمین انداخت و سماور جوشان بر روی شکم و ران اوافتاد و شیون او اتفاق و حیاط را برداشت و فراشباشی از ترس آمدن همسایه‌ها خود را به کوچه‌انداخت. شکم و ران عزت تاول زده بود و خانم باجی به کمک او آمد.

میرزا باقر که از زندان خلاص شد اما روابط سردی با همسرش کبری داشت. روابط مادر و خواهر شوهر نیز با او به شدت تیره می‌شود. زن میرزا باقر روابط جنسی خواهر شوهر را با جوان محله به اطلاع پدر شوهرش می‌رساند و دختر را به زیر چوب و کتک پدر می‌اندازد. مادر و دختر هم به تلافی او را متهم به دزدی طلا آلات منزل کردن و میرزا باقر زنش را به شدت کتک می‌زنند به حدی که او به منزل پدرش فرار می‌کند و بدختی‌ها و مصیبتهای خود را برای مادرش شرح می‌دهد.

مادر کبری او را به واسطه نزدیک شدن سال نوبه خانه شوهر باز می‌گرداند و او نیز شوهرش را تشویق می‌کند که برای گرفتن عیدی هم شده به خانه پدر زن بروند. در آنجا پس از عید دیدنی، پدر کبری آن دو را می‌نشاند و نصیحت می‌کند که زن و شوهر با هم بایستی تفاهم کنند:

پدیده‌اید.

دوم، از مشورت با او، بر آن که وی را در کلیات مشارکت داده، بر اسرار و مخفیات مال و سرمایه‌ی خود آگاه کند، احتراز نماید.

سوم، اور از مردان و زنان بدفع و بدنام و معاشرت و مصاحبت با آنان و شرب خمر و اقدام به قمار به دور بدارد که تدبیر مفاسد این امور هرگز تلافی نشود. خاصه مجالست با زنانی که مردان بسیار دیده و حکایات بسیار از معاشرت با آنان به یاد داشته باشند، که از همه زیان کارتر بوده باشد.

چهارم، در صورت کمال به زنی دیگر مایل نشود اگرچه به حسب و جمال از او شریفتر باشد. چه غیرتی که در طبع زن موجود باشد، به بسیاری از فجایع و اعمال قبیح و انتقام جویی و سوء مشارکت و مقابله و مفاسد دیگر وی را وادر نماید.

اکنون گمانم تو در مقتضیات زن داری فقط همان سیاست عدم اظهار محبت را دانسته و مدرس تو فقط هیبت و خشونت این مقال را به گوش توهانده باشد و الا آن چه در تعليیم و تربیت دختر خود می‌نگریم، نقطه‌ی ناقصی در آن به جا نگذاردهام تا مستحق چنین مصائبی بوده و باوی بدین قساوت و بی انصافی رفتار شود! که امیدوارم اکنون که زنی در کمال جمیع صفات نصیب گردیده است، قدر نعمت سعادت این زندگانی و اصالت و محبت را دانسته و این آخرین برخورد نامالیم شما بوده باشد و با وی چنان رفتارکنی که انتظار آن را از شوهر خواهر خودت داشته باشی و بدانی که داماد برای پدرزن به منزله‌ی نزدیکترین بستگان او بوده و از آن جاکه حیات و هستی و آسایش و رفاه دختر او در اختیار وی باشد، جز خیر و شادکامی و آسایش او آرزو نمی‌نماید و به مثابه بهترین دوستان در قلب خود مکانش داده است!

پس از این متوجه موضوعات خارج

گردیده، عید و سنت باستانی و دید و بازدید و مضرات و فوائد آن را به میان کشیده، در آخر کیسه کوچک ترمه‌ای که در آن بیست اشرفی طلا ریخته بود، از جیب بیرون کشیده، برابر میرزا باقر نهاده، مجدد اثربیک عید گفته، زیر سایه‌ی خدا و یغمبر و دوازده امام و چهارده معصوم و این که سال نورا بهترین سال‌ها برای او بوده باشد، مسئلت نموده و به تعارف شیرینی و آجیل پرداخت. اگرچه میرزا باقر در این ملاقات از بسیاری از سخنان حاجی الله یار

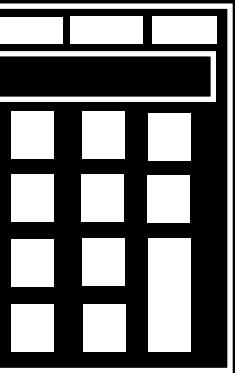

مرده‌ای، از قرار یکی هفت قران، چهارده هزار تومان در نخستین هفت‌های وقوع این مصیبت طبلکار شده بود! اگر چه فقرا را که قادر به تهیه‌ی هندوانه یک من پنج شش تومان و لیموی یکی چهار تومان نبودند، مرض مشمشه از میان برداشت، لیکن محتکرین و اغایا را هم که باعث تلف مردم در قحطی شده بودند، امراض گوناگون و لاعاج دیگر گریبان گردید، به شدتی که غالب خانه‌ها و دکاکین شهر بالاصح و وارث مانده، تا سال‌ها پنهانگاه سگ‌ها و مستمندان قرار گرفت.

در همین ایام حاجی ابوالقاسم نیز در همین ایام حاجی ابوالقاسم نیز مريض و بستری گردیده، بالاجبار سرپرستی دکاکین و داد و ستد هایش به اختیار میرزا باقر درآمد و وقتی پس از هفت ماه بیماری حصبه و بیماری سرسام از رختخواب برخاست، حتی یک دکان از هفت دکان برای او نمانده بود. تا جایی که اسباب و اثاثیه و ابزار آنها نیز به وسیله‌ی میرزا باقر به فروش رفته بود.

کار میرزا باقر در زمان بیماری حاجی ابوالقاسم آن بودکه قبل از ظهره‌ها دو ساعتی را به زیر گذر آمده، دخل فروش دکان‌ها را به چیز ریخته، با دوستانی که حماقت اور اباه امتحان آورده بودند، در پس کوچه‌های و پشت بام‌ها ی حمام‌ها و طلاق بازارچه‌ها به قمار و سه قاب و ماه و ستاره و شیر با خط پرداز و بقیه‌ی وقت تاغروب را در قهوه خانه‌ها و پای نقل و معركه و این گونه سرگرمی‌ها گذرانیده، از اول غروب به می خوارگی و هرزگی و الواطی مشغول شده، تا پاسی از شب رادر میخانه‌ها و شیره کش خانه‌ها و فاحشه خانه‌ها بگذراند و سیاه مست و لول، آخر شب در حالی که اغلب دوستان تا دینار آخر پول جیب او را بوده بودند، به خانه‌ی عزتش برسانند.

از حماقت و سبک روحی او همین دوق مزفید

F.M. Razavi
ACCOUNTING & TAX SERVICES

TAX CONSULTATION · SERVICES

خدمات حسابداری و مالیاتی رازی

عضو انجمن ملی حسابداران

آمریکا و کالیفرنیا

عضو انجمن حرفه‌ای مالیاتی آمریکا

- انجام کلیه امور حسابداری و دفترداری با استفاده از کامپیوتر
- ایجاد سیستم کامل حسابداری از طریق کامپیوتر
- تهییه و تنظیم گزارش‌های مالی جهت استفاده مدیریت، بانک‌ها و سایر مؤسسات اعتباری
- تهییه و تنظیم اظهارنامه مالیاتی مؤسسات و اشخاص
- محاسبه حقوق کارمندان و Pay Roll Tax
- ما مناسبترین قیمت ممکن را به شما ارائه خواهیم کرد

(818)301-8100
Fax:(818)301-8101
20501 Ventura Blvd., #160
Woodland Hills, CA 91364

خطرناک خارج «دروازه غار» و «دروازه شمیران» و «پشت خندق‌ها» و «گذرقطارچی‌ها» و «چاله سیلابی» و «سرقبرآقا»، از بهترین آبرومندری‌های این اماکن به شمار می‌آمد که بازن‌های جوان نورسته و خانه درآمد خود، هر مراجعی را آلوده و پای بند می‌نمود و مسلم بود که میرزا با قرودار و دسته اش راهی که از خاکسازان پا به زنجیر آن شده بودند و از جمله مشتریان پول خرج کن آنجا به شمار می‌آمدند، گرفتار می‌نمود.

در همین مدت که اختیار مال و سرمایه حاجی ابوالقاسم به دست میرزا باقر افتاده، می‌توانست به راحتی دست از آستان در آورد و با یکی دوبار رفت و آمد در خانه‌های آن، چنان شیفته و فریفته شده بود که در او خرچه بسیار هفت‌ها که حتی عزت و عشق او را نیاز به دارد، اکثر اوقات خود را در این محله می‌گذرانید. تا آن جا که شاید اگر احتیاجی به پول به هم نمی‌رسانید، معتمد می‌گردد. باید گفت که عزت از همان اوان، یعنی بعد از استخلاص میرزا باقر که وضع اخلاقی این معشوق جانی را درگرگونه و برخلاف انتظار خود تشخیص داد، به اندیشه برآمد که به هر وسیله شده این جوان خیره سر هرزه درای را که اسباب جمیع بدختی‌ها و پراکنده‌گی‌ها و ناکامی‌های وی گردیده، آلام و رنج‌هایی فوق تصور برای او به وجود آورده، همه چیز و همه‌ی امید او را به باد داده است، سرجای خود بنشاند و به هر تدبیر و به هر تقدیر تلافی مافات نماید و نزدیکترین نتیجه آن بود که عجالتاً از نادانی و اسراف و تبذیر او استفاده نموده، از مال پدری که همگان چون مشتی کرکس‌گرسنه چنگ و منقار بر آن گشوده‌اند، پشت خود را محکم نماید. از این‌رو، از همان نخستین روزهایی که او را سریه هوا و گرفتار دوستان ناهمرنگ و شیادان، جیب کن اطرافی نگریست، شروع به دغل بازی و کید و شیطنت نموده، اونیز دام اندیشه‌ی خود را در پیش ابگسترانید. اگرچه دیدگان عزت را عشق، گرفته و موجب آن چنان فلاکت و ادب از عظیم‌اش گردیده بود و او را نیز به طرف نیستی و نایودی سوق می‌داد، لیکن کوری بود که باز در کار مصالح خود و نیرنگ بازی و دغل سازی، استعداد و بینایی به کمال در نهادش نهفته داشت و حیلت‌گری را به غایت آموخته بود.

ادامه دارد ...

بس که در هر سرگرمی و تفریحی که مستلزم مخارج می‌گردد، کافی بود یکی دو تن از همراهان، با عنوان پسر حاجی، که اولویت او را می‌رساند، خطابش کرده و به احترام جلویش اندازند تا تمام مصرفی و اخراجات آن امر، اگرچه مخارج فاحشه خانه و سهم مقاربت سایرین بود، اگرچه پرداخت این چنین وجوه از معایب بزرگ به شمار می‌آید، به عهده‌ی او قرار بگیرد و در قمارخانه‌ها تا آخرین سکه، جیب او را چهی خود داشته، ناک و لوتش نمایند که در قسمت بازی و بُردو باخت خود او بس بود تا فقط حریف توانسته باشد ورق نشان دار به کار بده یا قاچه‌ای سرب کوییده و سکه‌های هردو رویکی کرده، وارد بازی نماید که با همین حساب، البته مخارج استمراری و اتفاقی او هم از قبیل رفتن به کله پیزی‌های قبل از ظهر و چلوکبابی یا باقلایلوبی ناهار و سیراب شیردان و حگرو دل و قلوه‌ی عصر و در شکه والا غسواری‌های شهر و شمیران و دیگر جاه‌ها و میوه و دانه‌های میان روز و شرط بندی‌های بامیه پیچی و تخم مرغ و تخم سفید و پُر تخم و کم تخم هندوانه و خرج مسابقات شکم خوارگی، هفتاد سیخ جگر را یک جا خوردن و سبد انجیر پُر رادر یک شکم تمام کردن و تغفار آب آلویی را با آب و هسته و آلویک جاسوس کشیدن رفقانیز متوجه جیب او بشود، که کم کم دست به بازی‌های و نادانی‌ها و هم چنین هرزه‌گردی و سبک مغزی او عزت را نیز متوجه نموده، او نیز به فکر استفاده خود برآمد و شاگردان و کارکنان دکان‌ها نیز که وضع را چنین دیدند، هر یک از سمتی دست به خیانت و چپاول برا آورده، در اندک مدتی وضع حاجی ابوالقاسم را به آن صورت درآورده.

***

«کوچه قجرها» روسپی خانه‌های آن یکی دیگر از اماکنی بود که محل تازه‌ای برای تهی ساختن جیب‌های میرزا باقر به شمار می‌آمد و از آن‌جا که این کوچه از قاجاریه نام‌گرفته، بعد از کتیبه‌های السلطان ابن السلطان و خاقان ابن خاقان صاحب‌قران فلان و فلانی که در زیر گنبدها و حاشیه‌های رواق‌ها، برای حفظ بقای اسم آن سلسله نقش گرفته بود، دومین محل اشتهر به شمار می‌آمد و از آن‌جا که آبادی آن نیز از کوشش خوانین معزول حرم‌سراهای همان‌هان ضمیر گرفته، به صورت محله‌ای درآمده بود که انصافاً در میان محلات دیگر شهر مانند معروفه خانه‌های

۱۰۰٪ طبیعی

آرامش بخش روح، تسکین دهنده جسم

کنترل اعصاب،
فرو نشاندن خشم و اضطراب

کمک به کاهش وزن
و تنظیم کننده اشتها

افزایش انرژی،
نیرو و حافظه

Biogenics Technology Inc.
Tel - 818-882-7300
Fax - 818-882-8250

Crown Valley Market Place

مواد غذایی سالم و مورد اطمینان شما اینجاست!

27771 Center Drive
Mission Viejo, CA 92692
Tel:(949) 340-1010

Royal Sunn®
ENTREPRISES

Management Company
Los Angeles-Paris

www.royalsunn.com

آگهی و تبلیغات کسب و کار و
حرفه و شغل شما در هفته نامه
((فردوسی امروز))

اعتماد و اعتبار هموطنان ما را
به شما بیشتر جلب می کند.

فرم اشتراک هفته نامه فردوسی امروز به وسیله پست از طریق دفتر مرکزی

Visa & master card is accepted:

(if you pay by credit card, please provide us with a number to call you at)

Check & Money order are accepted

Payable to

Ferdosi Emrooz

ویزا و مسترکارت پذیرفته می شود

در صورت پرداخت با کارت، لطفاً شماره خود را گذاشته تا با شما تماس

حاصل نماییم و یا می توانید ایمیل کنید.

چک مورد قبول است

چک در وجه: Ferdosi Emrooz

آمریکا: برای یک سال با پست سریع: \$ ۱۱۵

کانادا: برای شش ماه با پست سریع: \$ ۱۴۰

کانادا: برای یک سال با پست سریع: \$ ۲۷۵

اروپا: برای شش ماه با پست سریع: \$ ۱۸۵

اروپا: برای یک سال با پست سریع: \$ ۳۶۵

Ferdosi Emrooz

ferdosiemrooz2010@gmail.com

Name:

نام

Last name:

نام خانوادگی

Address:

آدرس بسته

Country:

کشور

Telephone:

تلفن

هفته نامه فردوسی امروز

سردیبر: عباس پهلوان

مدیر مسئول: عسل پهلوان

مسئول تدارکات: رضا پهلوان

گرافیست: آرتور آزاریان

تایپ: حمیرا شمسیان

طرح روی جلد: بزرگ خضرائی

www.FerdosiEmrooz.com

E-mail: Ferdosiemrooz@gmail.com

19301 Ventura Blvd., #203,

Tarzana, CA 91356

Tel: (818)-578-5477

Fax: (818)-578-5678

VENTURE FARM

MEDIA

Angel funding

Technology

Social Web

Growth Capital

Investments

Management Advice

Internet

Business execution

Globalization

Educational Institute

Equity

Effective Organization

Software

Acquisitions

growth

Digital World

سرمایه‌گذاری و کمک به شرکتهای تکنولوژی جوان

VentureFarm.com

هفته نامه

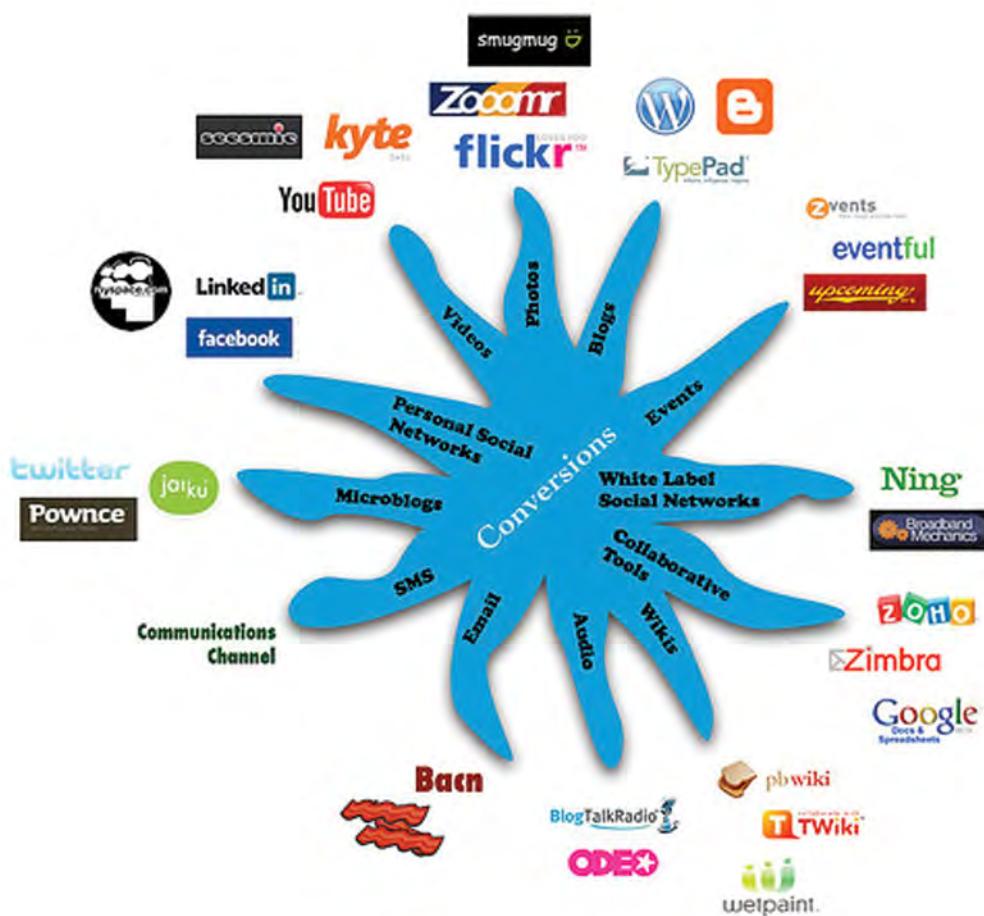
فردوسی امروز

FERDOSI EMROOZ

Wisewindow

mass opinion business intelligence™

پدیده نوگرا: منبع جدید اطلاعاتی برای رقابت جهانی شرکتها

WiseWindow.com
(800)691-8681